

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ

ΕΡΥΘΡΟΣ + ΣΤΑΥΡΟΣ

ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1953

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ

Του, υπό την Ύψηλὴν Προστασίαν τῆς Α. Μ. τοῦ ΒΑΣΙΛΕΩΣ καὶ τὴν ἐπίτιμον
Προεδρείαν τῆς Α. Μ. τῆς ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ, ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Α'. ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1924—1941

Β'. ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΤΟΣ 8ον

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1953

ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 7

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: Μακένζυ Κίγκ 3 (πρώην Λυκαβητοῦ) ΑΘΗΝΑΙ — Τηλέφ. 613-571

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΩΣ ΑΡΘΡ. 6 Α.Ν. 1092

Διεύθυνσις Περιοδικού: ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Λ. Σγουροῦ 2

Διεύθυνσις Τυπογραφείου: «ΠΥΡΣΟΣ» Α.Ε. Ἱερὰ Ὁδὸς 61

Τιμὴ Φύλλου Δρχ. 1.500 — Ἐτησίᾳ συνδρομὴ ἑσώτ. Δρχ. 12.000, ἑξώτ. 10 σελλίνια ἢ 2 δολλάρια

Συνδρομαὶ καὶ ἀντίτιμον περιοδικού νὰ στέλλωνται μὲ ταχυδρομικὴ ἢ τραπεζιτικὴ ἐπιταγὴ ἀπὸ ὁποῖον
«Ἑλληνικὸν Ἑρυθρὸν Σταυρὸν Νεότητος», ὁδὸς Μακένζυ Κίγκ 3, Ἀθῆναις

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ — CONTENTS

Σελίς	Page
Τὰ Πάθη καὶ ἡ Ἀνάστασις, ὑπὸ Μελῆ Νικολαΐδῃ	1
Ἡ φιλία ὑπὸ Α. Σ. Α.	2
Ὁ Ε. Ε. Σ. τιμᾷ τὸν Ἑλληνα Διδάσκαλον	3-6
Ἡ «Ἀδελφὴ» τῆς Ἐπαναστάσεως, ὑπὸ Ε. Φωτιάδῃ	7
Ἀμυντικὰ ὅπλα τῶν Ἀρχαίων Ἑλλήνων, ὑπὸ Γ. Κουρμούλη	8
Ὁ Μαγγελάνος, ὑπὸ Νικ. Δημητροκάλλῃ	9
Τὰ θαλάσσια Λουτρά, ὑπὸ Σπ. Μπαρτσόκα.— β) Ἀνοξιάτικη Νύχτα, ὑπὸ Ι. Πολέμη	10
Τὸ Κοινωνικὸν Συναισθήμα, ὑπὸ Δ. Μωραΐτου.— β) Ἡ Φιλία, ὑπὸ Μ. Σταματέλου	11
Φωτογραφαὶ δράσεως	12-13
Ἡ Μεγάλῃ Πυραμίδᾳ	14
Ὁ Σκύλος Δάσκαλος, ὑπὸ Β.	15
Πῶς νὰ γράφετε καλά.— β) Ἑτοιμασία Λευκά- ματος	16
Ρεσφά, ὑπὸ Κ. Παπαπαναγιώτου.— β) Μεγάλαι Φυσιολογίαι	17
Ἀθλητικὴ ζωὴ, ὑπὸ Σπ. Αὐλωνίτη.— β) Τὰ λα- χανικά, ὑπὸ Κ. Ζευγὰ	18
Μονεμβασία, ὑπὸ Π. Καλονάρου	19
Οἱ Ναυαγοί, ὑπὸ Ν. Δήμου	20
Ὁ Τέραμβος, ὑπὸ Α. Μεταξά	21
Κίνησις Ε. Ε. Σ. Ν.	22
Μαθητικὴ συνεργασία	23-24
Τὰ κατορθώματα τοῦ Λελέ	25
Ἐξώφυλλο: Ἡ Ἀνάστασις, Πίναξ Γκρέκο.	
Ἐσωτερικὴ Ἐξώφυλλου: Ἐλευθεροὶ Πολιορκημέ- νοι, ὑπὸ Δ. Σολωμοῦ Μπαύρον, ὑπὸ Κ. Παλαμά.	
Ὀπισθόφυλλο: Ἡ Ἀνάστασις, ὑπὸ Κ. Παλαμά.— Μουσικὴ ὑπὸ Ξ. Ἀσπεριδάδῃ.	
Passion week and Resurrection by M. Nico- laides	1
Friendship by A.S.A.	2
GRC honours the Greek Teacher	3-6
The «Nurse» of Revolution by E. Photiades	7
Defensive Weapons of ancient Greeks by G. Kourmoulis	8
Magellan by N. Demetrocalis	9
Sea baths by Sp. Bartsokas	10
Social feeling by D. Moraites	11
Activity in pictures	12-13
The Great Pyramid	14
The dog as a teacher by B.	15
How to write b) How to make a school corre- pondance album	16
Respha by K. Papapanagioutou b) great figures Athletic Life by Sp. Avlonites b) vegetables by K. Zevgas	17
Monemvasia by P. Kalonaros	18
The Shipwrecked by N. Demou	19
Terambos by A. Metaxas	20
GJ RC movement	21
Pupils' Contribution	22-23
Lele's Deeds by AN. VO	24-25
Front cover: Resurrection by Greco	
Inside front cover: Free besieged by D. Solo- mos b) Byron by K. Palamas	
Back cover: Resurrection: Verses by K. Pala- mas, Music by X. Asteriades	

Δ. ΣΟΛΩΜΟΥ

ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΠΟΛΙΟΡΚΗΜΕΝΟΙ

Μητέρα μεγαλόπρεπη στὸν πόνο καὶ στὴ δόξα,
κι ἂν στὸ κρυφὸ μυστήριό ζοῦν πάντα τὰ παιδιὰ
(σου)
μὲ λογισμό καὶ μ' ὄνειρο, τὶ χάρ' ἔχουν τὰ μάτια,
τὰ μάτια τοῦτα, νὰ σ' ἴδουν μὲς στὸ πανέρνο δάσος,
ποῦ ξάφνου σοῦ τριγύρισε τ' ἀθάνατα ποδάρια
(κοίτα) μὲ φύλλα τῆς Λαμπρῆς, μὲ φύλλα τοῦ
(Βαΐωνε

τὸ θεϊκὸ σου πάτημα δὲν ἄκουσα, δὲν εἶδα,
ἀτάραχη σὰν οὐρανὸς μ' ὅλα τὰ κάλλη πῶχει,
ποῦ μέρη τόσα φαίνονται καὶ μέρη ναι κρυμένα·
ἀλλά, Θεά, δὲν ἤμπορ' ν' ἀκούσω τὴ φωνή σου,
κ' εὐθὺς ἐγὼ τ' ἑλληνικοῦ κόσμου νὰ τὴ χαρίσω;
Δόξα ἔχ' ἡ μαύρη πέτρα του καὶ τὸ ξερό χορτάρι.

Κ. ΠΑΛΑΜΑ

ΜΠΑΥΡΟΝ (1824-1924)

Ὅταν τοῦ ἡλιοβασιλεμοῦ χυτὴ πλατεῖα ἢ πορφύρα
στὴ λιμνοθάλασσα, πλατεῖα τὴν κάνη ζωγραφιά,
ἢ ζωγραφιά βαστάει σὰν κάτι ἀπὸ δική σου κλήρα
κι' ἀπ' τὴν αἱματοστάλαχτὴ τοῦ στίχου σου ὁμορφιά.

Σ' ἐσὲ τοῦ Ἀρχιλοχοῦ ἢ χολὴ καὶ τῆς Σαπφῶς ἢ
(φλόγα,
τῆς βιβλικῆς σου χώρας ὁ οἶστρος ὁ σαιξπηρικός,
ἄμοιαστῃς Μούσας βύζας τρικυμισμένης δώρα,
στὴ γῇ μας ἡρθες θεόσταλτος Τυρταῖος ρωμαντικός.

Δὲν ἡρθες μὲ τοῦ τραγουδιοῦ σου τὸν ὠραῖο θυμὸ
ἡρθες τὴν ἴδια σου ζωὴ στὴς ἱερῆς θυσίας
νὰ φέρῃς τὸ δωμῶ,
κι ἂν ἐξήσας Διόνυσος, ξεψύχησας Μεσσίας.

ΜΕΛΗ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗ

ΜΕΛΕΤΟΝ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

ἀνοίξουμε μ' ἓνα θαυματουργὸ κλει-
δι—τὸ κλεῖδι τοῦ Εὐαγγελίου—καὶ
ν' ἀφήσουμε νὰ μῆλ' καὶ νὰ φύσῃ
μέσα τῆς, μὲ τὴν ἐξυγιαντικὴν του
δρμὴ καὶ δύναμι, ὁ ζωοποιὸς ἀέρας
τῶν ἱερῶν ρημάτων καὶ νοημάτων.

Τότε θὰ νοιώσουμε τὴ μικρὴ
μας καρδιά νὰ μεγαλῶνῃ καὶ ν' ἀ-
πλώνεται καὶ νὰ γίνεται χώρος ἱε-
ρός, ποὺ νὰ μπορῇ νὰ κρατήσῃ τὴν
παρουσία τοῦ Χριστοῦ καὶ νὰ χω-
ρέσῃ τὸ πένθος τῶν Παθῶν Του καὶ τὸ θαῦμα τῆς
Ἀναστάσεώς Του.

Ἔτσι ἡ μικρὴ αὐτὴ καρδιά θὰ γίνῃ πρῶτα-πρῶτα
ἓνας σιωπηλὸς καὶ μελαγχολικὸς κήπος—ὁ κήπος τῆς
Γεθσημανῆ—γιὰ νὰ δεχτῇ καὶ ν' ἀπληρῇ τὴ δραμα-
τικὴ προσευχὴ τοῦ Θεανθρώπου: «Πάτερ μου, εἰ δυ-
νατὸν παρελθέτω ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο· πλὴν
οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω, ἀλλ' ὡς σύ». Καὶ ν' ἀπληρῇ
ἔπειτα τὸν ἀπαίσιον ἥχο τοῦ προδοτικοῦ φιλιού καὶ τὴν
ἄγρια κλαγγὴ τῶν ὅπλων τῆς Βίας.

Καὶ θὰ χωρέσῃ ἔπειτα ἡ μικρὴ καρδιά τὸ θλιβερὸ
δικαστήριον τῶν ἀρχιερέων, ὅπου ἡ ἀνθρώπινη κακία
καὶ τὸ μῖσος θ' ἀντιμετωπίσουν τὴν ὑψηλὴ συναισθησι
τῆς θείας ἀποστολῆς. Καὶ θὰ χω-
ρέσῃ τὸ παλάτι, ἀπ' ὅπου ξεχύ-
θηκε καὶ ἀπλώθηκε σ' ὅλοκληρο
τὸν κόσμον καὶ σ' ὅλους τοὺς αἰῶ-
νες ἡ φοικιτὴ αὐτοκατάρτα «Σταυ-
ρωθῆτω!» Καὶ τὸ πραιτώριο, μὲ
τὴν ἀπαίσια βοὴ τῶν ἐμπαιγμῶν,
τῶν ἐμπυτισμῶν καὶ τῶν ραπισμά-
των...

Ἐκεῖ, στὴν ἴδια μικρὴ καρ-
διά, θὰ στρωθῇ ὁ δύσκολος καὶ
ἀνηφορικὸς δρόμος πρὸς τὸν Γολ-
γοθᾶ. Ἐκεῖ θὰ σκύρῃ—νέος Κυ-
ρηναῖος—ἡ ψυχὴ μας, γιὰ νὰ
σηκώσῃ τὸν Σταυρὸ Του καὶ ν'
ἀνακουφίσῃ τὴν κουρασμένη ἀν-
θρώπινη υπόστασί Του. Ἐκεῖ θὰ

ὑψωθῇ ὁ τόπος τοῦ Κρανίου καὶ θὰ στηθῇ ὁ Σταυρὸς
Του ἀνάμεσα στοὺς σταυροὺς τῶν δύο ληστών.
Καὶ ἡ μικρὴ καρδιά θὰ γεμίσῃ ἀπὸ σκοτάδι — τὸ
σκοτάδι τοῦ πόνου καὶ τοῦ δέους — δταν θὰ Τὸν ἀντι-
κρύσῃ καρφωμένο στὸ ξύλο καὶ θὰ νοιώσῃ νὰ τὴν
ραντίζουν, ἀνακατωμένες μὲ τὸ δῆξ τῆς ἀνθρώπινης
κακίας, σταγόνες ἀπὸ τὸ θεῖο Του αἷμα. Καὶ θὰ σχι-
σθῇ στὰ δύο — ὅπως τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ —
δταν θὰ δονηθῇ ἀπὸ τὴ θεία φωνὴ Του, ποῦ, ἀπαν-
τώντας στοὺς ὀνειδισμοὺς καὶ στὴς βλασφημίαις τῶν
ἀνθρώπων, θὰ προσευχηθῇ: «Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς,
οὐ γὰρ οἶδασιν τί ποιοῦσιν».

Μὰ σὲ λίγο ἡ ψυχὴ μας, παίρνοντας τώρα τὴ
μορφὴ τοῦ ἀπὸ Ἀρριμαθαίας Ἰωσήφ, θ' ἀπλώσῃ τὴν
ἀγάπην τῆς σὰν πεντακάθαρο σεντόνι, γιὰ νὰ τυλίξῃ
εὐλαβικὰ τὸ ἱερὸ Του Σῶμα καὶ νὰ τὸ ἀποδέσῃ ἀπὸ
στὸ πιὸ ξεστὸ βάθος τῆς μικρῆς καρδιάς.

Ἐξω ἀπὸ τὴν καρδιά μας—πὶθ θαρεῖα καὶ πὶθ
ἀποπνικτικὴ ἀπὸ τὸν λίθο τοῦ μνημείου—θὰ στέκῃ

Ρούμπενς: 'Η αποκαθάρσις

Ίσως ακόμα ή καρδιά και βλοσυρή κουστωδιά της Λογικής, με τις αμφιβολίες της, τις δυσπιστίες της, την άγρησί της. Μά σε λίγο το άγνo και πηγαίο αίσθημα των τριών γυναικών θα μάς φέρη τα άρώματα και τα μύρα της Πίστewος. Καί ή μικρή καρδιά μας θα γεμίση από τη θεία μυρωδιά και αναδίνοντάς την γύρω σάν ιερό θυμίαμα, θα σκορπίση και θα διώξη την κουστωδιά, θ' αποτινάξη τον λίθο και θα γεμίση από τη λευκή παρουσία του 'Αγγέλου.

«'Ηγέρθη, οὐκ ἔστιν ὧδε, θά μάς πῇ. Καί ή καρδιά μας θ' ανοίξη, θα μεγαλώση, θα πλατύνη, για ν' αγκαλιάση δηλ τη γῆ, να ένωθῇ με τον οὐρανό και να χωρέση το μέγα θαῦμα. Οὐκ ἔστιν ὧδε, πράγματι, το Σῶμα Του. Μά μένουν και θα μένουν για πάντα μέσα της τα δῶνια και το σουδάριον, μένουν και θα μένουν, παντοτεινά κι ανεξάλειπτα, τ' αποτυπώματα της Πίστewος.

Καί νάτο μεμιάς το δεύτερο θαῦμα: ή μικρή καρδιά μας γέμισε από χαρά κι εὐφροσύνη, από αγάπη και καλωσύνη, από γαλήνη και θάρρος, από θέλησι και δύναμι, γέμισε κι έλαμψε και θεομάνθηκε από τις ολόφωτες και ζωογόνες ακτίνες, που εκπορεύονται, όλες μαζί, από τη μια και τη μοναδική, την άστειρευτη πηγή της Πίστewος.

«'Ας πᾶμε λοιπόν κι ἐφέτος στis ἐκκλησίες. 'Αλλά πῶ μπροστά ἄς πᾶμε στην ἐκκλησία της καρδιάς μας. 'Ας την καθαρίσουμε με τη μελέτη των ιερῶν κειμένων και με την καλή διάθεσι και πρᾶξι. 'Ας την εξαγνίσουμε με την προσευχή. Καί ἄς τελέσουμε με χέρια και μ' αἰσθήματα καθαρά την ιερή μυσταγωγία των Παθῶν και της 'Αναστάσεως. Θά νοιώσουμε και θα χαροῦμε ἔτσι πῶ βαθιά και πῶ αληθινά την 'Ανάστασι του Χριστοῦ. 'Αλλά θα νοιώσουμε και θα χαροῦμε μαζί και τη δική μας, την ἀτομική, την ψυχική ἀνάστασι.

ΜΕΛΗΣ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ

Η ΦΙΛΙΑ

(Ένα κάθε μήνα, γραμμένο από ένα καλό φίλο των Ερυθροσταυριτών).

13.

Πραγματικά ή αληθινή αγάπη, που συνδέει δύο φίλους δημιουργεί ανεξάντλητη και απέραντη χαρά. Αυτή ή χαρά, που είναι ένας από τους ωραιότερους καρπούς της φιλίας, προέρχεται κυρίως από την ξεννοισία, που αίσθάνεται ο ένας φίλος απέναντι του άλλου. Άλλοτε οι άνθρωποι είχαν μεταξύ τους απεριόριστη εμπιστοσύνη. Σε παλαιότερη εποχή, ακόμη και εκείνοι, που είχαν συναλλαγές μεταξύ τους, εμπιστευόνταν ο ένας τον άλλον χωρίς χαρτιά και συμβόλαια, με μόνο το λόγο τους. Σήμερα δυστυχώς είναι πολύ σπάνιο πράγμα να βρης τιμίους ανθρώπους, που να ήμπορης να είναι βέβαιος πώς δεν θα σε γελάσουν, δεν θα σε δολιευθούν, δεν θα του κάμουν κακό. Τους λίγους αυτούς ανθρώπους θα τους αναζητήση κανείς μόνο μέσα στους φίλους του, τους αληθινούς φίλους. Έτσι ξεκούραστος ο άνθρωπος από τη διαρκή έντασι της προσοχής και την αγωνία μη τον γελάσουν οι άλλοι άνθρωποι, χαίρει, που έχει έναν άνθρωπο δικό του, τον καλό φίλο επάνω εις τον όποιον ήμπορεί να στηριχθῇ με άνεσι και εμπιστοσύνη. Ποιόν δεν ευχαριστεί και ποιόν δεν ξεκουράζει ή πεποίθησις αυτή! Με τί ωραία αληθινά χαρούμενη ψυχική διάθεσι κοιμάται ο άνθρωπος, όταν περνά την ήμέρα του κοντά στο φίλο του και σκέπτεται πώς και την άλλη μέρα θα ξυπνήση για να εξακολουθήση να βαδίζει το δύσκολο δρόμο της ζωής μαζί με τον ισάδελφο φίλο του. Το αίσθημα αυτό της χαράς το αίσθάνονται μόνο οι αγαπημένοι φίλοι και γι' αυτό ή χαρά είναι ένας από τους πῶ γλυκείς καρπούς της φιλίας.

Έπειτα όμως φυσικόν αποτέλεσμα αυτής της χαρούμενης αγάπης είναι ο άλλος καρπός της φιλίας, που λέγεται πλήρης και άσυμφερνολόγητη εξυπηρέτησις του φίλου. Ποιός αληθινός φίλος έχοντας κάποια σωματική ή και υλική ακόμη ανάγκη δεν θα τρέξη χωρίς δισταγμό και συστολή ίσως πρώτα πρώτα και από τους συγγενείς του στο φίλο του; Και ποιός αληθινός και πραγματικός φίλος δεν θα είναι πρόθυμος να τρέξη στη βοήθεια του φίλου του και στην εξυπηρέτησί του και πριν ακόμη του ζητηθῇ; Σε πόσες δύσκολες στιγμές της ζωής μας δεν βλέπουμε να φράσσεται μπροστά μας ο δρόμος της ζωής, χωρίς να μπορούμε και χωρίς να ξέρουμε τί να κάνουμε. Άλλοίμονο τότε σὸν ἔρημο άνθρωπο από φίλους, που δεν έχει έναν άνθρωπο κοντά στην καρδιά του για να του πῇ τουλάχιστον τον πόνο του. Μά ἄμα εκεί κοντά μας παραστέκει ο καλός μας φίλος, που τοῦ ἔχουμε ἀπόλυτη εμπιστοσύνη, ποιός ἄλλος μπορεί να μάς βγάλῃ από αυτό το αδιέξοδο παρά αυτός, πολλές φορές και μόνο με μία καλή συμβουλή του, με ένα καλό και χρυσό λόγο του, σου διαλύει την όμίχλη, που μόνοι μας δεν θα μπορούσαμε να την παραμερίσουμε και δεν θα ξέραμε πῶ να πᾶμε! Μά και τί πολύτιμη φιλία, όταν ή εμπιστοσύνη στο φίλο μας βρίσκει σε ώρισμένες περιστάσεις κάτι περισσότερο από καλὰ λόγια και καλές συμβουλές, βρίσκει προθυμία για θυσίες, θυσίες αληθινές. Χαρά στο φίλο, που βοηθεῖ ἔτσι και εξυπηρετεῖ το φίλο του και χαρά σ' εκείνον, που ἔτσι εξυπηρετεῖται από τον φίλο του. Μά και δυο φορές χαρά στον ειλικρινή εκείνο φίλο, που δεν θα ἐπιτρέψη ποτέ στον ἑαυτό του να εκμεταλλευθῇ το φίλο του, την ανάγκη του και τη δύσκολή του περίστασι. Σ' αυτή την άσυμφερνολόγητη βοήθεια και εξυπηρέτησι του φίλου μας βρίσκουμε την ἐξήγησι εκείνου του ωραίου και υπέροχου λόγου του Χριστοῦ οτι «μακάριον ἔστι το διδόναι μάλλον ή λαμβάνειν».

Έτσι ή ἀμοιβαία άσυμφερνολόγητη εξυπηρέτησι των φίλων ἀποδεικνύεται σάν ένας καλός και εύχυμος καρπός του ωραίου δένδρου, που λέγεται αληθινή φιλία.

Α. Σ. Α.

Ο Ε.Ε.Σ. τιμά τον Έλληνα Διδάσκαλον

Το υπό την προεδρείαν της Α.Μ. του Βασιλέως Έθνικόν Ίδρυμα ὠργάνωσε την έβδομάδα του διδασκάλου από της 3 μέχρι 10 Μαρτίου, δια να τιμήση τον Έλληνα Διδάσκαλον.

Το δε Κεντρικόν Διοικητικόν Συμβούλιον του Ε.Ε.Σ. απέφασκε να δεξιωθῇ τους εκπροσώπους του διδασκαλικού κόσμου εις την αἴθουσαν τελετῶν του Ε.Ε.Σ. και να ἀπονεῖμῃ εις τον «Έλληνα Διδάσκαλον» τον Σταυρόν μετά Διπλώματος, ἴνα οὕτω και ο Ε.Ε.Σ. ἀποτίσῃ την ὀφειλομένην προς τον Έλληνα Διδάσκαλον τιμήν.

Η δεξίωσις ἔλαβε χώραν την 8ην Μαρτίου παρουσία του ὑπουργοῦ της Παιδείας κ. Κ. Καλλία, του Αὐτάρχου της Α.Μ. της Βασιλείσεως κ. Λελοῦδα, της Προέδρου του Π.Ι.Κ.Π.Α. Κας Λίνας Τσαλδάρη, της Ὁργανωτικῆς Ἐπιτροπῆς του Έθνικοῦ Ίδρυματος, του Γεν. Γραμματέως του Ὑπουργείου Παιδείας κ. Γεωργούλη, μελῶν του Ἀνωτάτου Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου, Ἐπιθεωρητῶν Μέσης και Δημοτ. Ἐκπαιδεύσεως, του Προέδρου του Ε.Ε.Σ. κ. Κ. Γεωργακοπούλου, των μελῶν του Διοικ. Συμβουλίου, της Ἐφορείας Ε.Ε.Σ.Ν. και ἄλλων ἐπισημων.

Ο Πρόεδρος του Ε.Ε.Σ. κ. Γεωργακόπουλος προσεφώνησε τους εκπροσώπους του Διδασκαλικού κόσμου ως ακολούθως:

«'Η ωραία πρωτοβουλία της Α.Μ. του Βασιλέως ὡπως καθιερωθῇ ή «Έβδομάς του Διδασκάλου», της οποίας την ὀργάνωσιν ανέλαβε τοῦ ὑπὸ την Προεδρείαν Αὐτοῦ «Έθνικόν Ίδρυμα», παρέχει εις τον Έλληνικόν Έρυθρόν

Σταυρόν την εύκαιρίαν ὡπως συμμετάσχῃ εις την ὕψ' ὀλοκλήρου του Έθνους ἐκφρασιν της βαθείας εὐγνωμοσύνης και τιμῆς, ἣν ὀφείλομεν ὅλοι προς τον Έλληνα Διδάσκαλον.

Τὰ αἰσθήματα ταῦτα πλημμυροῦν την ψυχὴν παντός Έλληνος Έρυθροσταυρίτου, διότι ο Έλλην Διδάσκαλος δεν είναι μόνον ο Έθναπόστολος και ο πνευματικός ὁδηγός της Έθνικῆς Νεολαίας, ἀλλά και ο πολῦτιμος συνεργάτης του Έλληνικοῦ Έρυθροῦ Σταυροῦ, ἰδίως εις τον τομέα της Έρυθροσταυρικῆς Νεότητος, εις ὃν, ὑπὸ την ἡγεσίαν 8.000 εκπαιδευτικῶν λειτουργῶν, μετέχουν 350.000 μαθηταί συγκεκροτημένοι εις 19.000 ὁμάδας.

Ἐπιθυμῶ να ἐξάρω, ἐνώπιον των παρισταμένων ἐκλεκτῶν κ.κ. Ἀντιπροσώπων του Ἐκπαιδευτικοῦ Κόσμου της Ἑλλάδος, την μεταπολεμικῶς σημειωθείσαν και πανηγυρικῶς ἐκδηλωθεῖσαν, κατὰ τὸ ἐν Τορόντω και κατ' Αὐγουστον 1952 συνελθόν Διεθνῆς Συνέδριον του Έρυθροῦ Σταυροῦ, προσπάθειαν ὡπως ο Ε.Σ. Νεότητος περιλάβῃ εις τους κόλπους του και την μετὰ σχολικὴν νεολαίαν, ἴνα εὐρύνῃ οὕτω την βάσιν του δια της ἀποκτήσεως νέων στελεχῶν, συνεχιζόντων την ἐξυπηρέτησιν των εὐγενῶν ἱδανικῶν του και μετὰ την ἐκ του Σχολείου ἐξοδον αὐτῶν.

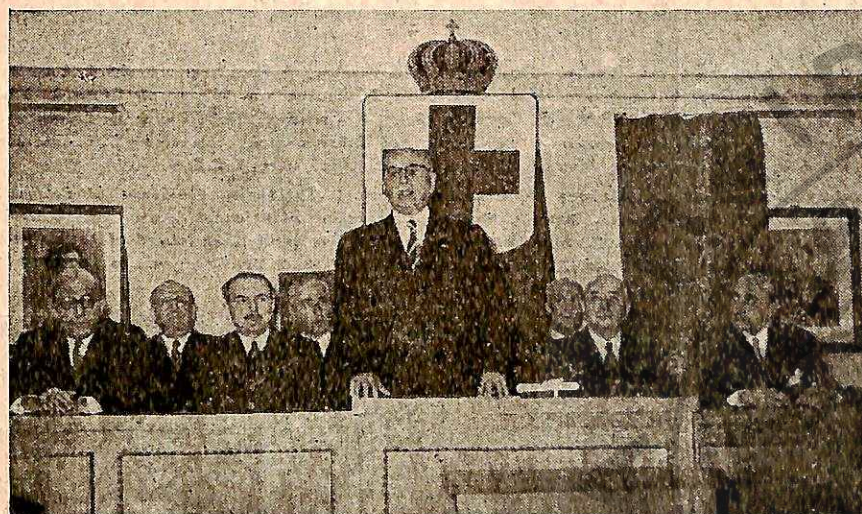
Καί ἐάν την προσπάθειαν ταύτην ἀποδέχωνται μετὰ κατανόησεως οἱ Έθνικοὶ Ε.Σ. των ἄλλων χωρῶν, ο Έλληνικός Ε.Σ. χαιρετίζει αὐτὴν μετὰ ἰδιαιτέρας χαράς και ἱκανοποιήσεως, διότι πιστεύει ἀκροαδέντως οτι ο Έρυθρός Σταυρός, ως πρᾶξις και ὀργάνωσις είναι μὲν δημιούργημα του εὐ-

γενούς τέκνου της Ἑλβετίας και ὑπερόχου ἀνθρωπιστοῦ Ἑρρίκου Ντυνάν, ἀλλ' ὡς ἰδεολογικὴ ἐπιδίωξις, ἐξυπηρετοῦσα Έθνικά και ἀνθρωπιστικά ἱδανικά, είναι φυσικὴ και λογικὴ συνέπεια του Έλληνοχριστιανικοῦ Πολιτισμοῦ, πολιτισμοῦ ὁστις κατορθώνει να ἐνώσῃ θαυμασιῶς τὰ ὑπέροχα πνευματικά ἐπιτεύγματα της Ἑλληνικῆς φιλοσοφίας με την θεῖαν του Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ διδασκαλίαν, και να καθοδηγῇ την ἀνθρωπότητα προς την τελειότεραν περὶ της ζωῆς ἀντίληψιν.

Ταῦτα πιστεύων ο Ε.Ε.Σ. είναι φυσικόν να θεωρῇ ως συντελεστήν του πολιτισμοῦ τούτου τὴν Παιδείαν καὶ συνεπῶς τὸν Διδάσκαλον καὶ κατὰ μεγίστην ἀναλογίαν τον Έλληνα Διδάσκαλον. Διότι ή Παιδεία, ως ἐννοία και πρᾶξις, ὀλοκληρώθη από τους Έλληνες γίγαντας του πνεύματος και ὡς βάσις ἐνὸς ἀνατοτέρου πολιτισμοῦ, από τους πρὸ Χριστοῦ Χριστιανούς, ὡς ο Διδάσκαλος Σωκράτης, ὁστις θέσας ὑπεράνω των τριῶν ἀρετῶν, τῶν ἐξυπηρετούσῶν τὰ τρία της ψυχῆς εἶδη, ἦτοι ὑπεράνω της γνώσεως, της ἀνδρείας και της σωφροσύνης, την ἀπεργασομένην την ἁρμονίαν αὐτῶν ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΝ ὑψήρξεν, εις ἐποχὴν, καθ' ἣν ή σκληρότης ἦτο γενικὸν γνώρισμα των σχέσεων μετὰ τῶν ἀντιπάλων και ή δουλεία ὡς θεσμός, ο πρώτος Ἀνθρωπιστὴς ἐμπνεύσας με την διδασκαλίαν του την Ἠθικὴν του Πλάτωνος.

Εἰς την Δικαιοσύνην, ὡς ὑπερτάτην ἀρετὴν του ἀνθρώπου, προσέθεσεν ο γλυκὺς Ναζωραῖος, ο Θεάνθρωπος Ἰησοῦς Χριστός, την Ἀγάπην, με την ἣν ἔδωκε τοῖς Ἀποστόλοις και Μαθηταῖς Αὐτοῦ ἐντολήν. «Ἐντολὴν καινήν δίδωμι ὑμῖν, ἴνα ἀγαπάτε ἅλλήλους», και οὕτω ἐτέθησαν αἱ ἀσφαγεῖς και ἀκλόνητοι βάσεις του Έλληνοχριστιανικοῦ Πολιτισμοῦ, ὁστις στηριχθεῖς ἐπὶ του Θεοῦ Λόγου, εὐαγγελισσαμένον την Ἀνάπν και της ὑπερόχου πνευματικῆς Ἀντιλήψεως της Δικαιοσύνης, ἐννοίων ἀπλῶν ἀλλὰ και ἐνεκα τούτου ὑπερτάτου Μεγαλείου, ἀπέβη ο πάνανγον και ἄσπιλον ἐκπέμπων Φῶς πνευματικὸς της Ἀνθρωπότητος Φάος. Καί ο Σωκράτης και ο Πλάτων ὑψήρξαν Διδάσκαλοι, και Διδάσκαλος, Ραββί, ἀπεκλήθη ὑπὸ των μαθητῶν του ο Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός.

Τὴν θεωρητικὴν ταύτην του Έλληνοχριστιανικοῦ Πολιτισμοῦ βάσιν σὺν τῷ χρόνῳ κατέστησαν εὐεργετικὴν δια τους Ἀνθρώπους πραγματικότητα, κατὰ τους ἐπακολουθήσαντας την Ἀγίαν Ἀνάστασιν του Κυρίου Αἰῶνας και πάλιν Διδάσκαλοι και κυρίως οἱ Προστάται της Ἑλληνικῆς Παιδείας, οἱ τρεῖς Φωστῆρες της Ὁρθοδοξίας, Ἰωάννης ο Χρυσόστομος, Βασίλειος ο Μέγας και Γρηγόριος ο Ναζιανζηνός. Ἐκ τούτων, ο Οὐρανοφάντωρ Βασίλειος, ο αὐστηρὸς εις τὰς ἐπὶ δογμα-

Ο Πρόεδρος του Ε.Ε.Σ. κ. Κ. Γεωργακόπουλος ὁμιλῶν, ἐξ ἀριστερῶν δὲ πρὸς τὰ δεξιά οἱ κ.κ. Μ. Μακάς Α. Ξανθοπούλιδης, σύμβουλοι Ε.Ε.Σ., ο ὑπουργὸς Παιδείας κ. Καλλίας, οἱ Σύμβουλοι Ε.Ε.Σ. κ.κ. Β. Σγουρδᾶς, Στ. Παντελίδης, ο ἀντιπρόεδρος του Ε.Ε.Σ. κ. Θ. Πετρακόπουλος και ο Γεν. Γραμματεὺς Ε.Ε.Σ. κ. Γ. Μινδλερ.

The President G.R.C. Mr. C. Georgacopoulos speaking. From left to right Mr. M. Makas, Mr. A. Xanthopoulos, Counsellors G.R.C., H. E. the Minister of Education Mr. C. Callias, Mr. B. Sgourdas, Mr. St. Pantelides, G.R.C. Counsellors, Mr. Th. Petrakopoulos vice President G.R.C. and Mr. G. Mindler, Secretary General G.R.C.

τικών ζητημάτων συγγραφάς του και γλαφυρότατος εις τὰ Παιδαγωγικά του, ίδρυσε τὴν «Βασιλειάδα», παρὰ τὴν Καισάρειαν, μέγα φιλανθρωπικὸν ἴδρυμα διὰ τοὺς πτωχοὺς, τοὺς πάσχοντας καὶ τοὺς ὀδοιπόρους, ὅπου ἐφήρμοζεν ἐμπράκτως τὰς «ὑπὲρ καμόντων, νοσούντων, ὀδοιπορούντων καὶ αἰχμαλώτων» δεήσεις του, πρόδρομος τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ καὶ ἐκ τῶν θεμελιωτῶν τῆς Ἰδεολογίας του.

Θὰ ἀπετέλει παράλειψιν ἀδικαιολόγητον ἂν ἐν τῇ συντόμῳ ταύτῃ ἐκθέσει τῶν ἐμπνευσμένων συμβολῶν τῆς Ἑλληνικῆς σοφίας καὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ εἰς τὴν δημιουργίαν ἐνὸς ἀνωτέρου Πολιτισμοῦ διὰ τῶν «Διδασκάλων» δὲν ἀνέφερον τὸν ὠραιότερον καὶ πλέον βαρυσήμαντον ἔπαινον εἰς τὸν Διδάσκαλον, τοὺς λόγους τοῦ Μεγίστου τῶν Ἑλλήνων Βασιλέων καὶ Στρατηλατῶν, τοῦ Ἀλεξάνδρου, εἰπόντος ὅτι «ἂν εἰς τοὺς γονεῖς του ὀφείλῃ τὸ ζῆν, εἰς τὸν Διδάσκαλόν του ὀφείλει τὸ εὖ ζῆν».

Τὸ εὖ ζῆν δὲν ἐλέχθη ὑπὸ τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου ἵνα τονισθῇ ἡ λαμπρὴν τῆς βασιλικῆς ἀλουργίδος, ἥτις τὸν περιέβαλεν, οὔτε ὁ πλοῦτος τῆς βασιλικῆς του τραπέζης ἀλλ' ἵνα ἀποδοθῇ εἰς τὸν ἐκ Σπαρτῆς Διδάσκαλόν του ἡ ὑπ' αὐτοῦ ἐπιδιωχθεῖσα δημιουργία κοινῆς τῶν Ἑλλήνων Ἐθνικῆς συνειδήσεως καὶ ἐν συνεχείᾳ Ἐνωσῆς αὐτῶν καὶ ἡ ἀνάληψις τῆς ἀσυγκρίτου ἐκστρατείας πρὸς κατάκτησιν τοῦ Κόσμου, ἵνα ἐξαπλωθῇ ὑπ' αὐτοῦ ὁ Ἑλληνικὸς Πολιτισμὸς καὶ ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα. Οὕτω, ὡς ὄριον τῆς ἐννοίας τοῦ «εὖ ζῆν» ἔθεσεν ὁ Μ. Ἀλεξάνδρος τὴν, ἀπὸ τῆς θαλάσσης τοῦ Ἰλλυρικοῦ ἐκ Δυσμῶν μέχρι τῆς Ἀδρύου, τοῦ Γάγκου καὶ τοῦ Ἰνδοῦ πρὸς Ἀνατολὰς καὶ ἀπὸ τῶν Σκυθικῶν ὁρέων ἐκ βορρᾶ, μέχρι τοῦ Μαντείου τοῦ Ἀμωνίου Διός, ἐν τῇ Αἰγυπτιακῇ ἐρήμῳ πρὸς Νότον, ἐπέκτασιν τῆς «Ἑλλάδος» ὡς Ἰδέας καὶ Πολιτισμοῦ. Δι-

νάμεθα εὐλόγως νὰ εἴπωμεν ὅτι ἂν δὲν ὑπῆρχεν Ἀριστοτέλης δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ Ἀλέξανδρος. Ἄν δὲν ἐγεννᾶτο ὁ Μεγαλόνους Σταγειρίτης, ὁ διαχωρίσας τὰς Ἐπιστήμας, δὲν θὰ ἐδημιουργεῖτο ὁ Ἀλέξανδρος, τοῦ ὁποῦ το ἔργον ἐλείπε καὶ προπαρσκευάσε τὰς τρίβους τοῦ Χριστιανισμοῦ, οὗ τὸ Εὐαγγέλιον ἐγράφη εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν.

Τὰ ὀλίγα ταῦτα ἀλλὰ κοσμοϊστορικὰ παραδείγματα τῆς ἐπιδράσεως τῆς Παιδείας ἦτοι τοῦ Διδασκάλου ἐπὶ τῆς διαμορφώσεως ἀνωτέρου Πολιτισμοῦ καὶ προπαρσκευῆς μιᾶς εὐγενούς ἀνθρωπιστικῆς Ἰδεολογίας, ὡς ἡ τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, δικαιολογοῦν τὴν ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου μου ἐξαρθεῖσαν σημασίαν τῆς ἐν Τορόντῳ ληφθεῖσης ἀποφάσεως ὅπως ὁλόκληρος ἡ Νεολαία τοῦ Κόσμου ἐνστερνισθῇ τὴν Ἰδεολογίαν ταύτην, ἐμπνευσμένην ἀπὸ τὴν συνειδητὴν ἐξυπρέτησιν τῆς Εἰρήνης, ὡς ἐπιθυμοῦν αὐτὴν οἱ πράγματι ἐλεύθεροι Λαοί, θυγατέρα τῆς Δικαιοσύνης. Ἐν Ἑλλάδι ἡ σχετικὴ προσπάθεια θὰ εὕρῃ, εἰμαι βέβαιος, πλήρη ἀνταπόκρισιν διότι ὁ Ε.Ε.Σ. ἀνέκαθεν ἐστῆριξεν ἐπὶ τῆς συνεργασίας τοῦ διδασκάλου καὶ τῆς συμβολῆς τοῦ Σχολείου τὰς προσπάθειάς του. Εἰς τὸ Σχολεῖον καὶ ὑπὸ τοῦ Διδασκάλου μορφώνονται οἱ μικροὶ μας Ἐρυθροσταυριῖται, τῶν ὁποίων τὸ ἀνθρωπιστικὸν ἔργον εἶναι ἀξιόλογον καὶ ἡ εἰς τὰς μετ' ἄλλων ζέων Ἐρυθροσταυρικῶν νεολαίων ἐπαφὴ ἀξιοθαύμαστος, διότι τὰ ἔργα τῶν ομάδων μας εἰς Λευκώματα, ἐκθέσεις καὶ συμβολικὰς παραστάσεις πρωτεύοντα, ἐπανειλημμένως ἐδοσεύθησαν.

Τὸ Γυμνάσιον ἀποτελεῖ τὴν ἐστίαν ἐκ τῆς ὁποίας προέρχονται αἱ κατ' ἐξοχὴν Συνεργάτιδες τοῦ Ε.Ε.Σ., αἱ Ἀδελφαί μας, μία δηλαδὴ Μεραρχία Ἑλληνίδων ἥτις συγκροτεῖ τὸ Σώμα τῶν Ἑλληνίδων Ἐ.Ε.Σ., Σώμα τὸ

ὁποῖον, μετὰ τὰς ὑπερόχους ὑπηρεσίας του πρὸς τὴν Πατρίδα καὶ τὴν Κοινωνίαν, καὶ μετὰ τὴν αὐτοθυσίαν καὶ τὸν ἡρώισμόν τῶν μελῶν του, ἐξ ὧν ἀρκετὰ ἔδωσαν τὴν ζωὴν των εἰς τὸν βωμόν τῆς Πατρίδος, πεσόντα ἐνδόξως ἐν τῇ ἐκτελέσει τοῦ καθήκοντός των κατὰ τὸν πόλεμον, ἔγραψε μίαν πλήρη τιμὴν καὶ κλέους Ἱστορίαν καὶ ἐδημιούργησεν εὐγενεῖς παραδόσεις.

Αἱ Ἀδελφαί μας, εἰς τὰς ὑπὲρ τῶν τετιμημένων τραυματιῶν μας προσπάθειάς των ἔχουν πάντοτε ὡς συνεργάτας τὰς Σχολικὰς ομάδας τῶν Ἐρυθροσταυριτῶν, αἱ ὁποῖαι μεταδιδόνται εἰς τὰ Στρατ. Νοσοκομεῖα μετὰ τραγούδια τους καὶ τὸ παιδικὸ γέλιο τους ψυχαγωγοῦν αὐτοὺς, τοὺς προσφέρουν δῶρα καὶ πρὸ παντός τοὺς παρέχουν τὴν ὑπερτάτην ἱκανοποίησιν νὰ ἀντιλαμβάνονται ὅτι τὸ αἷμα των δὲν ἐχύθη ἐπὶ ματαίῳ, διότι ἡ Ἑλλὰς τῆς αὔριον ἀνενίζει πρὸς αὐτοὺς ὡς πρὸς Ἐθνικοὺς ἥρωας καὶ τιμᾷ καὶ σέβεται τὴν δόξαν των.

Ἄλλ' ἐκτός τοῦ φυτωρίου τῶν Ἐρυθροσταυριτῶν, ποὺ καλλιεργεῖ ὁ Διδάσκαλος, ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι τομεῖς δράσεως εἰς οὓς προσφέρει τὰς ὑπηρεσίας του. Κατὰ τὰς ὑπὸ Ε.Ε.Σ. διανομὰς ἱματισμοῦ, τροφίμων καὶ ἄλλων ἐφοδίων πρὸς τὰ θύματα τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν καὶ κατὰ τὴν παροχὴν πρὸς αὐτοὺς ἱατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως, ἐπικαλούμεθα πάντοτε τὴν πολῦτιμον συνδρομὴν του, ἣν μᾶς παρέχει μετὰ προθυμίαν καὶ ἐγκαρδιότητα. Ἡ στενὴ αὕτη συνεργασία μᾶς ἐπιτρέπει νὰ παρακολουθώμεν τὸ ἔργον του, ἰδίως εἰς τὰς ἀκριτικές ἐπαρχίας τῆς Πατρίδος καὶ νὰ πληροφоруόμεθα μετὰ συγκινήσεως πλεῖστα κατορθώματά του. Οὕτω θεωρῶ καθήκον μου νὰ στρέψω τὴν σκέψιν μου μετ' εὐλαθείας πρὸς τοὺς ἐκ τοῦ Διδασκαλικοῦ κόσμου ἥρωας καὶ Μάρτυρας τῶν τελευταίων Ἐθνικῶν Ἀγώνων μας, οἵτινες τὴν διδασκαλίαν των

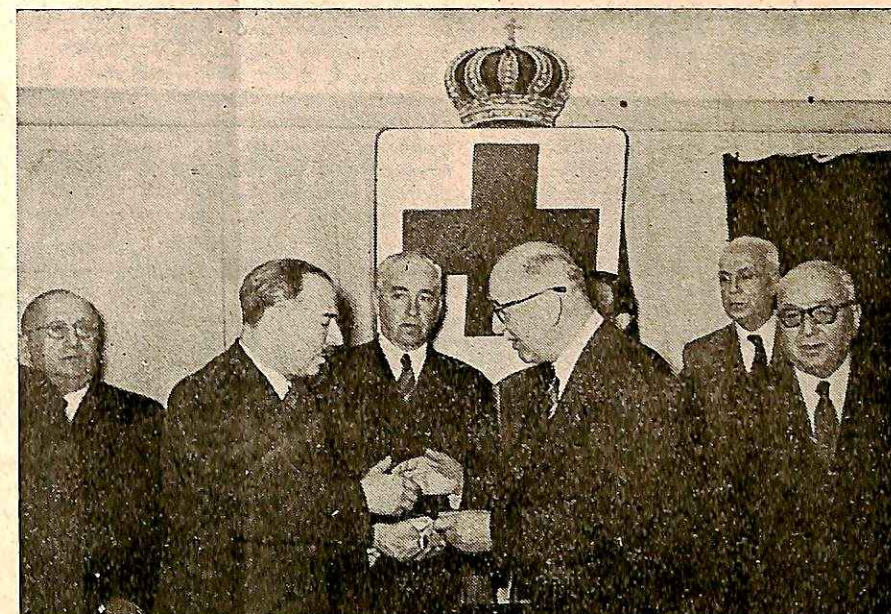
ἐπεκύρωσαν καὶ δι' ὑπερόχων παραδειγμάτων αὐτοθυσίας καὶ νὰ ἀναφέρω ἐκ τῶν πολλῶν, ἐν περιστάτικόν, ἄξιον νὰ καταλάβῃ ἰδιαιτέρων θέσιν εἰς τὴν σύγχρονον ἱστορίαν τοῦ ἔθνους.

Κατὰ τὴν πρόσφατον ἐποχὴν καθ' ἣν ἐξεδηλώθη ἡ σαλαβοκίνητος ἐπιβουλὴ κατὰ τῆς Ἑλλάδος, κομμουνιστικαὶ συμμορίαι ἐπετέθησαν μετὰ λύσσης κατὰ τῆς ἐν Δ. Μακεδονίᾳ κομπολέως τοῦ Τσοτυλίου. Αὕτη καὶ ἀπὸ τῶν χρόνων τῆς δουλείας, ὑπῆρξεν προπύργιον τοῦ Ἑλληνισμοῦ κατὰ τῆς Βουλγαρικῆς δολιότητος καὶ μετὰ τὸ Ἐθνικὸν Οἰκοτροφεῖον τῆς προσέφερεν ἀνεκτιμήτους ὑπηρεσίας. Οἱ ὑπερασπίζοντες τὸ Τσοτύλι στρατιῶται μας ἦσαν ὀλιγάριθμοι ἐναντι τῶν συμμοριτῶν ὑπερεχόντων οὐ μόνον ἀριθμητικῶς ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς ποιότητος καὶ τοῦ ὅγκου τῶν ὅπλων.

Μετὰ μακρὸν καὶ πείσμονα ἀγῶνα ἡ ἀντίστασις ἤρριξεν νὰ κάμπτεται καὶ ἡ ἀγωνία τῶν κατοίκων τοῦ Τσοτυλίου νὰ κορυφουται. Τὴν στιγμὴν αὐτὴν εἰς ἡρώικος Γυμνασιάρχης ὁ Κ. Ρηγόπουλος, δὲν ἐξήτησε ἀσφαλὲς καταφύγιον εἰς τὰ ὑπόγεια τοῦ Οἰκοτροφείου δι' ἑαυτὸν καὶ τοὺς μαθητάς του. Ἀντιθέτως τοὺς συνέταξεν εἰς φάλαγγα πειθαρχούσαν καὶ ἐνθουσιάζουσαν, ἐξώρμησε μὲ τὸν πρὸς τὸ πεδῖον τῆς μάχης καὶ μετ' ὀλίγον εἰς τὸν κρότον τῶν ὅπλων καὶ τῶν πολυβόλων, ἰσχυρά, φέρελπις καὶ θεία, προσετέθη ἡ φωνὴ τῶν παιδῶν μας. «Ἡ Ἑλλάς ποτε δὲν πεθαίνει!!» τραγουδοῦσαν ὁ Γυμνασιάρχης, οἱ Καθηγηταὶ καὶ οἱ μαθηταί, μετὰ γέλοιο εἰς τὸ στόμα καὶ μετὰ περιφρόνησιν τοῦ θανάτου, ὃν ἐσκόρπιζαν αἱ σφαῖραι καὶ τὰ βλήματα τῶν ὅπλων. Καὶ τότε οἱ στρατιῶται μας, οἱ ὁποῖοι πειθαρχοῦντες εἰς τὸ καθήκον καὶ τὴν φωνὴν τοῦ ἱστορικοῦ παρελθόντος καὶ εἰς τὸ παράδειγμα τοῦ Λεωνίδα καὶ τῶν τριακοσίων, ἐκοσμοῦν ὡς ἥρωες τὰς θέσεις των, μόλις ἤκουσαν τὴν φωνὴν τοῦ μέλλοντος τῆς Ἑλλάδος, τὸ τραγούδι τῶν μικρῶν μαθητῶν, ἔγιναν ἡμίθεοι καὶ μετὰ μίαν θεαλλώδη καὶ ἀπεγνωσμένην ἀντεπίθεσιν, ἀνέτρεψαν, οἱ ὀλίγοι πατριῶται τοὺς πολλοὺς προδότες καὶ κατακτῶντες τὴν Νίκην ἐνθαλασσοῦσαν καὶ τὴν Δόξαν.

Οἱ συντελεσται τῆς ὥρας αὐτῆς ἐποποιῖας, σεμνοὶ καὶ ἀνεπίδεικτοι, ὡς εἶναι οἱ πραγματικοὶ ἥρωες, δὲν ἐκοινολόγησαν τὸ κατορθωτὸ των. Ἡμεῖς ὅμως τὸ ἐπληροφόρηθημεν ἀπὸ τὸν ἱατρὸν καὶ τὴν Ἀδελφὴν τοῦ ἱατροῦ μας, οἱ ὁποῖοι ἐπίσης ἡρωϊκῶς προσέφεραν τὰς ὑπηρεσίας καὶ ἠσθάνθημεν τὸ ἱερὸν ρήγος μιᾶς βαθείας συγκινήσεως. πλῆθος Ἑθνικῆς υπερηφανείας καὶ ἀφῆσκαμεν τὰ δάκρυά μας, δάκρυα χαρὰς καὶ ἱκανοποιήσεως νὰ τρέξουν ὡς ὀλόφυγος προσφορά πρὸς τοὺς ἡρωϊκοὺς διδασκάλους καὶ μαθητὰς τοῦ Γυμνασίου καὶ τοῦ οἰκοτροφείου Τσοτυλίου, τὸ ὁποῖον ἀπὸ πολλοῦ καὶ πρὸ τοῦ ἱστορικοῦ τούτου γεγονότος, ὁ Ε.Ε.Σ. περιβάλλει μετὰ στοργὴν καὶ ἀγάπην καὶ βοηθεῖ πάσῃ δυνάμει.

Ἡρώισμοι καὶ θυσίαι διὰ μέσου τῶν αἰώνων τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας, ἀπέδειξαν ὅτι ὁ Ἑλλὴν διδασκαλὸς δὲν ἐθεώρησε ποτὲ τὸ ἔργον του ὡς βιο-

Ο Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. Κ. Γεωργακόπουλος παραδίδει εἰς τὸν ὑπουργὸν Παιδείας κ. Κ. Καλλίαν τὸν Σταυρὸν τοῦ Ἐθνικοῦ Ἀγῶνος 1946-50 καὶ τὸ Δίπλωμα.
The President G. R. C. Mr. C. Georgacopoulos handing the Cross of National Struggle 1946-50 with the Diploma to H. E. the Minister of Education.

ποριστικὸν ἐπάγγελμα. Ἀδιαφορῶν πρὸς τὰς ὕλικας στέρησεις, πρὸς τὰς πάσης φύσεως σκληρὰς δυσχερείας, ἃς ἀντιμετωπίζει κατὰ τὴν ἀσκήσιν του, δρᾷ μετὰ πίστεως καὶ ἐλπίδος ὡς Ἐθναπόστολος καὶ πνευματικὸς τῆς Ἐθνικῆς Νεολαίας ὁδηγός. Τούτω ἃς μοὶ ἐπιτραπῇ νὰ εἴπω ὅτι ἀντελήφθη, εἰς ὅλην τὴν ἡθικὴν ἑκτασίαν του καὶ διεπίστως ἐκ τοῦ σύγγεγυς μετὰ βαρυτάτης ἱκανοποιήσεως, ὅταν εἶχον τὴν τιμὴν νὰ διοικήσω τὴν Ἐθνικὴν Παιδείαν ὡς Ὑπουργός. ἐπὶ τριετίαν περίπου.

Ἡ πραγματικότης αὕτη καὶ ἡ ἰδιαιτέρα ὑπὲρ τῆς δημιουργίας καὶ τῆς πραγματοποιήσεως τῶν εὐγενῶν ἰδανικῶν τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ συμβολὴ του, ἐπιβάλλει εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν τὸν εὐχάριστον καθήκον ὅπως καὶ κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην, καθ' ἣν ἐν τῇ ἀπερίττῳ καὶ σεμνῇ Αἰδοῦσῃ του τιμῶσιν αὐτὸν διὰ τῆς παρουσίας των οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν Ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν ὅλης τῆς Ἑλλάδος, νὰ ἐκφράσῃ δι' ἐμοῦ πρὸς τὸν Ἑλλήνα Διδάσκαλον, τὴν βαρυτάτην πρὸς αὐτὸν εὐγνωμοσύνην του καὶ τὴν ἐξαιρετικὴν τιμὴν πρὸς τὸ ἔργον του.

Ο Ε.Ε.Σ. ἄμα τῇ λήξει τοῦ ἀγῶνος, ὅστις διεξήχθη ἀπὸ τοῦ 1946 μέχρι τοῦ τέλους τοῦ 1949, ὅτε ὁ Στρατάρχης Παπάγος συνέτριψε τὰς κομμουνιστικὰς συμμορίας καὶ ἀπώθησεν τὰ οἰκτρὰ ὑπολείμματα αὐτῶν πέραν τῶν συνόρων μας, καθιέρωσεν εἰς ἀνάμνησιν τῶν ὑπηρεσιῶν, τῶν θυσιῶν καὶ τῶν κατορθωμάτων δι' ὧν ἐπετεύχθη ἡ Νίκη καὶ μετὰ τὴν ἐπιβίωσιν τοῦ ἔθνους, τὸν Σταυρὸν τοῦ Ἐθνικοῦ Ἀγῶνος, εἰς τὴν σημασίαν τοῦ ὁποῦ ἀναφέρεται ἡ κοινοποιήσις εἰς ἑκάστον ἐξ ἡμῶν ἡμερησίᾳ διαταγὴ μου τῆς 21 Μαΐου 1951.

Τὸν Σταυρὸν τοῦτον, μετὰ τῆς ἀνωτάτης διακρίσεως τῶν τριῶν χρυσῶν ἀστέρων, τὸ Κεντρικὸν Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ε.Ε.Σ. ἀπεφάσισεν ὅπως προσφέρῃ εἰς τὸν Ἑλλήνα Διδάσκαλον ὡς ἐκφρασὴν εὐλαβοῦς θαυμασμοῦ πρὸς τὸ ἔργον του.

Κύριε Ὑπουργέ,
Υμᾶς, ὃν ἡ ἐμπιστοσύνη τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ καὶ ἡ ἐντολὴ τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ Στρατάρχου Κυβερνήτου μας ἔταξεν εἰς τὴν κορυφὴν τῆς ἱεραρχικῆς πυραμίδος τῶν Ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν καὶ εἰς τὸν ὁποῖον ἀνήκει ἡ μεγάλη τιμὴ νὰ διοικῇ αὐτοὺς καὶ νὰ χαράσῃ μετὰ των τὰς πνευματικὰς καὶ ἰδεολογικὰς κατευθύνσεις τῆς Ἑλληνικῆς Παιδείας, ἣν ὡς ἀνάπατος αὐτῆς ταγὸς ἐκπροσωπεῖτε, παρακαλῶ ὅπως δεχθῇτε τὸν Σταυρὸν τοῦτον μετὰ τοῦ συνοδευόντος αὐτὸν Διπλώματος Τιμῆς καὶ νὰ διατηρῆσθε αὐτὸν ἐν τῷ Ὑπουργείῳ σας εἰς αἰώνιον ἀνάμνησιν τῶν ἀνεκτιμῆτων ὑπηρεσιῶν τοῦ Ἑλλήνος Διδασκάλου.

Μεθ' ὃ ὁ Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας κ. Καλλίας εἶπε τὰ ἀκόλουθα:

«Ἐκ μέρους τῶν διδασκάλων ἀποδέχομαι εὐγνωμόνας, κύριε Πρόεδρε, τὴν τιμητικὴν διάκρισιν, ἡ ὁποία ἀπενεμήθη εἰς τὸν Ἑλλήνα Διδάσκαλον. Ἐκτιμῶ ἰδιαιτέρως τὸ γεγονός ὅτι τὴν διάκρισιν ἀπενεμῶν ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς, τοῦ ὁποῦ εἶναι γνωστὰ καὶ τὸ φιλόφρονος καὶ τὸ ἀνθρωπιστικὸν ἔργον καθὼς καὶ ὁ ἀγὼν ὑπὲρ τῆς ἀληθοῦς εἰρήνης.

Ἐχουν ἰδιαιτέρως σημασίαν τὰ ὡς ἂν ἰδωθῇ τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ εἰς τὴν παραχώδῃ ἐποχῇν μας εἰς τὴν ὁποῖαν ἡ σκληρότης καὶ τὸ ἐγκλημα ἔχουν ἀνορθῇ εἰς συνήθη μέσα ἀγῶνος, τὸ ἀνθρωπιστικὸν ἰδεώδες δοκιμάζεται καὶ τὸν ὅρον εἰρήνης χρησιμα-

Ἀπὸ τὴν δεξιῶν εἰς τὴν αἰθούσαν τελετῶν Ε.Ε.Σ.:

Εἰς τὴν πρώτην σειρᾶν, ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιὰ ὁ Γεν. Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργ. Παιδείας κ. Γεωργούλης, ὁ Πρόεδρος τοῦ Π.Ι.Κ.Π.Α. Καλῖνα Τσαλδάρη, ὁ Αὐτάρχης τῆς Α.Μ. τῆς Βασιλείας κ. Λελούδης, ὁ Κα Ντόρη Μαρκετῆ Δινοῦσα Σύμβουλος τῶν Φίλων τοῦ Στρατοῦ, ὁ κ. Ν. Νέρης Διγνῆς Ἐθν. Ἰδρύματος, ὁ Γεν. Γραμματεὺς τῆς Ἐφορείας Ε.Ε.Σ.Ν. κ. Παπαδόπουλος, ὁ Πρύτανης τῆς Ἀνωτάτης Γεωπονικῆς Σχολῆς καθηγητῆς κ. Ἀναγνωστόπουλος, ὁ διδασκαλὸς κ. Παπαθεοδώρου εὐχαριστῶν ἐκ μέρους τοῦ διδασκαλικοῦ κόσμου, ὁ Ἐκπαιδευτικὸς Σύμβουλος κ. Γ. Ζομπανάκης καὶ ὁ κ. Π. Γεωργουδίνης Ἐκπαιδ. Σύμβουλος Ε.Ε.Σ.Ν.

First row from left to right: Mr. Georgoulis Secretary General of the Ministry of Education, Mrs L. Tsaldaris, President of Patriotic Institution of social Welfare, Mr. Leloudas, Chamberlain of H. M. the Queen, Mrs. D. Marketti, Councillor of Friends' Army, Mr. N. Neris Director of National Institution, Mr. Chr. Papadopoulos Gen. Secretary G.I.R.C., Prof. Anagnostopoulos Rector of High School of Agriculture Mr. Papatheodorou teacher, thanking on behalf of the Educational World, Mr. Zobanakis member E. B. and Mr. Georgounzos member of E. B. and G. J. R. C.

ποιούν κατ' εὐφημισμὸν ὅσοι τὴν ἐπι-
βουλευόνται νοούντες ὡς εἰρήνην τὴν
ἀναγκαστικὴν σιωπὴν καὶ τὴν δουλι-
κὴν ὑποταγήν.

Τὰ ἰδεώδη αὐτὰ ἀποτελοῦν στοι-
χεῖα ἐπαφῆς καὶ δεσμοῦ μεταξὺ ἑλλη-
νικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ καὶ διδασκα-
λικοῦ κόσμου. Διότι ὁ διδάσκαλος ὅχι
μόνον εἶναι τὸ κυριώτερον ὄργανον τοῦ
Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότη-

«Οἱ ἐκπρόσωποι τῶν ἐκπαιδευτικῶν
περιοχῶν ὁλοκλήρως τῆς Ἑλλάδος, εὐ-
ρισκόμενοι ἐν Ἀθήναις ἐπ' εὐκαιρίᾳ
τοῦ, ὑπὸ τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος, ὁρ-
γανωθέντος Πανελληνίου Ἑορτασμοῦ
τῆς «Ἑβδομάδος τοῦ Ἑλληνος Διδα-
σκάου», γίνονται οἱ διερμηνεῖς τῶν
εὐγενεστέρων αἰσθημάτων αἰσιοδοσίας,
εἰκόσι χιλιάδων Ἑλλήνων Συναδελφῶν,
διὰ τὴν ἄνοδον εἰς ὑψηλότερα πνευμα-

Ὁ ὑπουργὸς Παιδείας κ. Κ. Καλλίας ὁμιλῶν. Ἐκ δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερὰ οἱ κ. κ. Κ. Ἀγαπίτος ἀντιπρόεδρος Ε.Ε.Σ., Γ. Μίνδλερ Γεν. Γραμματεὺς Ε.Ε.Σ., Στ. Παντελίδης Σύμβουλος Ε.Ε.Σ., Θ. Πετρακόπουλος ἀντιπρόεδρος Ε.Ε.Σ., Κ. Γεωργακόπουλος Πρόεδρος Ε.Ε.Σ. καὶ οἱ Σύμβουλοι τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. κ. Ξανθοπούλιδης καὶ Μ. Μακάς.

H. E. the Minister of Education speaking and from right to left Mr. Agapitos, Vice-
President GRC, Mr. G. Mindler Gen. Secretary GRC, Mr. Pantelides and Mr. Sgourdas
(behind) Councillors GRC, Mr. Petrakopoulos Vice President GRC, Mr. Georgakopoulos
President GRC, Mr. Xanthopoulos and Mr. Makas, Councillors GRC.

τος, ἀλλὰ ἀποτελεῖ καὶ τὸν φορέα τοῦ
ἀνθρωπιστικοῦ ἰδεώδους καὶ τοῦ γνη-
σίου πνεύματος τῆς εἰρήνης εἰς ὅλην
τὴν ἑλληνικὴν ὑπαίθριον, ὅπου ὑπὸ συν-
θήκας λίαν δυσμενεῖς ἀσκέι καὶ τὰ κύ-
ρια καὶ τὰ παρεπόμενα ἔργα του.

Ἐκπροσωπῶ τοὺς διδασκάλους ἄλ-
λὰ δὲν εἶμαι διδάσκαλος, εἶμαι παρο-
δικὸς ἐκπρόσωπος τῆς Παιδείας διὰ
τοῦτο δικαιοῦμαι νὰ ὁμιλήσω περὶ τῶν
διδασκάλων παντὸς βαθμοῦ καὶ πάσης
κατηγορίας. Διὰ νὰ ἐξαρθῇ τὸ ὑπέρο-
χον ἔργον των, ἔργον μορφωτικόν, ἐ-
θνικόν καὶ ἀνθρωπιστικόν. Τοὺς δια-
βεβαίω ὅτι τὸ ἱερὸν λειτούργημα των
θὰ τὸ ἐξελέγομεν ὡς τὸν ὠραιότερον
σκοπὸν τῆς ζωῆς μας, ἂν ἠρξίσαμεν
ἐκ νέου τὴν σταδιοδρομίαν μας καὶ
ἡμεῖς ὅλοι οἰαδήποτε καὶ ἂν εἶναι ἡ
σημερινὴ ἀποστολὴ μας. Οἱ διδάσκα-
λοι ἔχουν ἐπανδρώσει τὴν ἀκριτικὴν
ἐπαλξιν τῆς Παιδείας, ὅσοι δὲ ἐξ αὐ-
τῶν ἀσκοῦν τὰ ἔργα των εἰς τὴν Βο-
ρειον Ἑλλάδα εἶναι δύο φορεῖς ἀκρίται.
Πλήρης εἶναι ἡ ἀναγνώρισις τοῦ ἔρ-
γου των.

Εὐχαριστῶ καὶ πάλιν, κύριε Πρόε-
δρε, διὰ τὴν πρωτοβουλίαν τὴν ὁποίαν
εἴχατε νὰ τιμήσητε τὸν Ἑλληνα Διδα-
σκαλον καὶ σὰς διαβεβαίω ὅτι οἱ
ὑπάρχοντες ἤδη στενοὶ δεσμοὶ μεταξὺ
Ἐρυθροῦ Σταυροῦ καὶ διδασκάλων ἀπὸ
σήμερον γίνονται ἀκόμη στενωτέρω.

Μετὰ τὸ πέρασ τοῦ λόγου τοῦ κ.
Ἰ. Υπουργοῦ, ἐκ μέρους τῶν διδασκάλων,
ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς ἐκπαιδευτικῆς πε-
ριφέρειας Πατρῶν κ. Παπαθεοδώρου
εἶπε τὰ ἑξῆς:

τικά, ψυχικά καὶ βιολογικά ἐπίπεδα τοῦ
Ἑλληνικοῦ Λαοῦ.

Τὸ κήρυγμα, καὶ ὁ σκοπὸς τοῦ
σπουδαίου καὶ ἐξαιρετικοῦ τούτου Ὁρ-
γανισμοῦ τῆς συγχρόνου Ἑλλάδος,
τούτέστιν τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος, ὅ-
πως ἡ ἀνωτέροτης γίνῃ καθολικὴ
συνείδησις τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ καὶ
εἰς τὰς σκέψεις καὶ εἰς τὰς πράξεις
καὶ ἀπ' ἐτέρου ἡ προσπάθεια νὰ ἀξιο-
ποιηθῇ ὁ παμμέγιστος ἠθικὸς πλοῦτος
τούτου, πρὸς πλήρη καὶ τέλειον ἐκπο-
λιτισμὸν του, κατασυνκινεῖ κάθε τί-
μιον ἄνθρωπον καὶ ὁδηγεῖ τὸν Λαόν
μας νὰ ὑψωθῇ ὡς φάρος φωτοδόλος,
ἀκόμη μίαν φοράν, ἐπάνω εἰς τὸν πλο-
νὴν των.

Τὸ κήρυγμα τοῦτο, συμπίπτει ἀπο-
λύτως μετὰ τὸ μέγα κήρυγμα τῆς ἀνα-
τάσεως ψυχῆς καὶ πνεύματος καὶ ἐξυ-
ψώσεως τῆς ζωῆς, ἐκ μέρους τοῦ Ἑλ-
ληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ καὶ τοῦ,
μεθ' οὗ ἐιδικώτερον οἱ Ἕλληνες διδά-
σκαλοι στενωῶς συνεργάζονται, Ἑλλ.
Ἐρυθροῦ Σταυροῦ τῆς Νεότητος.

Καὶ οἱ δύο οὗτοι Ὁργανισμοί, Ἑ-
θνικὸν Ἰδρυμα καὶ Ἑλλ. Ἐρυθρὸς
Σταυρὸς, οἱ ὠραιότεροι καὶ ἁγιώτε-
ροι ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Ἱστορίᾳ καὶ Πα-
ραδόσει, δεδυνάστευον παραλλήλως πρὸς
ἐπίτευξιν τοῦ αὐτοῦ σκοποῦ, ἀναβαπτί-
ζουν μετ' εὐγένειαν καὶ καλωσύνην, ἄλ-
λὰ καὶ μετὰ δύναμιν καὶ σύστημα, εἰς
τὴν κολυμβήθραν τοῦ ἐνθέου πατριω-
τισμοῦ καὶ τοῦ ἀκαταλύτου Χριστια-
νικοῦ πνεύματος, ὁλόκληρον τὴν σύγ-
χρονον Ἑλλάδα, ἐκκινούντες, ὁρθότα-
τα, ἀπὸ τὸν ἀπορροιατικὸν λίθον τοῦ

Ἐθνικοῦ Οἰκοδομήματος, τὸν ἀφανῆ
ἐμπυκνωτὴν τοῦ Ἐθνικοῦ Σχολείου καὶ
Ἀναμορφωτὴν τοῦ λαοῦ, τὸν Ἑλληνα
Διδάσκαλον.

Διὰ τοῦτο, ἐν μέσῳ παλμῶν ὑπερ-
τάτης συγκινήσεως καὶ κυμάτων ἐθνι-
κῆς υπερφανείας, ἐκφράζομεν ἐγκαρ-
δίους εὐχαριστίας πρὸς τὸν Ἑλληνι-
κὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν, ἐπὶ τῇ σημε-
ρινῇ, μεστῇ περιχομένῳ, δεξιώσει,
καθ' ἣν ἀπονέμεται ὡς ὑπερτάτῃ ἀνα-
γνώρισιν τῶν πρὸς τὴν Πατρίδα ὑπη-
ρεσιῶν τοῦ Ἑλληνος Διδασκάου, ὁ
Σταυρὸς τοῦ Ἐθνικοῦ Ἀγῶνος 1946-
50, μετὰ τὴν ἀκαταγώνιστον καὶ ἀεί-
ζων πεποίθησιν καὶ πίστιν, ὡς αἰω-
νίου ἐμπνευστοῦ καὶ ὁδηγοῦ, εἰς τὸν
θεῖον Ἀγῶνα τῶν ἐκπολιτιστικῶν καὶ
Ἐθνικῶν ἐπιτευγμάτων, παρὰ τοῦτο.

Εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Ἐρυθρὸν Σταυ-
ρὸν, τὸν μέγαν τῆς ἀνθρωπιστικῆς ἐκ-
παιδεύσεως πρακτικὸν διδάσκαλον καὶ
ἄριστον συνεργάτην καὶ ἐνισχυτὴν τοῦ
Ἑλληνος λαοπαιδευτοῦ, ἐντὸς τοῦ ὁ-
ποίου πάλαι τὸ ἴδιον ἡρωικὸν καὶ ἀν-
θρωπιστικὸν πνεῦμα, φθάνει σήμερον
δι' ἄλλην μίαν φοράν, ὁ ἀντίπαλος ὁ
πατριωτικὸς, τῶν ἀνὰ τὰ πέρατα τῆς
Ἑλληνικῆς Πατρίδος, Ἑλλήνων Ἐκ-
παιδευτικῶν, ὁ ὁποῖος ἀδιακόπως φω-
τίζεται καὶ πυργώνεται, μετὰ τὸ ἀείποτε
ἐπικρατήσαν σύνθημα: «τὶ μὴ ὡτε-
ρον καὶ ἁγιώτερον ἐ-
στὶν ἡ Πατρίς».

ΑΓΓ. ΣΗΜΗΡΙΩΤΗ

ΠΑΣΧΑΛΙΝΟ

Ψηλὰ στὰ ραχοδούνια
στὰ κρύα νερά
Πέρδικες κελαιδοῦνε
κ' ἔχουν χαρὰ.

Χαρὰ ἔχουν γιὰ τοὺς λόγγους
καὶ τὸ λαλοῦν
πὼς μέσα τους κρινάκια
μοσκοβολοῦν.

Ψηλὰ στὰ ραχοδούνια
στὰ κρύα νερά,
ἀνάστασι ἔχουν κάνει
ὅλα τὰ γνὰ.

Οἱ σαῦρες ποὺ στὴν πέτρα
λιάζουντ' ὀκνές,
τάκασιστα μαμούνια
ζωὲς πυκνές,

κ' οἱ πεταλοῦδες ποὺ ὅλο
λαφροπετοῦν,
ποτέξ σὰ νὰ μὴ βρίσκουν
τὸ ποὺ ζητοῦν.

Ψηλὰ στὰ ραχοδούνια
πάμε παιδιὰ,
νὰ πλέξουμε τραγούδια
πασχαλινὰ.

Καὶ δίνοντας τὰ χέρια
χαρὰς χοροῦς
λεβέντικους νὰ στήσουμε
Ἑλληνικούς.

Η "ΑΔΕΛΦΗ,, ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ

ΕΛΕΝΗ ΒΑΣΣΟΥ ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΩΤΗ

Ε. Π. ΦΩΤΙΑΔΟΥ

Ἀπὸ τοὺς γενναϊότερους ἥρωας
τῆς μεγάλης μας Ἐπαναστάσεως ὑ-
πῆρξεν ὁ Βάσσης Μαυροβουνιώτης.
Ἐπικὴ ὑπῆρξεν ἡ δράσις του. Καὶ ὁ
βίος του ὁ ἰδιωτικὸς, βίος σύμμετρος
πρὸς τοὺς χρόνους του, — βίος ρω-
μαντικοῦ ἥρωος.

Ἐγεννήθη τρία, τέσσαρα ἔτη
πρὸ τοῦ 1800 εἰς τὸ Μαυροβούνιον,
ὅπου, κατὰ τὴν παράδοσιν, εἶχε με-
τοικήσει ἀπὸ τὴν Ἡπειρὸν ἡ οἰκο-
γένειά του, μὴ δυναμένη νὰ ὑποφέ-
ρῃ τὸν τύραννον. Τῷ 1817, ἀγνω-
στον διατί, εὐρίσκεται εἰς τὴν Μι-
κράν Ἀσίαν, ὅπου γνωρίζεται καὶ
συνδέεται μετὰ τὸν Κριεζώτην. Μόλις
κηρυχθῇ ἡ Ἐπανάστασις, θὰ σπεύ-
σῃ εἰς τὸν ἀγῶνα. Ἀνακηρύσσεται
ἀρχηγὸς εἰς τὴν Κύμην τῆς Εὐβοίας,
πολεμεῖ κατόπιν ὡς ὀπλαρχηγὸς εἰς
πλείστας μάχας, ἰδίᾳ εἰς τὴν Ἀνα-
τολικὴν Ἑλλάδα, ἀρχηγεῖ τοῦ
στρατοπέδου τῆς Ἐλευσίνας, τίθε-
ται ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Καραϊ-
σκάκη, εἰς τὸν ὅποιον μένει πιστὸς
μέχρι τέλους.

Ὅταν ἡ κυβέρνησις ἀποφασίσῃ
τὴν ἐκστρατείαν τῆς Συρίας πρὸς
ἀντιπερισπασμὸν τῆς Τουρκίας, τὸ
ἔργον θὰ ἀνατεθῇ εἰς τὸν Βάσσην,
τὸν Κριεζώτην καὶ τὸν βορειοηπει-
ρώτην Χατζημυιχάλην. Τόπος συγ-
κεντρώσεως ὁρίζεται ἡ Κέα, ὅπου
ἀποβιβάζεται ὁ Βάσσης εἰς τὰς ἀρ-
χὰς τοῦ 1826. Ἐκεῖ θὰ γνωρίσῃ τὴν
μέλλουσαν σύζυγον, τὴν ὠραίαν καὶ
νεωτάτην Ἑλένην.

Καὶ τῆς Ἑλένης ἡ οἰκογένεια ἦτο
Ἡπειρωτικῆς προελεύσεως. Καὶ αὐ-
τῆς οἱ γονεῖς, μὴ ὑποφέροντες τὸν
τύραννον, μεταναστεύουν εἰς τὴν
Κέα. Ἐκεῖ θὰ μεγαλώσῃ ἡ κόρη
των. Καὶ ἐκεῖ θὰ τὴν θαυμάσῃ ὁ μέ-
γας φιλέλληνας καὶ πολιτικὸς καὶ λό-

γιος τῆς Γαλλίας, ὁ Σατωμπριάν,
ὅταν θὰ περάσῃ ἀπὸ τὴν Κέα καὶ
θὰ φιλοξενηθῇ εἰς τὸ ἀρχοντικὸν τοῦ
πατρὸς της.

Συγκινεῖται ὁ πολέμαρχος εἰς τὴν
θεάν τῆς πρόσφυγος Ἡπειρώτιδος.
Ἀλλὰ καὶ ἐκείνης τὸ αἶσθημα δὲν
ὑπολείπεται ἐνώπιον τοῦ περιπε-
τειώδους ἱππότη. Τολμηρὰ, ὄνειρο-
πόλος, φιλόδοξος, ἀποφασίζει νὰ

Περιθάλπει ἀσθενεῖς καὶ τραυματίας

συνδέσῃ τὴν ζωὴν της μαζί του.
Ἀλλ' ὁ Βάσσης βιάζεται νὰ φύγῃ
εἰς Συρίαν, ὅπου ἡ φωνὴ τοῦ καθή-
κοντος τὸν καλεῖ. Ὁ γάμος ἀναβάλ-
λεται. Καὶ θὰ τελεσθῇ, ὅταν ὁ ἥρωας
ἐπιστρέψῃ, τὴν 19ην Ἀπριλίου
1826.

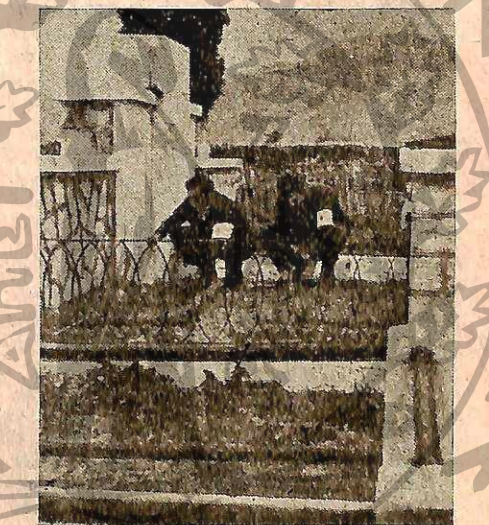
Ἀφίνει ὁ Βάσσης ἔγκυον τὴν σύ-
ζυγον καὶ σπεύδει εἰς τὴν Ἀττικὴν,
ὅπου μάχεται ἐναντίον τοῦ Κιουτα-
χῆ. Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ Ἑλένη ἀποκτᾷ
θυγατέρα καὶ μετ' ὀλίγον ἀκολουθεῖ
τὸν Βάσσην εἰς τὰς ἐκστρατείας

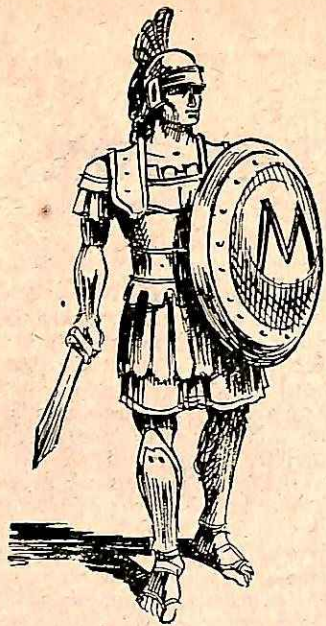
του, εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Ἑλλάδα
καὶ τὴν Θεσσαλίαν. Ἄν καὶ δὲν θὰ
κρατήσῃ ποτὲ τὸ καριοφίλι ἢ τὸ ξί-
φος, θὰ ἀποκτήσῃ, καὶ δικαίως, φή-
μην ἡρώιδος. Ἀφοδὸς, ὑποβάλλεται
εἰς ὅλας τὰς κακουχίας καὶ τὰς στε-
ρήσεις. Περιθάλπει ἀσθενεῖς καὶ
τραυματίας, τῶν ὁποίων δένει μόνη
τὰς πληγὰς, σχιζούσα τὰ ἐνδύματά
της καὶ μεταβάλλουσα αὐτὰ εἰς ἐπι-
δέσμους.

Μετὰ τὴν ἄφιξιν τοῦ Καποδίστρια
ἡ Ἑλένη ἐγκαθίσταται εἰς τὴν Σα-
λαμίνα, ὅπου ὁ οἶκός της γίγεται
κατ' οὐσίαν πολιτικὸν κέντρον τοῦ
Κωλέτη. Ἐπὶ Ὁθωνος ἡ Βάσσης εἴ-
ναι μία ἀπὸ τὰς ἀδρότερας δεσποί-
νας τῆς σχηματιζομένης τότε Ἀθη-
ναϊκῆς κοινωνίας. Οἱ βασιλεῖς συ-
χνάζουν εἰς τὸν οἶκόν της, τὴν ἀγα-
ποῦν καὶ τὴν ἐκτιμοῦν ἰδιαίτερος.
Ὁ οἶκός της εἶναι πράγματι οἶκος
ξενίου Διός, ὅπου κυριαρχοῦν οἱ τρό-
ποι, ἡ εὐφυΐα, ἡ χάρις καὶ ἡ σωφρο-
σύνη τῆς Ἑλένης.

Τῷ 1847 ἡ Ἑλένη χάνει τὸν σύν-
τροφόν της. Μετὰ βίον στρατιωτικὸν
καὶ πολεμικὸν — βίον πολεμικὸν 36
μαχῶν! — ἀποθνήσκει ἀπὸ πνευμο-
νίαν ὁ ἥρωας. Τὸ «δεξιὸν τοῦ χερίου», ὅ-
πως τὴν ἔλεγεν ὁ ἴδιος, ἡ Ἑλένη,
μοναδικὸν σκοπὸν ἔχει τώρα τὴν ἀ-
νατροφὴν τῶν υἱῶν της, τοῦ Ἀλεξάν-
δρου καὶ τοῦ Τιμολεόντος, οἱ ὁποῖοι
διεκρίθησαν εἰς τὴν στρατιωτικὴν
ἱστορίαν τοῦ ἔθνους. Τὴν 7ην Ἰα-
νουαρίου τοῦ 1891, θαλερὰ ἀκόμη
παρ' ὄλον τὸ γῆρας της, ἀφίνει τὴν
τελευταίαν πνοὴν ἡ ὠραία Ἡπειρώ-
τις, ἡ ἀρανοτοπούλα τῆς Κέας, ἡ
πρὸ τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἀτρό-
μητος «Ἀδελφὴ» τῶν Ἑλληνικῶν
στρατοπέδων.

Εἰς τὸν Ἱεροδιδασκαλεῖον Βελλὰς φυ-
τεύουν ἄνθη εἰς τὸν τάφον τῶν ἐθελοντῶν
ἀδελφῶν, οἱ ὁποῖοι ἐφονεύθησαν κατὰ τὸν
Ἑλληνοϊταλικὸν πόλεμον 1940-41.
Juniors of Vela Seminary planting
flowers on the Grave of volunteer nurses.

ΑΜΥΝΤΙΚΑ ΟΠΛΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Γ. Ι. ΚΟΥΡΜΟΥΛΗ, Καθηγητού του Πανεπιστημίου 'Αθηνών.

τὴν μετεκίνει πρὸς τὸ σημεῖον τοῦ σώματος, τὸ ὁποῖον ἤθελε νὰ προφυλάξῃ, κατὰ τὴν μάχην, ὁ πολεμιστής. Εἰς τὰ δύο ἄκρα τῆς ἐσωτερικῆς ἐπιφανείας τῆς ἀσπίδος ὑπῆρχον τὰ ὄχρανα. Ταῦτα ἦσαν μεταλλικαὶ ἢ σκύτιναι, δηλαδὴ δερμάτιναι, λαβαί, αἱ ὁποῖαι διηκόλυνον τὸν ὀπλίτην νὰ κινή τὴν ἀσπίδα κατὰ βούλησιν, νὰ τὴν οἰακίζῃ, ὅπως ἔλεγον.

Ἡ ἀσπίς ἦτο τὸ ἱερώτερον ὄπλον τοῦ ἀρχαίου Ἑλλήνος στρατιώτου. Δὲν ὑπῆρχε μεγαλυτέρα ἀτιμία ἀπὸ τοῦ νὰ ἀπορρίψῃ κανεὶς τὴν ἀσπίδα του, κατὰ τὴν ὥραν τῆς μάχης. Τοῦτο ἦτο χαρακτηριστικὸν δειλίας καὶ ἐθνικῆς προδοσίας. Ὁ ρίψασπις κατεδικάζετο καὶ περιέπιπτεν εἰς τὴν γενικὴν περιφρόνησιν.

Ἄλλα ἀμυντικὰ ὄπλα ἦσαν ὁ θώραξ, αἱ κνημίδες καὶ τὸ κράνος.

Ὁ θώραξ ἐκάλυπτε τὸν κορμὸν τοῦ ὀπλίτου. Κατὰ τοὺς ἡρωϊκοὺς χρόνους κατεσκευάζετο ἐκ χαλκοῦ, χαλκεοῦ θώρηξ, ἀργότερον δὲ ἐκ δερμάτος με χαλκὰ ἐλάσματα περὶ τὸ στήθος καὶ τοὺς ὤμους. Ὁ συνήθης θώραξ τῶν ἀσπιδόφρων Ἑλλήνων ἀποτελεῖτο ἀπὸ δύο δρειχαλκίνας πλάκας, ἐμπροσθίαν καὶ ὀπισθίαν, αἱ ὁποῖαι ἐκαλοῦντο γύαλα. Τὰ γύαλα συνδεόντο εἰς τὰ πλάγια καὶ περὶ τοὺς ὤμους διὰ περονῶν. Ἀπὸ τοῦ θώρακος ἐξηρτῶντο αἱ καλούμεναι πτέρυγες.

Ἦσαν ταινίαι ἐκ μεταλλοῦ, αἱ ὁποῖαι ἐκάλυπτον τὰ κάτωθεν τῆς ὀσφύος μέρη τοῦ σώματος μέχρι τῶν γονάτων, γὰρ νὰ ἐμποδίζουσιν τὰς κινήσεις τῶν σκελῶν.

Αἱ κνημίδες εἶχον προορισμὸν νὰ προφυλάσσουσιν τὰς κνήμας τοῦ ὀπλίτου. Ἀποτελοῦντο ἀπὸ δύο τμήματα συνδεδεμένα διὰ πορπῶν καὶ ἔφθανον ἀπὸ τῶν γονάτων μέχρι τῶν σφυρῶν. Κατεσκευάζοντο ἀπὸ κασίτερον ἢ δρεῖναλον, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ δέρμα. Δερμάτιναι ἦσαν κυρίως αἱ κνημίδες, τὰς ὁποῖας ἔφερον οἱ γεωργοὶ διὰ νὰ προφυλάσσουσιν τοὺς πόδας τῶν, ἐλέγοντο δὲ βόειαι κνημίδες. Εἰς τὰς ὁμηρικὰς ἔπη, ὁ ποιητὴς ἀποκαλεῖ τοὺς Ἀχαιοὺς ἐϋκνήμιδες, ὅτι, ἔφερον ὠραίας μεταλλίνας κνημίδας πεποικιλμένας διὰ διαφόρων διακοσμῶν.

Τέλος τὸ κράνος ἢ περικεφαλαία εἶχεν ἀποστολὴν νὰ προφυλάσσῃ τὸ κρανίον, τὸ ἄνω μέρος τῶν κροτάφων καὶ τὸ μέτωπον. Ὁ Ὀμηρὸς μᾶς παραδίδει διάφορα ὀνόματα τοῦ ὅπλου αὐτοῦ, τὰ ὁποῖα σχετίζονται πρὸς τὴν ὕλην τῆς κατασκευῆς καὶ τὸ σχῆμα του. Συνήθως τὸ ὄνομαζεν κόρυθα, ἀλλὰ καὶ κυνέην, ὅτι, ἀρχικῶς κατεσκευάζετο ἐκ δερμάτος κυνός, καὶ τρυφάλειαν καὶ στεφάνην καὶ πῆληκα.

Τὸ κράνος ἐφορεῖτο εἰς τὴν κεφαλὴν, συνεκράτειτο δὲ δι' ἱμάντος, ὁ ὁποῖος διήρχετο κάτωθεν τῆς σιαγόνης. Ἐσωτερικῶς ἦτο ἐφωδιασμένον με πέλμα, διὰ νὰ μὴ πιέζεται ὑπὸ τὸ βάρος του ἡ κεφαλὴ. Τὸ Ὀμηρικὸν κράνος, ἢ κόρυς, ἔφερε τέσσερα φάλαρα. Ταῦτα ἦσαν μεταλλίνα ἐλάσματα πεποικιλμένα, τὰ ὁποῖα διεκόσμουσαν τὴν κόρυθα, κυρίως δ' ὅμως προωρίζοντο διὰ νὰ τὴν κάμνουν στερεωτέραν καὶ ἀσφαλεστέραν. Ἦσαν τοποθετημένα ἀνὰ ἓν ἐμπροσθεν, ὀπισθεν καὶ εἰς τὰ πλάγια. Ἡ κόρυς λοιπὸν εἶχε τέσσερα φάλαρα καὶ δι' αὐτὸ ἐκαλεῖτο τρυφάλεια.

Εἰς τὸ ἄνω μέρος τοῦ κράνου ὑπῆρχεν ὁ κύμβαχος. Μία κωνικὴ προεξοχὴ δηλαδὴ, εἰς τὴν ὁποῖαν προσηρμόζετο ὁ λόφος. Ἦτο δ' ὁ λόφος εἰς θύσανος, δηλαδὴ φοῦντα ἀπὸ τρίχας οὐράς ἵππου, ἡ ὁποία εἶχε σκοπὸν νὰ ἐμφανίζῃ φοβερώτερον τὸν πολεμιστήν. Ἐνεκα τοῦ λόφου ἡ κόρυς ἐκαλεῖτο ἵππουρις καὶ ἵπποδόσεια.

Τὰ τέσσαρα αὐτὰ ἀμυντικὰ ὄπλα, ἡ ἀσπίς, ὁ θώραξ, αἱ κνημίδες καὶ τὸ κράνος ἀποτελοῦν τὸ ἀμυντικὸν τμήμα τῆς ἀρχαίας πανοπτίας.

Κ. ΠΑΛΑΜΑ

Ἡ Δόξα στὸ Μεσογῆρι (1826 - 1926)

Στ' ἀλατόσπαρτα ζῆς ὀφρολούλουδα, Γῆ, σὰ νιόβγαλτῃ ἀπὸ τὰ σταλαμέννα σπλάχνα τῆς ρηχοθάλασσης, ποὺ τρέφει πλούσια τὰ ψάρια.

Ὁ Ζυγὸς καὶ ἡ Βαράσσοβα καὶ οἱ βίβλας (γλῆς) κοοφὲς μακοιάθε, ποὺ σὲ παραστέκουν τὰ βουνὰ τὰ ψηλὰ νὰ εἰποῦν ταιριάζει, Γῆ, τὴν ἀντρεία σου.

Νὰ εἰποῦν τὸ φράχτη σου ἄπαρτο, τὶς σου ἐφτάψυχες, τὰ καλύβια σου κάστανα, (στοα, τὶς ταπεινὲς σου πάσσαρες, ἀρμάδες, ποὺ δὲν ψηφούσαν,

νὰ εἰποῦν πὼς κράχτες σου εἶχες τὰ λαγοῦμια, τὶς γυναῖκες σου, ἀντρῶν ἄρματα ζωσμένα, (σμένες, τῆς Λευτεριάς, μέσ' στῶν παιδιῶν τὰ χέρια

τὶς πέτρες σου, ὄπλα, τὴν Κλεῖσοβα ποὺ ἀνάστησε τὸ Σούλι, πρωτοστάτες ἀγγέλους σου τοὺς ξένους, (νους, τοὺς ψαράδες σου ἀπόστολους γραμμένους

γιὰ νέα Βαγγέλια! Μισολόγγι! Χαρὰ τῆς ἱστορίας, Γῆ ἐπαγγελμένη! Πάνε ἑκατὸ χρόνια, κι ἄς πᾶνε. Ἡ θύμηση ἄχρονη μπροστά σου

θα γονατίζει.

Ο ΜΑΓΓΕΛΑΝΟΣ

ΝΙΚ. Γ. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗ

Ὅταν ὁ Χριστόφορος Κολόμβος ἐπέμενε πῶς, ἂν ἔπλεε πάντα πρὸς δυσμὰς, θὰ ἐφθανε στὶς Ἰνδίες, ἦταν βέβαιος γιὰ τὴν ἐπιτυχία του, ἐπειδὴ, ὅπως ἐπίστευε ὁ ἴδιος καὶ ὅπως εἶναι τὸ σωστό, ἡ γῆ εἶναι σφαιρικὴ. Ἐπομένως ἦταν δυνατόν, ἀκολουθώντας κανεὶς πάντα τὴν ἴδια κατεύθυνσιν, νὰ ξαναγυρίσῃ στὸ σημεῖο, ἀπὸ τὸ ὁποῖο ξεκίνησε, πραγματοποιώντας ἔτσι τὸ γύρο τοῦ κόσμου.

Καὶ ὁ μὲν Κολόμβος δὲν ἐπεχείρησε νὰ πραγματοποιήσῃ ἓνα τέτοιο ταξίδι, ἴσως διότι, ἀφοῦ ἀνεκάλυψε τὴν Ἀμερική, τὴν ὁποία πάντως δὲν τὴν φανταζόταν γιὰ νέα ἥπειρο, τόνισαν αὐτὸς ὅσο καὶ οἱ διάδοχοί του ἐφρόντισαν κυρίως γιὰ τὴν κατάρτισιν καὶ τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν χωρῶν, ποὺ ἀνακάλυψεν ἐκεῖνος. Ἄλλοι ὅμως ἐξερευνηταί, στὴν προσπάθειά τους νὰ γνωρίσουν καλύτερα τὴν καινούργια ἐκείνη ξηρὰ, διεπίστωσαν πὼς ἦταν μιὰ τελειῶς νέα ἥπειρος, ἓνας ἐντελὴς «νέος Κόσμος», καὶ πρῶτος ὁ Ἰσπανὸς θαλασσοπόρος Μπαλμπόα, τὸ 1513, διέσχισε τὸν ἰσθμὸ τοῦ Παναμᾶ καὶ ἀπὸ τὴν κορυφὴ κάποιου ὄρους διέκρινε τοὺς δύο ὠκεανούς, τὸν Ἀτλαντικὸ ἀνατολικά καὶ τὸν Εἰρηνικὸ δυτικά καὶ ἐφθασε στὶς ἀκτὲς του.

Ἡ πληροφορία αὕτη ἔγινε γνωστὴ στὸν Πορτογάλου γεωγράφου Φερδινάνδου Μαγγελάνου, ὁ ὁποῖος ἐσχη-

μάτισε τὴ γνώμη πὼς θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ φθάσῃ στὸ μεγάλο ὠκεανὸ, ποὺ ἀπλωνόταν δυτικά τῆς νέας ἥπειρου, ὅχι μόνο δια ξηρᾶς, ὅπως ὁ Μπαλμπόα, ἀλλὰ καὶ οἱ αὐτοὶ θαλάσσης. Κατὰ τὴ γνώμη οὖν τοῦ Μαγγελάνου, θὰ ἔπρεπε σὲ κάποιο μέρος τῆς νέας ἥπειρου νὰ ὑπάρχῃ κάποιο περᾶσμα, ἀπὸ τὸ ὁποῖο θὰ ἦταν δυνατόν νὰ εἰσπλεύσῃ κανεὶς στὸ νέο αὐτὸ ὠκεανὸ καί, προχωρώντας πάντα πρὸς δυσμὰς, νὰ φθάσῃ στὰ «νησιά τῶν μπαχαρικών», στὰ ὁποῖα ἐφθάναν οἱ Πορτογάλοι πλεοντάς πάντα πρὸς Ἀνατολὰς.

Ὁ Μαγγελάνος ἔκαμε σχετικὴ πρότασιν στὴν Πορτογαλικὴ Κυβέρνησιν, ἀλλὰ δὲν κατάρθωσε νὰ κινήσῃ τὸ ἐνδιαφέρον τῆς. Ἀπευθύνθηκε τότε στὴν Ἰσπανικὴ Κυβέρνησιν καὶ ἐζητήσῃ τὴ συνδρομὴ τῆς γιὰ νὰ πραγματοποιήσῃ ἓνα τέτοιο ταξίδι καὶ νὰ ἀποδείξῃ ἔτσι, ὅτι τὰ μυθικά νησιά τῶν μπαχαρικῶν ἀνῆκαν στὴν κυριαρχία τῶν βασιλείων τῆς Ἰσπανίας.

Τὸ 1520 λοιπὸν ὁ Μαγγελάνος ἐξεκίνησε ἀπὸ τὸ λιμάνι τῆς Ἰσπανίας Σάν Λούκαρ με πέντε πλοῖα καὶ πληρώμα 137 ναυτῶν. Καὶ εἶχε μὲν αὐτὸς ὀρισθῇ ὡς ὁ ἀνάτολος ἀρχηγὸς τῆς ἀποστολῆς ἐκείνης, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν πρώτη μέρα οἱ ἄλλοι πλοῖαρχοι καὶ τὰ πληρώματα ἐδείξαν τὴν ἐχθρότητά τους πρὸς τὸν ἀρχηγὸ τους, ὁ ὁποῖος ἦταν Πορτογάλος καὶ εἰς τὸν ὁποῖο ἦταν ὑποχρεωμένοι νὰ ὑπακούουν ἐκεῖνοι, ποὺ ἦσαν Ἰσπανοί.

Ὁ διάπλους τοῦ Ἀτλαντικοῦ ὠκεανοῦ ἔγινε χωρὶς ἐπισημοῦς καὶ δυσκολίας καὶ τὰ πλοῖα, ἀφοῦ ἐφθασαν στὶς ἀκτὲς τῆς Βραζιλίας, ἀρχίσαν νὰ πλεῖον κατὰ μῆκος τῶν ἀμερικανικῶν ἀκτῶν με κατεύθυνσιν πρὸς νότον.

Στὴ Βραζιλίᾳ ἐγνώρισαν ἓνα παράξενο καρπὸ, «ποῦ ἔμοιαζε με κουκουάρι πεύκου, εἶχε ὅμως ἐξαιρετικὴ γεῦσιν καὶ μεγάλη γλυκύτητα»: ἦταν ὁ ἀνανᾶς. Ἐκεῖ βρῆκαν ἀκόμη καὶ ἓνα παράξενο εἶδος καλαμιῶν: ἦταν ζαχαροκάλαμα. Συνεχίζοντας τὸ ταξίδι τοὺς πάντα πρὸς νότον, ἐφθασαν στὴ χώρα τῶν Παταγῶνων — τῶν «Χοντροπόδαρων», ὅπως τοὺς ὠνόμασαν οἱ Ἰσπανοὶ ἀπὸ τὸ χοντροπόδαρον, ποὺ φορούσαν οἱ ἰθαγενεῖς, καυμμένα ἀπὸ ἀκατέργαστα δέρματα, τὰ ὁποῖα διατηροῦσαν καὶ τὶς τρίχες ἀκόμη. Οἱ Παταγῶνες ἦσαν γιγαντοσώμιοι, ἀλλ' ἀκίνδυνοι καὶ δειλοί. Ὁ Μαγγελάνος συνέλαβε ἓνα, με σκοπὸ νὰ τὸν φέρῃ στὴν Ἰσπανίαν, ἀλλὰ τὸ δυστυχισμένον ἐκεῖνον πλάσμα, συνηθισμένον στὸ τρομερὸ κρῦο τοῦ τόπου του, πέθανε «ὁδὸν ἐπληρσίας» τὸν ἰσημερινὸν, ἐπειδὴ δὲν ἄνθεξε στὴ μεγάλη ζέστη.

ΜΑΓΓΕΛΑΝΟΣ

Πραγματικὰ δὲ στὴ νοτιωτάτῃ ἐκείνῃ χώρᾳ τῆς Ἀμερικῆς ἐπικρατεῖ φοβερὸ κρῦο, ἡ δὲ ἀποστολὴ ἐπρωμεθεύονταν τὸ ἀναγκαῖο νερὸ ἀπὸ τοὺς πάγους, ποὺ τὴ σκεπάζουν.

Μετὰ πολλὰς δυσκολίας καὶ κινδύνους ὁ Μαγγελάνος κατάρθωσε νὰ βρῇ τὴν εἰσοδὸ ἐνὸς πορθμοῦ, ποὺ χωρίζει τὴν ἀμερικανικὴν ἥπειρον ἀπὸ τὴν ἰὴ τοῦ Πυρός. Τὸ περᾶσμα τοῦ πορθμοῦ κράτησε πέντε ἑβδομάδες καὶ τὰ πληρώματα βασανίστηκαν τρομερὰ ἀπὸ τὸ κρῦο, τὶς τρικυμίες καὶ τὴν πείνα. Ἀκόμη καὶ σήμερὰ τὰ πλοῖα ἀποφεύγουν τὸ περᾶσμα ἀπὸ τὸν πορθμὸ ἐκεῖνο, ποὺ πῆρε τὸ ὄνομα τοῦ Μαγγελάνου, καὶ προτιμοῦν νὰ κατεβαίνουν ἀκόμη νοτιώτερα.

Ἀφοῦ πέρασε τὸν πορθμὸ, ἡ ἀποστολὴ συνέχισε τὸ ταξίδι τῆς στὸν Εἰρηνικὸ ὠκεανὸ, ὅπου ὑπέφερε φοβερὰ ἀπὸ τὴν πείνα καὶ διάφορες ἀσθένειες, ἰδίως τὸ σκορβούτο, καὶ ἐφθασε στὶς Φιλιππίνες. Ὑστερὰ ἀπὸ ὅσα ὑπέφεραν τὰ πληρώματα, ἡ ζωὴ τῶν ἰθαγενῶν τῶν νησιῶν ἐκείνων τοὺς ἔκαμε ἐξαιρετικὴ ἐντύπωσιν. Οἱ νωπὲς τροφές, ποὺ ἐπρωμεθεύτηκαν ἐκεῖ καὶ ἰδίως τὰ «παράξενα μακροῦλα σῦκα» (οἱ μπανάνες) τοὺς ἐθεράπευσαν ἀπὸ τὸ σκορβούτο.

Ὁ Μαγγελάνος ἐταξίδεψε στὰ περισσότερα ἀπὸ τὰ νησιά ἐκεῖνα — καὶ εἶναι περισσότερα ἀπὸ 7.000 — ἦρθε σὲ ἐπαφὴ με τοὺς ἰθαγενεῖς, με σκοπὸ ὅχι μόνο νὰ ἐξασφαλίσῃ τὸ μονοπώλιον τοῦ ἐμπορίου τῶν νησιῶν με τὴν Ἰσπανίαν, ἀλλὰ καὶ νὰ διαδώσῃ τὴν καθολικὴ θρησκεία στοὺς ἐντοπίους. Πέτυχε ἀρκετὰ στὸ σκοπὸ τοῦ αὐτοῦ, γιὰτὶ ἦταν διπλωματικὸς καὶ εὐγενικὸς στὶς σχέσεις του με τοὺς ἐντοπίους καὶ εἰλικρινὲς καὶ τίμιος στὶς συναλλαγὰς του.

Δυστυχῶς ὁ Μαγγελάνος δὲν ἔζησε νὰ ἀπολαύσῃ τοὺς καρποὺς τῶν κόπων του. Ἀνακατεψήθηκε στὴ μάχην τοῦ ἐντοπίου βασιλέως καὶ σὲ κάποια σύγκρουσιν σκοτώθηκε.

Οἱ 18 ἐπὶζώντες ἀπὸ τὸ ἀρχικὸ πληρῶμα γύρισαν στὴν Εὐρώπην, παραπλέοντας τὸ ἀκρωτήριο τῆς Καλῆς Ἐλπίδος τῆς Ἀφρικῆς καὶ πραγματοποιώντας ἔτσι, γιὰ πρώτη φορὰ, τὸ γύρο τοῦ κόσμου διὰ θαλάσσης.

ΤΑ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΛΟΥΤΡΑ

Υπό ΣΠ. ΜΠΑΡΤΣΟΚΑ, Παιδιάτρου

Ο αέρας, το νερό και το έδαφος είναι τα στοιχεία της φύσεως και όπως έδιδε και ο πατήρ της Ιατρικής, ο μέγας Ιπποκράτης, έχουν τερασσία σημασία για τον ανθρώπινο οργανισμό.

Τα τρία αυτά στοιχεία πουθενά αλλού δεν μπορούμε να τα

βρούμε τόσο συγκεντρωμένα και τόσο ευεργετικά, όσο όταν είμαστε κοντά στη θάλασσα. Τη θάλασσιν κλίμα φέρνει μια διέγερσι, δηλαδή μια ζωηρότητα και καλλιτέρευσι σ' όλες τις λειτουργίες του οργανισμού μας. Με άλλα λόγια αυξάνει τα έρυθρά αιμοσφαίρια, μεγαλώνει την όρεξι και καλλιτερεύει το νευρικό μας σύστημα. Την ίδια και περισσότερη μάλιστα επίδρασι έχει το θαλασσιν κλίμα για τα παιδιά. Γι' αυτό όμως και οι κίνδυνοι είναι μεγαλύτεροι. Διότι πολλές φορές σε ώρισμένες περιπτώσεις και αρρώστιες τα θαλασσινά μπάνια και το θαλασσιν κλίμα μπορούν να κάνουν μεγάλο κακό αντί καλό, αν δεν συμβουλευθούμε τον γιατρό.

Πρώτα απ' όλα, το παιδί δεν πρέπει να αρχίσει άμέσως λουτρά, όταν πάη στη θάλασσα. Τις πρώτες 4-5 μέρες θα κάνει μόνο περίπατο πρωί και απόγευμα στην παραλία. Επίσης τις πρώτες αυτές ημέρες δεν πρέπει να κάνει ούτε ηλιοθεραπεία. Μόνο αν ακολουθήσουμε την τακτική αυτή θα γλυτώσουμε τα παιδιά μας από ξαφνικούς πονοκεφάλους, από την άπνία, από το συνάχι, από βήχα και ίσως και από πυρετό.

Επειτα από τις 5 αυτές ημέρες μπορούμε να αρχίσουμε τα θαλασσινά λουτρά των παιδιών μας ως εξής: Όσα παιδιά είναι κάτω των 15 μηνών δεν πρέπει να κάνουν λουτρά στη θάλασσα, αλλά σε μπανιέρα με θαλασσινό νερό, που θα έχουμε ζεστάνει στον ήλιο. Όσα παιδιά είναι άνω των δύο ετών, μπορούν να κάνουν στη θάλασσα μπάνιο αλλά όχι απότομα. Πρέπει να τα συνηθίσουμε σιγά, σιγά και με προσοχή. Όσα φοβούνται πολύ τη θάλασσα, πράγμα, που εύτυχως συμβαίνει πολύ σπάνια, δεν πρέπει ποτέ δια της βίας να τα βουτούμε στο νερό. Έτσι θα καταντήσουν να φοβούνται σ' όλη τους τη ζωή το κολύμπι. Απεναντίας πρέπει να τ' αφήνουμε μόνα τους να παίζουν με το νερό πολλές ημέρες για να τα συνηθίσουν. Εν ανάγκη τον πρώτο καιρό να τους κάνουμε λουτρό σε μεγάλες μπανιέρες γεμάτες με χλιαρό θαλασσινό νερό.

Για όλα τα παιδιά γενικώς πρέπει να έχουμε υπ' όψι μας πάντα ότι ένα λουτρό κάθε μέρα είναι αρκετό. Δεύτερο λουτρό την ίδια μέρα είναι επικίνδυνο για την υγεία του παιδιού και πρέπει πάντοτε να το αποφεύγουμε. Τα θαλασσινά λουτρά γίνονται στο χρονικό διάστημα από τις 10 το πρωί έως τις 5 το απόγευμα. Προτιμώτερο πάντως είναι να γίνονται το απόγευμα, που η θάλασσα είναι πιο ζεστή και πιο ήσυχη. Ιδιαίτερος πρέπει να προσέχουμε το ζήτημα του φαγητού. Κατά γενικό κανόνα τα λουτρά πρέπει να γίνονται τρείς ώρες μετά το φαγητό.

Τώρα ένα άλλο σοβαρό ζήτημα. Πόση ώρα πρέπει να μένουν τα παιδιά στο θαλασσινό νερό; Όπως είπαμε και προηγουμένως τα λουτρά πρέπει να αρχίζουν σιγά σιγά. Ειδικά τα βρέφη την πρώτη μέρα θα τ' αφήνουμε 2 λεπτά, τη δεύτερη τρία λεπτά, την τρίτη τέσσερα λεπτά και τέλος την πέμπτη μέρα και ύστερα όλη τη σαιζόν μόνον πέντε λεπτά πρέπει να διαρκή κάθε λουτρό και ποτέ περισσότερο. Τα μεγαλύτερα παιδιά αρχίζουν πρώτα κατά τον ίδιο τρόπο από 5 λεπτά και φθάνουμε στα 10 λεπτά και ποτέ παραπάνω. Δηλαδή όλο το καλοκαίρι το παιδί σε κάθε λουτρό, που θα

κάνη, πρέπει να μένη στη θάλασσα 10 μόνο λεπτά. Όσα όμως παιδιά, ξέρουν κολύμπι, μπορούμε σιγά, σιγά να τ' αφήνουμε να μένουν και περισσότερο από 10 λεπτά στη θάλασσα, γιατί τα ωφελεί η μυϊκή εξάσκησης του σώματός των.

Γενικός κανόνας, τον οποίον δεν πρέπει να ξεχάσουμε ποτέ, είναι ότι τα παιδιά όλο το καλοκαίρι και όσους μήνες κι αν μείνουν κοντά στη θάλασσα δεν πρέπει να κάνουν περισσότερα από 25-30 λουτρά. Σ' οποιαδήποτε περίπτωση οι γονείς πρέπει να ξέρουν, ότι περισσότερα από 30 λουτρά όλο το καλοκαίρι θα βλάψουν τον παιδικό οργανισμό.

Γενικά απαγορεύεται όπως ούδηποτε να κάνουν λουτρά όσα παιδιά πάσχουν από νεφρίτιδα και από βαρείες παθήσεις της καρδιάς. Απαγορεύεται επίσης να κάνουν λουτρά τα παιδιά όταν τρέχουν τα αυτιά τους, όταν είναι επιληπτικά και όταν έχουν πυρετό.

Όλα αυτά λοιπόν με σχολαστικότητα και προσοχή, πρέπει να έχουν υπ' όψι τους οι γονείς για τη διάρκεια, για τον αριθμό και γενικά για όλες τις συνθήκες των παιδικών θαλασσινών λουτρών, αν θέλουν να αποφύγουν κάθε κίνδυνο και να ωφεληθί ή υγεία και η ανάπτυξι των παιδιών τους.

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕΝ ΜΗ ΛΗΣΜΟΝΗΤΕ

- 1) Ότι οι φωτογραφίες, που στέλλονται για δημοσιεύσι εις το περιοδικό μας, πρέπει α) να δείχνουν ευρυθροσταυρικὴν δράσιν κατά την ὥραν τῆς ἐργασίας, ὅχι π ὄ ζ α, β) να είναι γυαλιστερές και καθαρές, γ) με ὅσον τὸ δυνατόν ὀλιγώτερα πρόσωπα.
- 2) Ότι πρέπει τὸ Λεύκωμα Σχολικῆς Ἀληγογραφίας νὰ σταλῇ εἰς τὰ Γραφεῖα μας περὶ τὰ τέλη Μαΐου τὸ βραδύτερον.
- 3) Νὰ στέλλετε εἰς τὰ Γραφεῖα μας (τουλάχιστον δυὸ φορές τὸ χρόνο) σύντομο περίληψι τῆς Ἐρυθροσταυρικῆς δράσεως τῶν μαθητῶν γιὰ νὰ τὴν δημοσιεύωμε εἰς τὸ περιοδικὸ καὶ νὰ ἐνημερώνωμε σχετικῶς τὴ Γενεὺν.
- 4) Ότι ὑπάρχουν εἰς τὰ Γραφεῖα μας ὠραῖα μεταλλικὰ σήματα Ε.Σ.Ν., καμωμένα εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ἀντὶ 500 δρχ. ἕκαστον, τὰ ὁποῖα ἀποστέλλονται κατόπιν παραγγελίας καὶ ἀποστολῆς τοῦ ἀντιτίμου.

Ι. ΠΟΛΕΜΗ

ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΗ ΝΥΧΤΑ

Χρυσά, διαμαντοκόλλητα τ' αστέρια καμαρώνουν και ταις γλυκειαῖς ἀκτίνες των ἑστὰ φύλ' ἀνακα(τώνουν.

Πέφτ' ἡ δροσοῦλα σταλαχτὴ σὰν τὸ μαργαριτάρικ' ἡ πασχαλιὰ μοσχοβολὰ τῆς λειμονιάς ζευγάρι. Μέσ' ἀπ' τὰ φυλλοκάρδια των τὰ λούλουδ' ἀνασαι(ζουν

και οἱ μυρωδιές των και νεκρούς ἀκόμη ἀνασταίνουν. Μιλεῖ σὲ γλῶσσ' ἀγνώριστη ἐδῶ ἡ σιγαλιὰ και ἀπαντὰ ἑστὰ λόγια τῆς τῆς νύχτας τ' ἀηδονάκι, τίς ἀσημένιες του ματιές σκορπὰ τὸ φεγγαράκι, τρέμουν τὰ δροσοστόλιστα τῆς ροδοδάφνης φύλλα ὥσὰν νὰ νοιώθουνε κι αὐτὰ κρυφὴ ἀνατριχίλα ἑστῆς νύκτας τὰ φιλήματα ποῦναι δροσιὰ γεμάτα τ' ἀγέρι χύνει ὀλόγυρα και μυρωδιές και νεῖατα.

ΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑ

Δ. ΜΩΡΑ-Ι-ΤΟΥ, Παιδαγωγού

II

Εἰς προηγούμενο φύλλο εἶπαμε ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι ζῶον κοινωνικόν, πλασμένος διὰ νὰ ζῇ μαζὶ με ἄλλους ἄνθρώπους καὶ ὅτι διὰ νὰ τὸ κατορθώσῃ αὐτὸ ἔχει ἐμφυτὴ τὴν ἀναγκαίαν προδιάθεσι, πού λεγεται κοινωνικὸ συναίσθημα.

Κοινωνικὸ συναίσθημα εἶναι ὁ δεσμός, πού συνδέει τὰ μέλη μιᾶς κοινωνίας καὶ παρεμποδίζει τὴ διάλυσιν τῆς, μοιάζει σὰν τὴν παγκόσμιαν ἑλξιν, πού διατηρεῖ τὰ οὐράνια σώματα στὴ θέσι των καὶ δὲν τὰ ἀφήνει νὰ πέσουν. Τὸ κοινωνικὸ συναίσθημα λαμβάνει διαφόρους μορφὰς καὶ ὀνομασίας ἀνάλογα με τὰ πρόσωπα, πού συνδέονται με αὐτό. Ἡ στοργή, πού ἔχουν οἱ γονεῖς πρὸς τὰ τέκνα τους, ἡ ἀφοσίωσις τῶν παιδιῶν πρὸς τοὺς γονεῖς, ἡ φιλία, ἡ συμπάθεια πρὸς τοὺς πάσχοντας, ἡ ἀδελφικὴ ἀγάπη, ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν πατρίδα, ἡ ἀγάπη πρὸς οἰονδήποτε ἄνθρωπον εἶναι μορφὴ τοῦ κοινωνικοῦ συναισθήματος.

Τὸ κοινωνικὸ συναίσθημα ὑπάρχει στὸν ἄνθρωπο σὰν σπóρος, ὁ ὁποῖος ὅμως πρέπει νὰ ἀναπτυχθῇ διὰ νὰ ἐκδηλώσῃ τὰς ἄνω μορφὰς. Ἡ ἀνάπτυξις τοῦ κοινωνικοῦ συναισθήματος εἶναι τὸ οὐσιώδες δείγμα τοῦ ἀνθρωπισμοῦ. Διὰ νὰ γίνῃ ἕνα ἄτομο σωστὸς ἄνθρωπος πρέπει νὰ ἀναπτύξῃ τὸ κοινωνικὸ τοῦ συναισθήμα, τὸν εὐγενὴ αὐτὸν σπóρον τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως. Δυνατὸν ὅμως καὶ νὰ μὴ ἀναπτυχθῇ, ὅποτε ἔχομε τὸν ἀντικοινωνικὸ ἄνθρωπο, τὸν ἐχθρὸ τῆς κοινωνίας. Ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι φυσικὰ οὐτε καλὸς οὐτε κακός, γίνεται καλὸς ἅμα ἀναπτύξῃ τὸ κοινωνικὸ τοῦ συναισθήμα καὶ κακὸς ἂν τὸ παραμελήσῃ.

Ἡ ἀξία ἐνὸς ἀνθρώπου μετράται με τὸν βαθμὸν μέχρι τοῦ ὁποῖου ἀνέπτυξε τὸ κοινωνικὸ τοῦ συναισθήμα, δηλ. ἂν ἐνδιαφέρεται γιὰ τοὺς ἄλλους, ἂν προσπαθῇ νὰ βοηθῇ τοὺς ἄλλους, ἂν συνεισφέρῃ καὶ αὐτὸς κάτι ὑπὲρ τῶν ἄλλων. Ὁ Σωκράτης, ὁ Πλάτων, ὁ Παστέρ, ὁ φλέμιγκ(ἐφευρέτης τῆς πενικιλίνης) καὶ τόσοι ἄλλοι ἀκόμη ἀπέκτησαν ἀξίαν, διότι προσέφεραν πολλὰ διὰ τὴν εὐμερίαν τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. Τὰ ὀνόματα αὐτῶν καὶ ὄλων τῶν ἄλλων εὐεργετῶν τῆς ἀνθρωπότητος θὰ μείνουν ἀλησμόνητα ἀπὸ τοὺς μεταγενεστέρους. Ὅχι μόνον οἱ μεγάλοι αὐτοὶ ἄνδρες ἔχουν ἀξίαν, ἀλλὰ καὶ ὅσοι ἐκτελοῦν κοινωνικὸν ἔργον, ὁσονδήποτε ταπεινὸ, με τὴν διάθεσιν νὰ προσφέρουν ὑπηρεσίαν εἰς τοὺς ἄλλους δηλ. με τὴν ὥθησιν τοῦ κοινωνικοῦ συναισθήματος. Ἡ διάθεσις αὕτῃ ἐξευγενίζει καὶ ἀνυψώνει τὸν ἐργαζόμενον.

Μπορεῖ ἕνας ἄνθρωπος νὰ εἶναι ἔξυπνος, νὰ ἔχῃ πολλὰς γνώσεις, νὰ εἶναι σοφός, ἐὰν δὲν ἀγαπᾷ τοὺς ἄλλους, δηλ. ἐὰν δὲν ἀνέπτυξε τὸ κοινωνικὸ τοῦ συναισθήμα θὰ χρησιμοποίησιν τὰς ἱκανότητάς αὐτάς μάλ-

λον πρὸς βλάβην τῶν ἄλλων. Μάλιστα αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νὰ γίνῃ περισσότερο ἐπικίνδυνος στὴν κοινωνίαν, διότι θὰ χρησιμοποίησιν τὰς ἱκανότητάς γιὰ νὰ κάνῃ τὸ κακὸ με περισσότερη ἐπιτηδεότητα. Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος δὲν ἔχει ἀνθρωπινὴ ἀξία.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι πάντοτε κοινωνικὴ, διὰ τοῦτο σὲ κάθε στιγμὴ τῆς ζωῆς του, σὲ κάθε ἐνέργειά του φανερώνει ἀμέσως ἂν ἔχῃ ἀνεπτυγμένον τὸ κοινωνικὸ τοῦ συναισθήμα. Τὸ παιδί αὐ, πού ἀπαιτεῖται ἀπὸ τὴ μητέρα του νὰ εἶναι πάντα κοντὰ του, πού δὲν ἔμαθε νὰ κάνῃ κάτι μόνος του διὰ νὰ μὴ ἀπασχολῇ τὴν μητέρα του, πού μαλώνει με τὰ ἀδελφία του, δὲν ἀνέπτυξε καλὰ τὸ κοινωνικὸ τοῦ συναισθήμα. Ἐπίσης ὁ

Οἱ καλοὶ τρόποι κάνουν πὶο εὐχάριστη τὴ συμβίωσι μας με τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους.

μαθητῆς, πού ἐνοχλεῖ τὸν διδάσκαλο ἢ τὸν καθηγητὴ του, πού πειράζει τοὺς συμμαθητάς του, πού διαταράσσει τὴν τάξιν τοῦ σχολείου δὲν ἔχει ἀναπτύξῃ τὸ κοινωνικὸ τοῦ συναισθήμα. Ὅποιος ἀνέπτυξε τὸ κοινωνικὸ τοῦ συναισθήμα, προσπαθεῖ ὅχι μόνον νὰ μὴ βλάπτῃ κανένα ἄλλο καὶ νὰ ὠφελῇ. Αὐτὸς βλέπει καὶ με τὰ μάτια τοῦ ἄλλου, παίρνει τὴ θέσιν τοῦ ἄλλου καὶ προσπαθεῖ νὰ ἐννοήσῃ τὴ στάσιν τοῦ ἄλλου.

Ἡ ἔλλειψις κοινωνικοῦ συναισθήματος σὲ μιὰ κοινωνία προκαλεῖ ἄλλας διαταραχὰς καὶ ἐμφυλίου πολέμους, μεταξὺ δὲ τῶν λαῶν προκαλεῖ τοὺς καταστρεπτικὸς ἐξωτερικοὺς πολέμους. Αὐτὸ ἀποδεικνύει τὴ σπουδαιότητα, πού ἔχει ἡ ἀνάπτυξις τοῦ κοινωνικοῦ συναισθήματος. Ἡ ἀνάπτυξις τοῦ ἐμπορίου, τῆς συγκοινωνίας τῶν ἐπιστημῶν δὲν θὰ φέρῃ πρόδον στὴν καλλιτέρευσιν τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου, ἐὰν δὲν ἀναπτυχθῇ συγχρόνως καὶ τὸ κοινωνικὸν συναισθημα. Πρόοδος καὶ εὐτυχία τοῦ ἀνθρώπου συνδέονται με τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ εὐγενοῦς σπóρου τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, τοῦ κοινωνικοῦ συναισθήματος.

Ὅποιος δὲν ἀνέπτυξε τὸ κοινωνικὸν τοῦ συναισθήμα κινδυνεύει καὶ νὰ ἀσθενήσῃ ψυχικῶς, διότι ἀσθενεῖα ψυχικὴ θεωρεῖται σημερὰ ὡς ἀνικανότης νὰ ζῇ ἀρμονικὰ με τοὺς ἄλλους ἄνθρώπους. Ὁ ψυχικῶς ἀσθενὴς συγκρούεται με τοὺς ἄλλους ἄνθρώπους καὶ ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὴν κοινωνίαν. Καὶ ἐγκληματίας κινδυνεύει νὰ κατακτῇ, διότι πιστεύει ὅτι οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι εἶναι ἐχθροὶ του καὶ κηρύττει ἐναντίον τῆς κοινωνίας φανερόν πόλεμον.

Τὸ κοινωνικὸ συναίσθημα δὲν εἶναι παρὰ ἡ χριστιανικὴ ἀγάπη. Ὁ μεγαλύτερος ὕμνος γιὰ τὴν ἀγάπην

ἐγράφηκε ἀπὸ τὸν Ἀπόστολο Παῦλο εἰς τὴν πρώτῃν ἐπιστολὴν, πού ἔστειλε πρὸς τοὺς Κορινθίους.

Δυνάμεθα λοιπὸν νὰ συμπεράνωμε ὅτι ἡ ἀγάπη εἶναι τὸ πρωταρχικόν, τὸ οὐσιώδες εἰς τὴν φύσιν τοῦ ἀνθρώπου, εἶναι τὸ κανονικόν. Τὸ μῖσος ἔγινε κατόπιν, εἶναι ἐκτροπὴ ἀπὸ τὸ κανονικόν, εἶναι ἀνωμαλία, διότι ὅπως εἶπαμε ὁ ἄνθρωπος ἐπλάσθη διὰ νὰ ζῇ μαζὶ με ἄλλους ἄνθρώπους καὶ τέτοια ζωὴ μόνον με ἀνεπτυγμένον, ἔστω καὶ ἐν μέρει, τὸ κοινωνικὸ συναίσθημα εἶναι δυνατή. Τὸ μῖσος προέρχεται ἀπὸ ἐσφαλμένη ἀνάπτυξιν τοῦ ἀνθρώπου. Τὴν ἀγάπην ποθεῖ κάθε ἄνθρωπος. Τὸ παιδάκι, πού ζηλεύει τὸν ἀδελφόν του, τὸ κάμνει διότι ζητεῖ τὴν ἀγάπην τῆς μητέρας με ἐσφαλμένο τρόπο. Ὁ κακὸς ἄνθρωπος νομίζει ὅτι ἔχασε τὴν ποθητὴ ἀγάπην τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, πιστεύει ὅτι ὅλοι οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἐχθροὶ του, ἐνῶ δὲν εἶναι, πλανᾶται λοιπὸν, γιὰυτὸ λέμε τὸ μῖσος εἶναι πλάνη.

Ἐὰν θέλωμε νὰ δοῦμε ἐὰν ἔνας ἄνθρωπος εἶναι σωστὸς καὶ κοινωνικὸς πρέπει νὰ παρατηρήσωμε σὲ ποῖο βαθμὸ ἀνέπτυξε τὸ κοινωνικὸ τοῦ συναισθήμα. Καὶ ὅταν ὁ ἀρχαῖος φιλόσοφος Ἑλλήν Διογένης γύριζε με ἕνα φανάρι μέρα μεσημέρι μέσα στὴν ἀγορὰ γεμάτῃ ἀπὸ πλήθος ἀνθρώπων καὶ φώναζε «ἄνθρωπον ζητῶ» ζητοῦσε ἀκριβῶς νὰ εὕρῃ ἄνθρωπον με ἀνεπτυγμένον τὸ κοινωνικόν τοῦ συναισθήμα.

(Συνεχίζεται)

Μ. ΣΤΑΜΑΤΕΛΟΥ

Η ΦΙΛΙΑ

Σὰν τι νὰ εἶναι πὶο γλυκὸ; γιὰ μιὰ καρδιὰ βασανισμένη; πού δίν' ἐλπίδα στὴ ζωὴ τὴν κουρασμένη;

Ποιὰ νᾶναι κείνη ἡ πηγὴ, ἡ διάφανη, ἡ κρυσταλλένια πού πλένει κάθε μας πληγὴ, κάθε μας ἔννοια;

Ποιὸ εἶν' τὸ μύρο τὸ ἀγνὸ τὸ βάλομα τὸ μυρωμένο; π' ἀνακουφίζει ἀπαλὰ τὸν πληγωμένο;

Μύρο κ' ἐλπίδα καὶ πηγὴ καὶ βάλομα στὴ δυστυχία, κι ἀκτίνα θεῖα μαγική. Εἶν' ἡ φιλία!

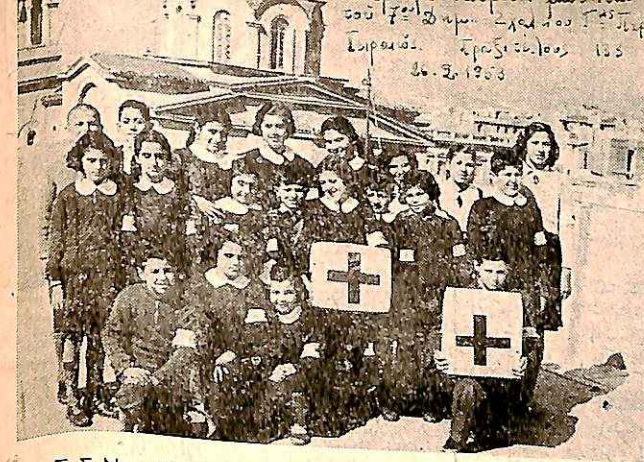
Ε.Σ.Ν. μαθήτριαι του 'Αρσακείου Γυμνασίου Ψυχικού
εἰς τὴν Στέγην 'Αργέντη, ὅπου διένειμαν δῶρα εἰς τοὺς
μικροὺς τροφίμους.

Junior girls of Arsakeion high school Athens at a
children's home where they offered gifts to the
young boarders.

Ε.Σ.Ν. τοῦ Λυκείου «Ἑλληνισμός» Πειραιῶς ἐτοιμάζουν
δέματα διὰ τὸ Κεφαλόδρουσον, Πωγωνίου.

Juniors of «Hellinismos» School, Piraeus with parcels
for the pupils of Kefalovrisson, Janina.

Ε.Σ.Ν. τοῦ 7ου δημ. Σχολ. Γ'. Περ. Πειραιῶς με
δέματα διὰ τὸ δημ. Σχολ. 'Αρδόσης, 'Ιωαννίνων.

Juniors of 7th Elem. School, Piraeus, with par-
cels for the pupils of Ardossa, Janina.

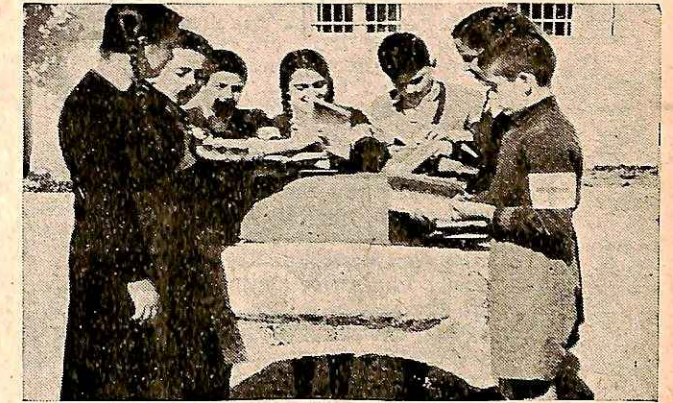
Ε.Σ.Ν. τοῦ Γ'. Γυμν.
Θηλ. 'Αθηνῶν με δέμα-
τα δι' ἄπορα παιδιὰ
τῆς οἰκογενείας Βενε-
τσιάνου εἰς 'Αμφισσαν.

Junior girls of 3rd
high school Athens
with parcels for indig-
ent children in Am-
phissa.

Ε.Σ.Ν. τοῦ 26ου δημ. Σχολ. 'Αθηνῶν ἐτοιμά-
ζουν δέματα διὰ τὸ δημ. Σχολ. Καλεντίνης,
'Αρτης.

Juniors of 26th, elem. School Athens pac-
king gifts for their school mates in Ka-
lentini, Arta.

Ε.Σ.Ν. μαθηταὶ Α'.
δημ. Σχολ. Παιανίας,
'Αττικῆς με δέματα διὰ
τὰ παιδιὰ Κ. Βροντούς.

Juniors of 1st Elem.
School Peania wth
parcels for destitute
pupils.

Οἱ Ε.Σ.Ν. μαθηταὶ τοῦ δημ. Σχολ. 'Ανο
Μυρτιάς ἔψαλλαν τὰ κάλαντα ὑπὲρ τοῦ Σχο-
λείου τῶν.

Juniors of the Elem. School Ano Myrtia
sang the carols to raise money for their
school.

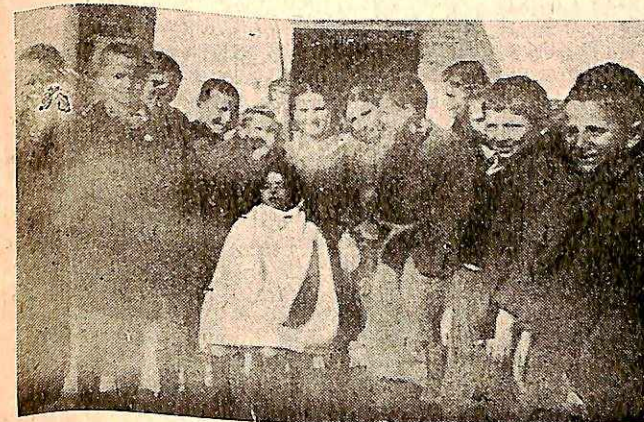
Ε.Σ.Ν. τοῦ δημ. Σχολ.
Βαλτεσινίκου Γορτυνίας
καθαρίζουν τοὺς δρόμους
τοῦ χωρίου.

Juniors of Valtasinikon
school clean the village
roads.

Ε.Σ.Ν. Κ. Νευροκοπίου, Δράμας, κουρεύουν τοὺς
συμμαθητὰς τῶν με κουρευτικήν μηχανὴν ἀγορασθεῖ-
σαν με χρήματα τῶν.

Juniors of K. Nevrokopion, Drama cut the hair
of their school mates with a machine bought
with their own money.

Ε.Σ.Ν. τοῦ δημ. Σχολ. Κ. Λαψίστης, 'Ιωαννίνων κου-
ρεύουν τοὺς συμμαθητὰς τῶν.

Juniors of Kato Iapsoista cut the hair of their
school mates.

Ε.Σ.Ν. τῆς Σχολῆς Μ. Καρούση Πει-
ραιῶς ἐτοιμάζουν δέματα διὰ τὰ παι-
διὰ τῆς ὑπαίθρου.

Juniors of M. Karoussi School, Pi-
raeus packing gifts for refugee
children

Ε.Σ.Ν. τοῦ δημ. Σχολ. Σίνδου Δ'. Περιφ. Θεσ/νίκης
καλλιεργοῦν ὑποδειγματικὸν ἀγρὸν σίτου.

Juniors of Sindos School, Salonica, cultivating
a model cornfield.

Ε.Σ.Ν. τοῦ Γ'. δημ. Σχολ. Καστορίας καθα-
ρίζουν τὴν πλατεῖαν τῆς πόλεως.

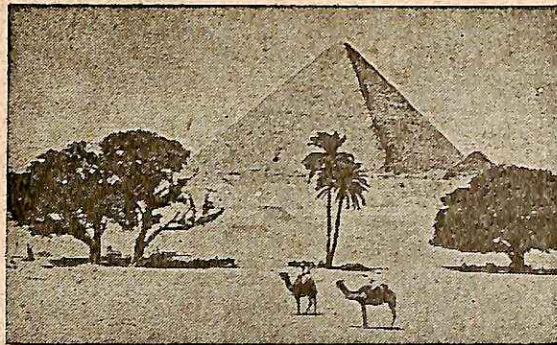
Juniors of 3rd Elem. School, Kastoria,
cleaning the town square.

Οἱ Ε.Σ.Ν. μαθηταὶ τοῦ δημ. Σχολ. Λευκαδιτίου Φω-
κίδος εἰς τὸν Σχολ. κήπον.

Juniors of Lefcadition School in their school
garden.

Ἡ μεγάλη πυραμίδα

Ἀπὸ τὰ δημιουργήματα τῶν ἀνθρώπων τοῦ ἀρχαίου κόσμου, ἐπτά ἦταν ἐκεῖνα ποῦ προκαλοῦσαν τὸ θαυμασμό. Καὶ γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ εἶχαν ὀνομασθῇ θαύματα.

Ἀπὸ τὰ δημιουργήματα αὐτὰ ἔνα μονάχα σωζεται μέχρι σήμερα. Ὁ Φαρός τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ ὁ Κολοσσὸς τῆς Ρόδου γκρεμίστηκαν ἀπὸ σεισμούς καὶ ἐξαφανίστηκαν. Ὁ τάφος τοῦ Μουσώλου στὴν Ἀλικαρνασσὸ τῆς Μ. Ἀσίας καὶ τὸ ὀνομαστὸ καλλιτέχνημα τοῦ Φειδία, τὸ χρυσελεφάντινο ἀγαλμα τοῦ Δία στὴν Ὀλυμπία, δὲν ὑπάρχουν πιά. Οἱ κρεμαστοὶ κήποι τῆς Βαβυλώνας ἔχουν ἐξαφανισθῇ καὶ ὁ ναὸς τῆς Ἀρτέμιδος στὴν Ἐφεσο ἐξηλατήθηκε ἀπὸ τοὺς βαρβάρους.

Μονάχα ἡ Μεγάλῃ Πυραμίδα ἡ Πυραμίδα τοῦ Χέοψος ἐξακολουθεῖ νὰ ὑψώνεται μέχρι σήμερα, τεράστια καὶ ἐπιβλητικὴ, μέσα στὴν ἀνατολικὴ ἔρημο τῆς Αἰγύπτου κοντὰ στὸ Νεῖλο ποταμὸ καὶ τὸ τελευταῖο ἀπὸ τὰ ἐπτὰ θαύματα τοῦ ἀρχαίου κόσμου, καὶ θὰ διατηρηθῇ ἀκόμη, κανεὶς δὲν ξέρει ὡς πότε.

Ἀκόμα καὶ στὴν ἐποχὴ μας τὸ οἰκοδόμημα αὐτὸ προκαλεῖ τὴν κατὰ πλῆξιν ἐκείνων, ποὺ τὸ ἀντικρύζουν, γιὰ τὸ μέγεθος, τὴ συμμετρία, τὸν ὄγκο του.

Οἱ ὀγκόλιθοι, ἀπὸ τοὺς ὁποίους εἶναι ντισμένη, εἶναι τεράστιοι καὶ τὸ βάρος των καταπληκτικὸ. Πολλοὶ ἀπὸ αὐτοὺς φθάνουν τοὺς 16 τόνους, δηλ. τὶς 15.500 ὀκάδες.

Ἡ βάσις τῆς μεγάλης αὐτῆς πυραμίδας εἶναι τετραγωνικὴ. Τὸ ἀρχικὸ μήκος κάθε πλευρᾶς ἐφθανε στὴ βάσι τῆς 238,50 μέτρα καὶ τὸ ὕψος τὰ 144,50. Μὲ τὸν καιρὸ ὅμως τὸ ἐξωτερικὸ ἐπὶ χρίσμα τῶν πλευρῶν τῆς πυραμίδας ἔπεσε, οἱ πέτρες, ἀπὸ τὶς ὁποῖες εἶναι χτισμένη, ἀποτελοῦν τώρα σκάλα, ἀπὸ τὴν ὁποία μπορεῖ νὰ φθάσῃ κανεὶς ὡς τὴν κορυφὴ, καὶ οἱ διαστάσεις τῆς ἐμίκρναν λίγο. Ἡ κάθε πλευρὰ τῆς βάσεως ἔχει σήμερα μήκος 233 μέτρα περίπου καὶ τὸ ὕψος μόλις φθάνει τὰ 135. Ὅσο γιὰ τὸ βάρος της, αὐτὸ ὑπολογίζεται σὲ 7.000.000 τόνους.

Κοντὰ στὴ Μεγάλῃ Πυραμίδα ὑπάρχουν ἄλλες δύο, ἀλλὰ μικρότερες. Ἡ μιὰ εἶναι ἡ πυραμίδα τοῦ Χεφρήνος, ἡ τρίτη, ἡ πρὶν μικρὴ, τοῦ Μυκερίνου.

Γιὰ ποῖο λόγο ὅμως ἔγιναν τὰ τεράστια αὐτὰ οἰκοδομήματα;

Κάθε πυραμίδα ἀποτελοῦσε καὶ ἓνα τάφο, προωρισμένο γιὰ τὸ νε-

Ἡ Μεγάλῃ Πυραμίδα Τὸ Τελευταῖο τῶν ἑπτά Θαυμάτων

κρὸ ἐνὸς μόνο ἀνθρώπου: τοῦ Φα-
ραῶ, δηλ. τοῦ βασιλιά.

Οἱ ἀρχαῖοι Αἰγύπτιοι ἐπίστευαν πῶς ὑπῆρχε μέλλουσα ζωὴ, ὕστερα ἀπὸ τὸ θάνατο. Καὶ γιὰ νὰ μπορέσῃ κανεὶς νὰ ζῇ καλὰ στὴ ζωὴ αὐτὴ, ἐπρεπε νὰ διατηρηθῇ τὸ σῶμα του σὲ ὅσο τὸ δυνατό καλύτερη κατα-
στασι. Ἀπὸ τὴν πίστι αὐτὴ ἐδη-
μιουργήθηκε ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους Αἰ-
γύπτιους καὶ ἡ τέχνη τῆς ταριχεύ-
σεως τῶν νεκρῶν καὶ κατωρρώθηκε
νὰ διατηροῦνται μέχρι σήμερα σὲ
καλὴ καταστάσι τὰ πτώματα ἀν-
θρώπων, ποὺ πέθαναν πρὶν ἀπὸ χι-
λιαεὶς χρόνια, οἱ περιφημοὶ μου-
μιες, καὶ ἀπὸ τὴν πίστι αὐτὴ ἐγεν-
νήθηκε καὶ ἡ ἀνάγκη τῆς δημιουρ-
γίας μεγάλων καὶ μεγαλοπρεπῶν
τάφων.

Ἀξίζει ὅμως γιὰ τὸ νεκρὸ ἐνὸς
ἀνθρώπου, ἔστω καὶ βασιλιά, νὰ
διατεθῇ ὁ τεράστιος αὐτὸς κόπος χι-
λιαδῶν ἀνθρώπων, μόνο καὶ μόνο
γιὰ νὰ χτισθῇ ὁ τάφος του; Κατὰ
τὴ διήγησι μάλιστα τοῦ ἀρχαίου
Ἑλλήνα ἱστορικοῦ Ἡροδότου, ποὺ
ἐταξίδεψε καὶ στὴν Αἴγυπτο, γιὰ τὸ
χτίσιμο τῆς Μεγάλῃς Πυραμίδας ἐ-
δούλεψαν 100.000 ἀνθρώποι ἐπὶ 20
χρόνια.

Πολλοὶ ἐπίστευαν πῶς γιὰ τὴν οἰ-
κοδομὴ τῆς Μεγάλῃς Πυραμίδας ἐ-
χρησιμοποιήθηκε μεγάλος ἀριθμὸς
δούλων, ἀκόμη καὶ οἱ Ἑβραῖοι, ὅ-
ταν ἦταν ὑποδουλωμένοι στὴν Αἴγυ-
πτο. Φαίνεται ὅμως πῶς ἡ πραγμα-
τικότητά εἶναι πολὺ διαφορετικὴ, ὅ-
πως τοῦλάχιστο παραδέχονται σή-
μερα πολλοὶ ἐπιστήμονες. Γιὰ τὸ
χτίσιμο τῆς Μεγάλῃς Πυραμίδας
δὲν ἐχρησιμοποιήθησαν δούλοι, ἀλ-
λὰ ἐργάτες, τοὺς ὁποίους ἐπλήρωνε
ὁ ἴδιος ὁ Φαραῶ.

Ὁ Νεῖλος, ὅπως ξέρομε, ἐπὶ
τρεῖς - τέσσαρις μῆνες κάθε χρόνο
πλημμυρίζει καὶ μὲ τὰ νερά καὶ τὶς
λάσπες, ποὺ κατεβάξῃ, σκεπάζει
τὴν Αἴγυπτο καὶ τὴ μεταβάλλει σὲ
μιὰ ἀπὸ τὶς εὐφωρότερες χώρας τοῦ
κόσμου. Οἱ πλημμυρες ὅμως αὐτὲς
δὲν γίνονται μόνο σήμερα, ἐγίνοντο
καὶ στὴν ἀρχαία ἐποχὴ.

Στοὺς τρεῖς λοιπὸν μῆνες, ποὺ ἐ-
πλημμύριζε ὁ Νεῖλος, οἱ κάτοικοι τῆς
ἀρχαίας Αἰγύπτου ἔμεναν ἀνεργοί.
Καὶ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ τῆς ἀνεργίας
καὶ τῆς φτώχειας, ὁ Φαραῶ ἐχρησι-
μοποιοῦσε τοὺς χωρικοὺς ὡς ἐργά-
τες, οἱ ὁποῖοι κατ' αὐτὸ τὸν τρόπο
ἐξασφάλιζαν τὴ συντήρησί τους.
Σκοπὸς τοῦ Φαραῶ δηλ. δὲν ἦταν
νὰ χτίσῃ ἓνα γιγαντιαῖο τάφο γιὰ
τὸ νεκρὸ του, ἀλλὰ ἡ ἐξασφάλισι ἐρ-
γασίας σὲ ὅσο τὸ δυνατό περισσο-
τέρους ἐργάτες, γιὰ ὅσο τὸ δυνατό
περισσότερο διάστημα. Ἔτσι ἔχτι-
σε τὴ Μεγάλῃ Πυραμίδα καὶ ἔτσι ἐ-
χτίστηκαν καὶ οἱ ἄλλες δύο.

Μὲ ποιά μέσα καὶ μηχανήματα
κατάρθωναν οἱ ἀνθρώποι τῆς ἐπο-
χῆς ἐκείνης νὰ ἀνεβάζουν τόσο με-
γάλους ὀγκολίθους σὲ τόσο ὕψος δὲν
τὸ ξέρομε, ὅπως δὲν ξέρομε καὶ πῶς

ἀνέβασαν οἱ πρόγονοί μας ἐπάνω
στὴν Ἀκρόπολι τὰ μαρμαρα, μὲ τὰ
ὁποῖα ἐχτίσαν τὸν Παρθενῶνα καὶ
τοὺς ἄλλους ναοὺς.

Σήμερα βεβαίως ὑπάρχουν ἀνθρώ-
πινα ἐργα, ποὺ ξεπερνοῦν καὶ τὴ
Μεγάλῃ Πυραμίδα καὶ στο μέγεθος
καὶ στὸν ὄγκο καὶ στὶς δυσκολίες
τῆς κατασκευῆς, ὅπως εἶναι τὰ με-
γάλα φραγμάτα μὲ τὰ ὁποῖα κατα-
σκευάζονται οἱ τεχνητὲς λίμνες, τε-
ραστίες γέφυρες, σιδηροδρομικὲς
σπυραγγες καὶ ἄλλα πολλὰ.

Ἄς μὴν ξεχνοῦμε ὅμως πῶς σή-
μερα οἱ μηχανές βοηθοῦν τὸν ἀν-
θρώπο ἐξαιρετικὰ στὴν προσπάθειά
του, ἐνῶ τότε ἡ ἐργασία γινόταν μὲ
ἀπλὰ ἐργαλεῖα καὶ κυρίως ἀπὸ τὸ
ἀνθρώπινο χέρι. Γι' αὐτὸ οἱ Πυρα-
μίδες τῆς Αἰγύπτου θὰ ἐξακολουθοῦν
πάντοτε νὰ προκαλοῦν τὸ θαυμασμό
τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ δὲ Μεγάλῃ Πυρα-
μίδα θὰ ἀποτελῇ τὸ τελευταῖο ἀπὸ
τὰ ἐπτὰ θαύματα τοῦ ἀρχαίου κό-
σμου, τὸ ὁποῖο διατηρήθηκε ὡς τὴν
ἐποχὴ μας καὶ θὰ διατηρηθῇ γιὰ
πᾶρα πολλοὺς αἰῶνες ἀκόμη καὶ εἰς
τὸ μέλλον.

ΛΥΣΕΙΣ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΩΝ κλπ. ΜΗΝΟΣ ΜΑΡΤΙΟΥ

1) Μ. 2) Ἀεὶ. 3) Αἰγός. 4) Μεγάλος.
5) Ἰόλης. 6) Σ.Ο.Σ. 7) Σ.

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

1) ΑΝΝΑ — ΑΝΑ. 2) ΙΡΙΣ. 3) ΣΙΚ —
ΡΕΠΩ. 4) ΜΗΛΑ — ΟΣ. 5) ΝΑ — ΙΝΤΑ.
6) ΑΣΜΑ — ΕΣΥ. 7) ΠΝΕΩ. 8) ΣΙΑ —
ΤΣΑ·Ι·.

ΚΑΘΕΤΩΣ

1) ΑΛΣ — ΝΑΟΣ. 2) ΙΜΑΣ. 3) ΝΙΚΗ —
ΜΠΑ. 4) ΑΡ — ΑΙΑΝ. 5) ΙΡΑΝ — ΕΤ.
6) ΑΣΕ — ΤΕΩΣ. 7) ΠΟΑΣ. 8) ΑΘΩΣ —
ΥΝΙ.

ΣΚΑΛΑ

1) Σ. 2) ΟΣ. 3) ΟΙΣ. 4) ΟΒΙΣ. 5)
ΟΑΣΙΣ. 6) ΟΜΗΡΟΣ. 7) ΟΡΑΤΙΟΣ. 8)
ΟΧΥΡΩΣΙΣ. 9) ΟΡΜΗΤΙΚΟΣ. 10) ΟΚΤΑ-
ΒΙΑΝΟΣ.

ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΩΝ

ΝΟΝΑ.
1) ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ. 2) ΗΛΙΟΣ. 3)
ΜΟΜΜΙΟΣ. 4) ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ. 5) ΔΑΜΩΝ.
6) ΗΡΑΚΛΗΣ. 7) ΣΟΦΟΚΛΗΣ.

ΔΗΜΑΔΗΣ

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1) Ἀπεχωρίσθη τὸ 1260 ὑπὸ τοῦ μεγάλου
Ἀλβέρτου.
2) Γένος πτηνῶν ἐλοθίων τῆς ὁμογενείας
τῶν πελαργιδῶν καλούμενον καὶ μυκτηρία.
3) Ὁ Νόμπελ, τὴν μὲν πρώτην τὸ 1863
τὴν δὲ δευτέραν τὸ 1867.
4) Ὁ Γαλιλαῖος καὶ ὁ Νεύτων.
5) Ὁ Ιπναῖ.
6) Ὁ Τισιανός.
7) Ὁ Ζαχαρίας, ἀρματοῦλὸς ἐκ Πελοπον-
νήσου.
8) Ὁ Μόζαρτ, εἰς ἡλικίαν μόλις 14 ἐτῶν.

ΣΚΑΛΑ

1) Α. 2) Α.Ε. 3) Α.Ε.Κ. 4) ΑΕΡΑ. 5)
ΑΓΓΛΟΣ. 6) ΑΝΤΕΝΑ. 7) ΑΒΟΥΛΟΣ. 8)
ΑΝΘΕΜΙΟΣ. 9) ΑΝΤΑΥΓΕΙΑ.

ΤΡΙΓΩΝΟΝ

1) Πίνδος. 2) Ἰνδός. 3) Ναός. 4) Δίς.
5) Ὀς. 6) Σ.

ΣΚΑΛΑ

1) Νά. 2) Νῦν. 3) Ναός. 4) Νῆσος. 5)
Νιρής. 6) Ναριμν. 7) Νεάπολις.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1) Τὸ ἦπαρ 3 χιλιόγρ. βάρος.
2) Στὴν Περσία.
3) Ὁ Ἑμὶλ Ζάτοπεκ.
4) Ἀντώνιος Κυριαζής.
5) Ὁ Κωνστ. καὶ Γεώργ. Μαυρομιχάλης
27 Σεπτεμβρίου 1831.

ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΩΝ

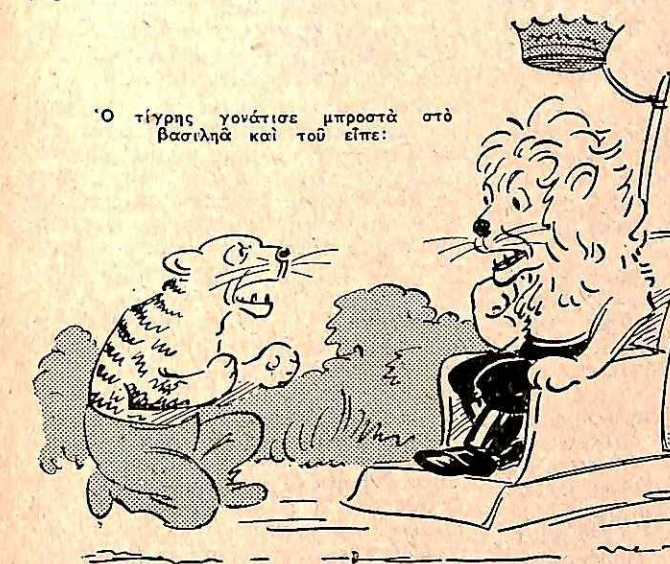
ΓΟΜΑ.

Τὸ παραμῦθι μας

Ὁ Σκύλος δάσκαλος

Μιὰ φορὰ κ' ἔναν καιρὸ, ὁ μεγάλος βασιληᾶς τοῦ
δάσους, τὸ ἀνίκητο λιοντάρι, βλέποντας πῶς ἔχει
ἀρκετὰ γεράσει πιά, σκέφτηκε ὅτι καιρὸς εἶναι
ν' ἀφήσῃ τὴ βασιλεία σὸ γιό του.

Κ' εἶχε ἀληθινὰ ἓνα γιό, ποὺ ἦταν μιὰ χαρά. Δυ-
νατὸ κ' ἐξυπνο λιονταράκι, ὑπάκουο, ἀκούραστο καὶ
λογικὸ, δὲν ἄφινε καμμιά ἀμφιβολία στὸν πατέρα
του, ὅτι παίρνοντας τὸ θρόνο θὰ φανῇ ἄξιος διάδο-
χός του.

Γι' αὐτὸ καὶ τὸ λιοντάρι πήρε τὴν ἀπόφασιν. Ἀλλὰ
πρὶν δώσῃ τὸ στέμμα σὸ λιονταράκι του, συλλογί-
στηκε πῶς θάπρεπε νὰ τὸ προετοιμάσῃ γιὰ τὸ δύ-
σκολο καὶ σοβαρὸ ἀξίωμα τοῦ βασιληᾶ. Καὶ γιὰ τὴν
προετοιμασίαν αὐτὴ τοῦ χρειάζονταν ἓνας καλὸς καὶ
σοφὸς δάσκαλος. Μὰ ὅσο κι ἂν ἐβασάνιζε τὸ μυαλὸ
του δὲν τὸν ἐβρίσκει.

«Ποῖον σὸ πλάϊ του νὰ βάνω,
δάσκαλό του νὰ τὸν κάνω»

ψιθύριζε ὅλη τὴν ἡμέρα, χωρὶς νὰ βρῇσκῃ τὸν κα-
τάλληλο. Καὶ τὸ βράδυ πάλι, πρὶν πλαγιάσῃ, ἀπο-
χαιρετώντας τὸ δάσος τοῦ ἔλεγε:

«Δέντρα, ζῶα πέρα ὡς πέρα,
ἀλλ' ἀπὸ δασκάλους ξέρα».

Ἔτσι περνοῦσαν οἱ μέρες του, ὥσπου εἶδε κι
ἀπόειδε πιά καὶ προσκάλεσε τοὺς ὑπηκόους του σὲ
γενικὴ συνέλευσι. Ἐκεῖνοι πῆγαν, πῆραν τὶς θέσεις
τοὺς τριγύρω σὸ θρόνο, καὶ τότε τὸ λιοντάρι τοὺς
εἶπε:

— Ποιὸς νομίζετε πῶς θάταν ὁ καταλληλότερος
δάσκαλος, γιὰ νὰ δώσῃ μαθήματα βασιληᾶ σὸ γιό
μου; Θέλω καθέναν σας νὰ μοῦ πῇ τὴ γνώμη του,
γιατὶ ἐγὼ γέρασα πιά καὶ ὅπου νάναι παρατῶ τὸ
θρόνο.

Ὁ τίγρης δὲ χρειάσθηκε νὰ σκεφθῇ καὶ πολὺ.
Ἐξυσε μιὰ στιγμὴ τὴν κεφαλή του κι ἀμέσως γονά-
τισε μπροστὰ σὸ βασιληᾶ καὶ τοῦ εἶπε:

— Ἡ γνώμη μου εἶναι, μεγαλειότατε, πῶς πρέπει
νὰ τοῦ παρὲς δάσκαλο ἄγριο καὶ αἰμοβόρο, γιὰ νὰ
τοῦ μεταδώσῃ αὐτὰ τὰ δύο του προτερήματα, ποὺ
εἶναι τὰ μόνα ἀπαραίτητα γιὰ ἓναν κορωνάτο.

Ἔστερα μίλησε ἡ ἀλεπού:

— Ἐγὼ λέω, πολυχρονεμένε μου, πῶς πρέπει νὰ
τοῦ βρῇς δάσκαλο πονηρὸ καὶ ὑποκριτὴ, γιατί μόνο
ἓνας τέτοιος θὰ ξέρῃ νὰ διδάξῃ σὸ γιόκα σου τὴν

πονηριά καὶ τὴν ὑποκρισία, ποὺ χρειάζονται σ' ἓνα
βασιληᾶ.

Ἔτσι μίλησαν ἔπειτα καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι στὴν ἀρά-
δα, καὶ καταλάβαινες ἀπὸ τὰ λόγια τους, πῶς ὁ καθέ-
νας ἔλεγε σὸ βασιληᾶ «δάσκαλό του πάρε ἐμένα».

Μ' ἀπὸ κοινὸς τὴ γνώμη δὲν ἔμεινε εὐχαριστή-
μενο τὸ λιοντάρι. Ὡσπου σὸ τέλος ἦρθε κ' ἡ σειρά
τοῦ σκύλου:

— Ὁ γιός σου πρῶτ' ἀπ' ὅλα πρέπει νὰ μάθῃ ν'
ἀγαπᾷ. Μόνο μὲ καλωσύνη καὶ ἀγάπη θὰ διοικήσῃ
καλὰ καὶ τίμια. Πάρε του τὸν κατάλληλο δάσκαλο
καὶ δὲ θὰ μετανιώσῃς.

— Νάι, εἶπε τὸ λιοντάρι τώρα κατενθουσιασμένο.
Ἐσὺ θὰ εἶσαι ὁ δάσκαλός του.

Ἔτσι, ἀπὸ τὴν ἄλλη μέρα ὁ σκύλος πῆρε τὸ
λιονταράκι καὶ τὸ γύρισε σ' ὅλες τὶς πολιτείες, δεί-
χνοντάς του πῶς οἱ κακοὶ ποτὲ δὲ βλέπουν καλὸ,
ἐνῶ οἱ καλοὶ, ποὺ ξέρουν νὰ ζοῦν μὲ ἀγάπη, εἶναι
πάντα εὐτυχισμένοι.

Τὸ λιονταράκι, εὐτυχισμένο μὲ τὸ δάσκαλό του,
δὲν τὸν ἄφινε ποτὲ ἀπὸ κοντά. Καὶ ἀγαπιόντουσαν κ'
οἱ δύο, σὰ νᾶταν κ' οἱ δύο τοὺς σκύλοι.

Καὶ ὅταν κάποια νύχτα ἓνας πάνθηρας χύμηξε
νὰ φάῃ τὸ σκύλο, τὸ λιονταράκι ξυπνώντας ἀπ' τὰ
οὐρλιάσματα τοῦ φίλου του, ἔπεσε πάνω στὸν πάν-
θηρα καὶ τὸν ἔκανε χίλια κομμάτια. Κ' ὕστερα εἶπε
στὸ σκύλο μὲ ἀπορία:

— Παράξενο! Ἐγὼ ἓνας σκύλος, πῶς τὰ κατὰ-
φερα νὰ βάλω κάτω ἓνα πάνθηρα!...

Σιγὰ - σιγὰ μὲ τὸν καιρὸ εἶχε πειστή πῶς εἶναι
σκύλος.

Μὰ ὁ φίλος του ὁ σκύλος τοῦ ἀποκρίθηκε χαμο-
γελώντας:

— Δὲν εἶσαι σκύλος, φίλε μου. Μάθε πῶς εἶσαι
λιοντάρι. Μὰ τώρα, ποὺ ἀπόκτησες τὰ χαρίσματα τοῦ
σκύλου, θὰ σὲ πᾶω αὐριο πίσω στὸν πατέρα σου,
γιὰ νὰ καθίσῃς σὸ θρόνο. Ἀλλὰ βασιλεύοντας, ξέρε
πῶς εἶσαι λιοντάρι, μὴν ξεχνᾷς ὅμως οὔτε στιγμὴ τὴν

Ὁ σκύλος γύρισε τὸ λιονταράκι σ' ὅλες τὶς πολιτείες...

καλωσύνη καὶ τὴν ἀγάπη, ποὺ ἔμαθες κοντὰ μου. Ἔτσι
μόνο θὰ εἶσαι ἄρχοντας καλὸς κι ὅλοι θὰ σ' ἀγαπᾶνε.
Κ' ὕστερα ἀπὸ δύο μέρες, ποὺ τὸ λιονταράκι φό-
ρεσε τὴν κορώνα, πῆρε κοντὰ του γιὰ σύμβουλο τὸ
φίλο του κ' ἐξῆσαν αὐτοὶ καλὰ κ' ἐμεῖς καλύτερα.

Διασκευὴ Β.

IV.

Ἀγαπητά μου παιδιά,

Εἰς τὴν προηγούμενὴν ἐπιστολήν μου, μάς ἀπασχόλησεν ἡ ἀπλὴ κυρία προτάσις: ὁ Ἀνδρέας ἤλθε. Μὲ διαφόρους προσδιορισμούς, πού προσεθέσαμεν, τὸ περιεχόμενόν της ὑψύνηθαι καὶ ἐτροποποιήθη ποικιλοτρόπως. Ἡ φύσις της ὁμως, ὡς ἀπλῆς κυρίας προτάσεως, δὲν μετεβλήθη. Ἡ νέα πρότασις: ὁ ἀδελφός μου ὁ Ἀνδρέας ἤλθε χθὲς πρὸ μεσημβρίας εἰς τὸ σχολεῖον εἶναι ἀπλῶς ἐπηρυσμένη. Ἐξακολουθεῖ ὁμως νὰ παραμένῃ ἀπλὴ καὶ κυρία.

Κάθε προσδιορισμός, πού προσεθέσαμεν, ἔχει ὠρισμένον ἐννοιολογικὸν σκοπὸν.

Ἄς ἴδωμεν πρῶτον πῶς νῦν ἡ ἐννοιολογικὴν περιεχόμενον τοῦ ὑποκειμένου Ἀνδρέας. Αὐτός, πού ἀκούει ἡ ἀναγινώσκουσα τὴν πρότασιν: ὁ Ἀνδρέας ἤλθε, εἶναι φυσικὸν νὰ διερωτηθῇ περὶ τίνος Ἀνδρέα πρόκειται. Τὸν ἀπαλλάσσω ἀμέσως ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἀπορίαν, ὅταν γράψω: ὁ ἀδελφός μου ὁ Ἀνδρέας ἤλθε. Καθιστῶ σαφές, ὅτι αὐτός, ὁ ὁποῖος ἤλθε, εἶναι ἀδελφός μου ἢ εἰς ἀπὸ τοὺς ἀδελφούς μου καὶ ὀνομάζεται Ἀνδρέας.

Ἄν ἀντιστρέψω τὴν σειρὰν τῶν λέξεων καὶ γράψω: Ὁ Ἀνδρέας, ὁ ἀδελφός μου, ἤλθε, ἐπεξηγῶ τὴν ιδιότητα τοῦ Ἀνδρέα. Ὁ Ἀνδρέας ὁ ὁποῖος ἤλθε εἶναι ὁ ἀδελφός μου.

Ἄς ἔλθωμεν τώρα εἰς τὸ κατηγορημα: ἤλθε. Οἱ προσδιορισμοί, πού προσετέθησαν εἰς αὐτό, εἶναι πολὺ περισσώτεροι. Ἐκφράζουν ἐπιρρηματικὰς ἐννοίας χρόνου καὶ τόπου.

Εἰς τὸ εὐλόγον ἐρώτημα: πότε ἤλθε; ἀπαντῶ ὅταν γράψω: χθὲς ἤλθε. Τὸ χθὲς ὁμως εἶναι εὐρεία χρονικὴ ἐννοία. Γίνεται στενωτέρα καὶ ἀκριβεστέρα, ὅταν γράψω: χθὲς πρὸ μεσημβρίας ἤλθε. Ὁ χρονικὸς προσδιορισμός πρὸ μεσημβρίας, προσδιορίζει τὸν ἐπίσης χρονικὸν προσδιορισμὸν χθὲς, ὁ ὁποῖος προσδιώρισε τὸν κατηγορημα ἤλθε. Τὸ χθὲς πρὸ μεσημβρίας ἀποτελεῖ ὁμοῦ μίαν χρονικὴν ἐννοίαν, ἡ ὁποία συνάπτεται εἰς τὸ ἤλθε. Μετεχειρίσθημεν λοιπὸν προσδιορισμὸν καὶ προσδιορισμὸν προσδιορισμοῦ, διὰ νὰ ὀρίσωμεν ἀκριβεστέρον τὸν χρόνον τῆς ἀφίξεως τοῦ Ἀνδρέα.

Τέλος διὰ νὰ συμπληρωθῇ ἡ ἐννοία τοῦ κατηγορηματος ἤλθε,

πρέπει νὰ δηλώσωμεν καὶ πού ἤλθε ὁ Ἀνδρέας. Τοῦτο ἐπιτυγχάνομεν διὰ τοῦ ἐμπροθέτου προσδιορισμοῦ, εἰς τὸ σχολεῖον, ὁ ὁποῖος δηλώνει τὸν τόπον.

Μὴ νομίζετε ὅμως ὅτι τοιοῦτοτρόπως ἐξηγητήθησαν τὰ ὅρια τῆς αὐξήσεως τῆς ἀπλῆς κυρίας προτάσεως: ὁ Ἀνδρέας ἤλθε. Κάθε ἄλλο. Εἶναι δυνατόν νὰ προστεθοῦν καὶ ἄλλοι ἀκριβεστέροι προσδιορισμοί, τὸσον εἰς τὸ ὑποκείμενον ὅσο καὶ εἰς τὸν κατηγορημα. Εἶναι δυνατόν λ. χ. νὰ γράψωμεν: Ὁ μικρότερος καὶ πλέον ἀγαπητὸς ἀδελφός μου Ἀνδρέας ἤλθεν ἐνωρὶς ἢ ἀργὰ χθὲς πρὸ μεσημβρίας εἰς τὸ νέον ἢ τὸ παλαιὸν ἢ τὸ κάτω ἢ τὸ ἐπάνω κλπ. δημόσιον ἢ ἰδιωτικὸν δημοτικὸν σχολεῖον. Ἡ πρότασις καὶ με αὐτὴν τὴν ἐπαύξησιν ἢ ἄλλην ἀνάλογον, παραμένει πάντοτε ἀπλὴ καὶ κυρία.

Βλέπετε λοιπὸν ὅτι ἡ ἀπλὴ κυρία πρότασις εἶναι ἱκανὴ νὰ ἐκφράσῃ μέγα πλῆθος ἐννοιῶν. Βασισθῆτε εἰς αὐτὴν καὶ καλλιεργήσετε τὸν λόγον σας. Ὅταν ἀποκτήσετε γερὰ θεμέλια, ἔχετε πάντοτε χρόνον νὰ προχωρήσετε εἰς τὰς συνθέτους καὶ ἐξηρητημένας προτάσεις.

Σὰς ἀσπάζομαι
ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ

ΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΛΕΥΚΩΜΑΤΟΣ

Πολλὰ Σχολεῖα ἀγοράζουν ἑτοιμα λευκώματα. Χάριν οἰκονομίας καλύτερα νὰ ἐτοιμάζεται τὸ λευκῶμα ἀπὸ τὰ ἴδια τὰ παιδιά, ὅπως γράφομε παραπάνω. Ὅταν τὸ ὑλικό, πού θὰ μπῇ στὸ λευκῶμα, εἶναι ἑτοιμο ἐπικολλᾶται ἐπάνω στὰ κομμένα φύλλα στερεὰ καὶ με φιλοκαλία, πού νὰ τιμᾷ καὶ τὸ σχολεῖο, πού τὸ στέλλει καὶ τὴν χώρα ἀπὸ τὴν ὁποίαν προέρχεται. Τὰ δείγματα ὑφασμάτων, κεντημάτων, κλάδοι δένδρων κλπ. δὲν πρέπει νὰ στερεώνωνται ἐπάνω στὰ φύλλα με καρφίτσες, ὅπως βλέπομε σὲ πολλὰ λευκώματα, ἀλλὰ νὰ ράβωνται με φιλὴ βελόνη καὶ πυκνὲς βελονιές, πού νὰ φαίνωνται ὅσο τὸ δυνατόν ὀλιγώτερο.

Ἰδιαίτερη προσοχὴ πρέπει νὰ δίδεται — τὸ τονίζομε αὐτό — στὸ ζήτημα τῆς καθαρῆς ἐμφάνισης τοῦ λευκώματος.

Πολλὲς φορές βλέπομε στὰ λευκώματα ἀκανόνιστο τὸ σῆμα τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ. Ὁ κανονικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς σχηματίζεται ἀπὸ πέντε ἴσα τετράγωνα.

Εἰς τὴν ἐτοιμασίαν τοῦ λευκώματος παίρνουν μέρος ὅλοι οἱ μαθηταὶ τοῦ Σχολείου, ἀλλὰ ἐπικολλᾶται εἰς αὐτὸ ἡ καλύτερη ἐργασία, κάτω ἀπὸ τὴν ὁποία ἀπαραίτητο νὰ γράφεται τὸ ὄνομα, ἡ τάξις καὶ ἡ ἡλικία τοῦ μαθητοῦ.

Ὅταν ἐτοιμάζετε ἓνα λευκῶμα πρέπει νὰ μὴ λη-

σμονήτε, πῶς τὸ λευκῶμα δὲν εἶναι μιὰ ἀπλὴ συλλογὴ σχολικῆς ἐργασίας. Σκοπὸς τῆς ἀποστολῆς τῶν λευκωμάτων εἶναι ἡ δημιουργία στενῶν φιλικῶν δεσμῶν με τὰ παιδιά τῶν ἄλλων χωρῶν.

Γιὰ νὰ ἐπιτύχῃ λοιπὸν ὁ σκοπὸς αὐτὸς πρέπει νὰ ἐργάζεσθε με τὴ σκέψιν, πῶς τὸ λευκῶμα θὰ τὸ πᾶρουν συνάδελφοι, πού τὸ περιμένουν ὅχι ὁμως ὡς ἄψυχο ὑλικό, ἀλλὰ σὰν κάτι, πού θὰ τοὺς μεταδώσῃ μέρος ἀπὸ τὸ δικό σας ψυχικὸ κόσμον καὶ ἀπὸ τὴ σκέψιν σας.

Μιὰ ζωντανὴ φιλικὴ ἐπιστολὴ καὶ ὅσο τὸ δυνατόν σωστὴ ἀπεικόνισις τῆς σχολικῆς ζωῆς σας, τοῦ τόπου, τῶν ἐθίμων καὶ παραδόσεων, τῶν παιχνιδιῶν σας καὶ τῆς ἐρυθροσταυρικῆς δράσεως εἰς τὸ Σχολεῖο θὰ κάνουν εἰς τοὺς συναδέλφους σας τὸ λευκῶμα ἐνδιαφέρον, ἐρωτήσεις δὲ γιὰ τὴν πατρίδα τους καὶ τὴ ζωὴν τοὺς θὰ προκαλέσουν τὴν συνέχισιν τῆς ἀνταλλαγῆς λευκωμάτων.

Ἔτσι θὰ ἔλθῃ τὸ ἀποτέλεσμα, πού ἐπιδιώκει ἡ σχολικὴ ἀλληλογραφία, ἡ σύσφιξις δηλ. τῶν δεσμῶν ἡ στενωτέρα ἐπαφὴ μεταξὺ τῶν μελῶν τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος τῶν διαφόρων χωρῶν, πού θὰ εὐκολύνῃ τὴ καλύτερη κατανόησιν καὶ τὴ δημιουργίαν φιλικῶν σχέσεων.

ΡΕΣΦΑ

Κ. ΠΑΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

Ἡ Ἑβραία Ρεσφά ἦταν κόρη τοῦ σεβάσμιου Ἀϊᾶ ἦταν τόση ἡ ἐξυπνάδα, καὶ ἡ ὁμορφία καὶ πάνω ἀπὸ ὅλα ἡ ἀρετὴ της καὶ τὸ ἠθικὸ της μεγαλεῖο, ὥστε τὴ διάλεξε γιὰ γυναῖκα τοῦ ὁ πρώτος Βασιλιάς τῶν Ἰσραηλιτῶν Σαούλ. Ἡ Ρεσφά ἀπόκτησεν ἀπὸ τὸν Σαούλ δύο γιουούς, τὸν Ἐριωνὶ καὶ τὸν Μεμφιβοσθέ. Τὰ δύο αὐτὰ βασιλόπουλα με τὰ ἄλλα ἀδελφὰ τους ἀπὸ ἄλλη μητέρα εἶχαν πάρει ἐξαιρετικὴν ἀνατροφή. Ἡ Ρεσφά ἦταν ἡ πιὸ εὐτυχισμένη μητέρα. Ὅμως τὰ χρόνια ἄλλαξαν. Στὸν οὐρανὸ τῆς ἐξένοιαστης χαρὰς ἄρχισαν νὰ πυκνῶνουν μοιροβένια σύννεφα ἀνησυχίας. Ὁ ἐκλεκτὸς τοῦ Κυρίου δυνάστης Σαούλ εἶχεν ἀρχίσει νὰ ξεμακραίνῃ ἀπὸ τὸ δρόμο τοῦ Ἰεχωβά καὶ νὰ παραβλέπῃ τὴς ἐντολές του. Εἶνε γίνεῖ ἐγωϊστὴς, ἐκδικητικὸς, σκληρός. Καὶ ὁ μεγαλοδύναμος Γιανθὲ, ὅσους καταπατοῦσαν τὸ ἄγιο θέλημά του, τοὺς τιμωροῦσε. Εἶχεν ἀρχίσει νὰ τὸν πιάνῃ ἓνα εἶδος μελαγχολίας, πού τὸν ἔκανε μανιώδη. Στὶς ὥρες τῆς τρέλλας του εἰρρίσκεν ἀνακούφισιν στὴ μουσικὴ. Ὁ Δαβὶδ με τὴν κιθάρα του καὶ τοὺς ἐμπνευσμένους ψαλμούς του τοῦ χάριζεν ἀρκετὴ ψυχανωγία. Ὅμως καὶ τὸν πιστὸ Δαβὶδ ὁ ἀχάριστος Σαούλ κυνηγοῦσε στὰ ἄννια βουνὰ με ὀλόκληρες στρατιές. Τὴν ἴδια ἐκείνη ἐποχὴ ὁ μισότοελλος αὐτὸς Βασιλιάς ἔδειξεν ἀνῆλεπ κακία καὶ σκληρότητα στὴν πόλιν Γαθαῶν. Πολλοὺς ἀθώους κατοίκους τῆς Γαθαῶν ἔθανάτωσε χωρὶς λόγο. Ἡ αἰμοβορία του ὁμως δὲν ἔβαινεν ἀτιμώρητη. Ὅταν ὁ Σαούλ ἔπεσε στὴ φονικὴ μάχην ἐναντίον τῶν ἐπιδρομέων Φιλισטיνῶν στὸ ὕψωμα Γελβουέ, οἱ Γαθαῶνιτες βρῆκαν τὴν εὐκαιρίαν νὰ πάρουν τὴν ἐκδίκησίν τους. Ἐπιάσαν τὰ ἑπτὰ παιδιά του καὶ τὰ ἐσκότωσαν. Καὶ σὰν νὰ μὴν ἔβθανεν αὐτὴ ἡ φονικὴ ἱκανοποίησις, ἐπῆραν τὴν ἀπάνθωπη ἀπόφασιν νὰ τοὺς ἀφίσουν ἄταφους, τροφὴ τῶν ὀρνέων καὶ τῶν ἀγριομῦν. Κουφάκια διῶς ἄταφα ἦσαν βαρεῖα κατάρα γιὰ τοὺς Ἑβραῖους. Ἀνάμεσα στὰ ἑπτὰ αὐτὰ πτώματα ἦσαν καὶ τὰ δύο πολυαναπημένα παιδιά τῆς Ρεσφά, ὁ Ἐριωνὶ καὶ ὁ Μεμφιβοσθέ. Ἡ Ρεσφά ὅταν

τὸ ἔμαθε με τὸ μέτωπο ρυτιδωμένο ἀπὸ τὸν ἀνείπωτο πόνο ξεκίνησε γιὰ τὸν τόπον, πού κοίτονταν τὰ ἀδικοσφαγμένα ἑπτὰ βασιλόπουλα. Φαρμακωμένη ἡ καρδιά τῆς Ρεσφά, γράνιτης ὁμως ἡ θέλησίς της. Ἀψηφώντας, σὰν ἄλλη Ἀντιγόνη, τὴν ὀργὴν τῶν Γαθαῶνιτῶν, τὴς ἐντολὲς τῶν ἀρχόντων καὶ τοὺς κινδύνους, πού τὴν ἀπειλοῦσαν ἔφθασε ἐκεῖ καὶ ἐκάθισε φρουρὸς ἄγρυπνος καὶ τραγικὸς με ἓνα ρόπαλο, με τὸ ὁποῖο κυνηγοῦσε τὰ ὄρνια, καὶ τὰ πενταῖα ἀγρίμια, πού ρίχνονταν με ἀπαίσια οὐρλιάσματα νὰ καταβροχθίσουν τὰ πριγκηπικὰ λείψανα. Καὶ ἡ Βιβλικὴ αὐτὴ Νιόβη, με γίλιες ψυχὲς θειεμένες καὶ στοιχειωμένες στὰ κοκκαλιάρικα δάχτυλα, πού ἐσφιγγαν τὸ ρόπαλο, με τὴ φωτιὰ ἀμέτρητων ἡφαιστειῶν στὰ στεγνωμένα μάτια, ὀρθωνόταν ἀμείλικτη καὶ κτυποῦσε τὴν ἡμέραν τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὴ νύχταν τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ. Καὶ τὸ σπαραγγικὸ αὐτὸ δῶμα βάσταξε ἀπὸ τὸν μῆνα τῶν ρόδων, τὸν Ἀπρίλη, ὡς τὸ μῆνα τῶν πρώτων βροχῶν, τὸν Ὀκτώβριο. Οἱ ψυχὲς τῆς Νιόβης καὶ τῆς Ἀντιγόνης φτερούγισαν καὶ φώλιασαν μέσα τῆς. Ἡ φιλοστοργία της, λάβα ἱκεσίας ἀγγίγει τὸ θρόνον τοῦ Θεοῦ. Οἱ Γαθαῶνιτες τάχασαν, ὁμως δὲν ὑποχωροῦσαν. Νὰ τοὺς νικήσῃ μιὰ γυναίκα; Ὁ βράχος γέμισεν ἀπὸ σκοτωμένα τσακάλια καὶ ὄρνια. Ἀνάστατη ἡ Ἰουδαία. Ὁλοι με ἔκτασι παρακολουθοῦσαν τὰ δύο μάτια — κάρβουνα ἀνακυμένα στὸ ἀπέραντο σκοτάδι τῆς θλίψεως — τῆς Ρεσφά νὰ τινάζουν ἀστράπτες καὶ νὰ καθηλώνουν με τὴν ἰσοῇ βοῇ τῶν δοκούων καὶ τῆς ὀγῆς τὰ ἀνοίμια, φυλάγοντας τὰ ἄταφα παιδιά της. Κανένας δὲν θὰ ἄντενε στὸ μισοτύριον αὐτό. Ὅμως ἡ Ρεσφά με τὰ μάτια στεγνωμένα κρατοῦσε καὶ κατακεραυνωβόλοῦσε κάθε ζωντανὸ ὄν, ἄνθρωπο ἢ θηρίον πού πλησίαζε πρὸς τὰ κουφάρια. Οἱ Ἑβραῖες μητέρες γεμάτες ἀπὸ θαυμασμὸ καὶ πλημμυρισμένες ἀπὸ συμπᾶθὴ πόνο, ζήτησαν νὰ ἐπέμβῃ ὁ Βασιλιάς. Κύματα ὠκεανοῦ εὐσπλαγνίας πλημμύρισαν τὸ πνεῦμα τοῦ Δαβὶδ. Δάκρυα συμπονίας ἔδρεξαν τὰ μάγουλά του. Καὶ ἀμέσως διέταξε νὰ κινήθῃ στρατὸς καὶ νὰ γίνῃ γρήγορα ἡ ταφὴ τῶν νεκρῶν κοντὰ στὰ κοκκαλιὰ τοῦ παπφοῦ τους Ἰωνάθαν. Ἔτσι καὶ ἔγινε. Ἡ Ρεσφά ἐνίκησε. Ἐνίκησε τὰ ἀρπακτικὰ ὄρνια, τὴ φοβερὴν κατάρα καὶ ἔμεινεν ὀθάνατο παράδειγμα μητρικῆς μεγαλωσύνης.

ΜΕΓΑΛΕΣ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΕΣ

Σ. Μόρς
1791 — 1872

ρίζοντας κάποτε ἀπὸ τὴν Εὐρώπην στὴν Ἀμερική, ἀπὸ συζήτησιν, με ἄλλους συνταξιδιώτες του, γύρω στὸν ηλεκτρισμό, συνέλαβε τὴν ιδέα τοῦ ηλεκτρικοῦ τηλεγράφου, ὕστερα ἀπὸ μεγάλες προσπάθειες κόπους καὶ ἐξοδα ἔθεσε εἰς ἐφαρμογὴν τὸ 1847 τὴν ἐφεύρεσίν του, ἡ ὁποία εἶναι καὶ σήμερα ἀκόμη τὸ ἀπλούστερο τηλεγραφικὸ σύστημα, πού δὲν ἔπαυσε νὰ ἐξυπηρετῇ τὸν Κόσμον. Ὁ Μόρς ἐξανάρχισε καὶ πάλι ἥρεμα τὴ ζωγραφικὴν του καὶ ἀπέθανε 2 Ἀπριλίου 1872 ἡσυχος, εὐχαριστημένος καὶ μετρίφων, σὰν τὸν πιὸ ἀπλὸ ἄνθρωπον τοῦ Κόσμου.

ΜΟΥΡΙΛΛΟ (MURILLO) (1617-1682). Ὁ μεγάλος αὐτὸς Ἰσπανὸς ζωγράφος ἐγεννήθη 31 Δεκεμβρίου 1617 στὴ Σεβίλλη, ἀπέθανε 3 Ἀπριλίου 1682. Τὰ ἔργα του, πολυάριθμα εἰς ὅλην τὴν Ἰσπανίαν καὶ τὰ μουσεῖα τῆς Εὐρώπης, θαυμάζονται μέχρι σήμερα γιὰ τὴς ὡραῖες συνθέσεις των καὶ τὴ ζωντάνια τοῦ χρωματισμοῦ των. Τὰ γνωστότερα εἶναι: «Λατρεία τῶν ποιμένων», «Μικρὸς ζητιάνος», «Ὁ Μωῦσῃς κτυπώντας τὸν Βράχον», «Ὁ πλατυστασιασμός τῶν ἄρτων», «Ἡ Σταύρωσις».

Μουρίλλο
1617 — 1682

Ε. Ροστάν
1868 — 1918

ΕΔΜΟΝΔΟΣ ΡΟΣΤΑΝ (ROSTAND). Ὁ διάσημος αὐτὸς Γάλλος ποιητὴς καὶ θεατρικὸς συγγραφεὺς ἐγεννήθη εἰς τὴ Μασσαλία 1ην Ἀπριλίου 1868. Ἀπὸ πολὺ νέος διέπρεψε ὡς λόγιος, λυρικός ποιητὴς καὶ θεατρικὸς συγγραφεὺς. Ἀπὸ τὸ συνολικὸν τοῦ ἔργου, τὸ ὁποῖον εἶναι γενικὰ ἀξιόλογο, σπουδαιότερα εἶναι «Ἡ Σαρμπερτίς», ὁ «Συρανὸν ντὲ Μπερζεράκ», ὁ «Ἀετιδέης» καὶ ὁ «Σαντεκλάιρ». Ὁ Ἐδμόνδος Ροστάν ἀπέθανε στὸ Παρίσι 2 Δεκεμβρίου 1918.

Αθλητική Ζωή

ΣΠ. ΑΥΛΩΝΙΤΗ

ΟΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΑΓΩΝΕΣ ΣΤΙΒΟΥ

Στις 23 'Απριλίου πρόκειται να γίνη ο τελευταίος αγών για το ποδοσφαιρικό Κύπελλο 'Ανατολικής Μεσογείου. Όπως είναι γνωστό, αντίπαλες ομάδες, που θα διεκδικήσουν τη νίκη και το Κύπελλο θα είναι οι εθνικές της 'Ελλάδος και της 'Ιταλίας. Έτσι για πρώτη φορά θα δοθή η ευκαιρία στην 'Ελληνική ποδοσφαιρική ομάδα να κατακτήση ένα επίσημο τίτλο, που θα έχει ιδιαίτερη σημασία για το ποδοσφαίρο μας. Βέβαια, τα πράγματα δεν παρουσιάζονται τόσο εύκολα για την ομάδα μας. Άλλα και μόνο το γεγονός ότι κατώρθωσε να φθάση στον τελικό για να διεκδικήσει το Κύπελλο 'Ανατολικής Μεσογείου από την 'Ιταλική ομάδα, αποκλείοντας την Αιγυπτιακή και την Τουρκική, είναι σημαντικό. Έπειτα ο αγών θα γίνη στην 'Αθήνα, σε φιλικό, φυσικά, και γνωστό περιβάλλον για τους ποδοσφαιριστές μας, που θα έχουν έτσι την ευκαιρία να αναπτύξουν το παιχνίδι τους.

Υπάρχει όμως και ένα μειονέκτημα για την ομάδα μας: Το ότι η 'Ιταλική γάρσι στη μέχρι σήμερα βαθμολογία, μπορεί να κερδίσει το Κύπελλο και αν ακόμα έλθει ισόπαλη με τη δική μας. Δηλαδή στη βαθμολογία απ' τους αγώνες, που έγιναν, τρία χρόνια τώρα, με τις ομάδες 'Ιταλίας, 'Ελλάδος, Αιγύπτου και Τουρκίας, η 'Ιταλική ομάδα έχει 7 βαθμούς, γιατί στους 5 αγώνες της κέρδισε τους 3. Έχασε τον ένα (απ' την Αίγυπτο στο Κάιρο τον Νοέμβριο του 1951) και ήλθε ισόπαλη στον άλλο (με την Τουρκία στην Κων) πολλοί τον Μάιο του 1951). Στους αγώνες αυτούς η 'Ιταλική ομάδα πέτυχε 10 γκολ και δέχθηκε 4.

Η 'Ελληνική ομάδα στους ίδιους αγώνες είχε τρεις νίκες, με 3-0 στο Παλέρμο τον 'Απρίλιο του 1951 και απ' την Αιγυπτιακή με 2-0 στο Κάιρο, τον Φεβρουάριο του 1950). Έτσι η 'Ελληνική ομάδα έχει 6 βαθμούς και στα τέσσερα υπερεί απ' την 'Ιταλική γιατί έχει πετύχει 5 κι έχει δεχτεί 6. Παρ'όλ' αυτά με μια νίκη της, έστω και μ' ένα γκολ μόνο διαφορά, η 'Ελληνική ομάδα μπορεί να κερδίσει το Κύπελλο και να ανακηρυχθή πρωταθλήτρια 'Ανατολικής Μεσογείου.

Η οργάνωση των αγώνων αυτών πρόκειται να τελειώσει για πρώτη φορά πέρσι, αλλά καθυστέρησε. Απ' τον 'Οκτώβριο, φέτος, θ' αρχίσουν για δεύτερη φορά οι αγώνες αυτοί, στους οποίους θα πάρη μέρος τώρα και η Γαλλική ομάδα. Μά-

λιστα, ο πρώτος αγώνας είναι πιθανό να γίνη στην 'Αθήνα τον 'Οκτώβριο με αντίπαλες τις ομάδες 'Ελλάδος και Γαλλίας.

Με την ευκαιρία αυτή παραθέτουμε το αθλητικό ημερολόγιο του 1953, που έγινε σε σύσκεψη αντιπροσώπων 16 αθλητικών ομοσπονδιών στις Βρεξέλλες. Στις 16 και 17 Μαΐου θα γίνη στην 'Αγκυρα η αθλητική συνάντηση των εθνικών ομάδων στίβου Τουρκίας και Αιγύπτου. Στις 28 και 29 'Ιουνίου θα γίνουν οι συναντήσεις 'Ιταλίας-Γερμανίας (στην 'Ιταλία), 'Ελλάδος-Γιουγκοσλαβίας—Τουρκίας (στην 'Αθήνα) και Γαλλίας—'Ελβετίας (στη Γενεύη). Ο 'Ιούλιος έχει πλη-

θος αθλητικών συναντήσεων. Στις 2 και 3 αυτού του μηνός θα συναντηθούν στο 'Όσλο οι ομάδες Νορβηγίας και Δανίας. Στις 4 οι ομάδες 'Αγγλίας και Βελγίου (στην 'Αγγλία). Στις 12 θα γίνη η συνάντησις Βελγίου και 'Ελβετίας στη Λιέγη. Στις 18 και 19 θα γίνουν οι τριημέριες αγώνες Νορβηγίας—'Ιταλίας—Γιουγκοσλαβίας στο 'Όσλο και Βουλγαρίας—Ρουμανίας στη Σόφια. Στις 25 και 26 η Ουγγαρία θα αντιμετωπίση την Ρουμανία στη Βουδαπέστη και στις 26 επίσης θα γίνη στην 'Ελβετία η συνάντησις 'Ελβετίας—Γιουγκοσλαβίας. Τέλος στις 30 και 31 'Ιουλίου η Σουηδία θα αντιμετωπίση την Φιλανδία στη Στοκχόλμη.

Επίσης τον Αύγουστο θα γίνουν οι εξής αθλητικοί αγώνες: 1-3 'Αγγλία—Γαλλία (στο Λονδίνο), 2: Βέλγιο—'Ολλανδία (στην 'Αμβέρσα), 9: 'Ολλανδία—Γερμανία (στο Τρέμπεργκ), 15-16 'Ελβετία—Γερμανία (στη Βασιλεία), 20-22: Ουγγαρία—Νορβηγία (στη Βουδαπέστη), 22-23: Τουρκία—Βέλγιο (στη Κωνσταντινούπολη), Ρουμανία—Βέλγιο (στο Βουκουρέστι).

Ο άνθρωπος είναι ζωοπαμφάγο, δηλαδή τρέφεται και από το ζωικό και από το φυτικό βασίλειο. Από το πρώτο παίρνει τις ουσίες, που έχει ανάγκη ο οργανισμός του για να συντηρηθή ν' αναπτυχθή και να δράση συμπτυκνωμένες και από το δεύτερο βασίλειο πιά άραιες. Από το δεύτερο παίρνει επίσης σημαντικό ποσό από βιταμίνες, που είναι τόσο χρήσιμες και άλγτια.

Στις πλούσιες χώρες και εις ύψηλο βιοτικό επίπεδο οι άνθρωποι χρησιμοποιούν περισσότερο συμπτυκνωμένες τροφές, κρέας, βούτυρο, λίπος, και λιγώτερο άραιες φτωχές τροφές, όσπρια, ζυμαρικά, γάλα, λαχανικά. Τα λαχανικά έχουν πολύ μικρή θρεπτική αξία. Τα περισσότερα έχουν από 90-98 στα εκατό νερό. Έν τούτοις τα λαχανικά είναι μεγάλης αξίας τροφή, γιατί παρέχουν όλα σχεδόν τα είδη των βιταμινών και πολλά άλλα στοιχεία απαραίτητα για την ύπαρξη του ανθρώπου (καροτίνη, λεκιθίνη κλπ.). Είναι λοιπόν απαραίτητα τα λαχανικά ως τροφή και δεν πρέπει ποτέ να λείπουν από το τραπέζι. Μεγαλύτερη αξία έχουν τα λαχανικά, όταν τρώγονται ωμά. Καρότα, ντομάτες, πιπεριές, κρεμμύδια, σκόρδα, μαρούλια, κάρδαμο, είναι

K. ΖΕΥΓΑΣ

Αποψις Μονεμβασίας

Το ταξίδι στη Μονεμβασία μπορεί να γίνη και δια ξηράς με το αυτοκίνητο, μέσω Σπάρτης, αλλά πιά αναπαυτικά και πιά ξεκούραστα γίνεται με το πλοίο, από τον Πειραιά. Πρωί, πρωί, ξημερωνόμαστε, με την ανατολή του ήλιου στο Μυρτών πέλαγος έχοντας αντικρύμας το τεράστιο βραχόβουνι της Μονεμβασίας, το «Γιόραλτάρ» της 'Ελλάδος, όπως το ονομάζουν με θαυμασμό οι ξένοι περιηγηταί, επάνω στο όποιον είναι τα οχυρώματα, τα πανάρχαια και ένδοξα του μεσαιωνικού της κάστρου. Αυτό το κάστρο ο βυζαντινός ιστορικός Φραντζής το ονομάζει «περιώνυμον και υπερνεφελέες» και οι Τούρκοι, που το κατέκτησαν αργότερα, το είπαν «Μενεξεδένιο κάστρο» (Μενεξε - Καλεσί). Στην ονομασία αυτή πιθανόν να οφείλεται και το γνωστό δημοτικό τραγούδι του χορού:

Λουλούδι της Μονοβασίας και κάστρο της 'Αθήνας...

Ξεμπαρκάρουμε στην απέναντι λακωνική ακτή, απ' όπου βλέπουμε την απότομη μικρή χερσόνησο της Μονεμβασίας ολόκληρη, όμοια με πελώριο κράνος πολεμιστού των μεσαιωνικών χρόνων και η οποία συνδέεται με ένα στενό λαιμό μακρους 400 μέτρων, που είναι το μοναδικό περασμα από την υπόλοιπη Λακωνία. Ο λαιμός αυτός ή «Μόνη Έμβασία» έδωσε το όνομα και στην ιστορική πόλη με το κάστρο, όπου ο 'Ελληνισμός της Πελοποννήσου βρήκε καταφύγιο σε πολύ παλαιά χρόνια.

Περνούμε το στενό λαιμό της χερσονήσου, ο οποίος είναι κομμένος στη μέση και ένωνεται με μια μεγάλη γέφυρα, εκεί που άλλοτε ήταν δυο πύργοι και γέφυρα κρεμαστή. Απ' εκεί προχωρούμε, ανφορίζοντας, και σε 5-10 λεπτά φθάνουμε στην πόρτα του τείχους της κάτω πόλεως με τα κουκλιότικα σπιτάκια και τις παμπάλαιες εκκλησίες, την οποία διασχίζουμε, περνώντας από στενά, καμάρες και καλντιρίμια, έως δτου φθάνουμε στο πλάτωμα, όπου βρίσκεται ο παλαιός ιστορικός ναός και Μητρόπολις, που τιμάται εις το όνομα του «'Ελκομένου Χριστού». Ο Ναός αυτός υρονολογείται απ' τον 12ον αιώνα έχει παλαιότατες εικονογραφίες του 'Εσταυρωμένου, της Θεοτόκου, του Προδρόμου και τον Χριστόν «'Ελκόμενον επί του Σταυ-

ΓΙΑ ΝΑ ΓΝΩΡΙΣΟΥΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑ

Π. Π. ΚΑΛΟΝΑΡΟΥ

ρού». Η εικόνα αυτή είναι το Παλλάδιον της Μονεμβασίας. Παρακάτω βρίσκεται ο ναός της Παναγίας της «Χρυσαφίσσας», με παλαιότατη εικόνα θαυματουργή. Ανηφορίζουμε προς το 'Επάνω Κάστρο ακολουθώντας τον πανάρχαιο λιθόστρωτο δρόμο, που μάς οδηγεί ως την πρώτη πόρτα του κάστρου. Περνώντας ανάμεσα από σκοτεινές γαλαρίες φθάνουμε στον ελεύθερον όριζοντα, απ' όπου διακρίνουμε ατέλειωτα και μισογκρεμισμένα ερείπια κτιρίων όλων των εποχών. Έδώ επάνω ήταν η αρχική πόλις της Μονεμβασίας, η οποία αργότερα απλώθηκε στην κάτω πόλη. Τα θεμέλια και οι τοίχοι των παλαιών ιδιωτικών σπιτιών φαίνονται καθαρά, αλλά πιά άκεραία σώζονται ερείπια των αποθηκών παλαιών στρατώνων και άλλων δημοσίων κτιρίων, όπως το διοικητήριο των Βενετών.

Έντελώς άκεραιος είναι ο ιερός ναός της 'Αγίας Σοφίας, που βρίσκεται στο Β.Α. μέρος, κοντά σε έναν φοβερό κρημό κάτω από τον όποιον είναι χάος εκατοντάδων μέτρων και η θάλασσα φαίνεται μαύρη σαν κόλασις. Η αγία Σοφία είναι μια θαυμαστή εκκλησία βυζαντινού ρυθμού του τέλους του 13ου αιώνας, με τρούλο όμοιο με τον περίφημο ναό του Δαφνίου των 'Αθηνών, μόνον που δεν έχει ούτε εικόνες, ούτε μωσαϊκά, γιατί είχε γίνει τζαμί. Απ' εδώ επάνω, άγναντεύει κανείς όλο το πέλαγος και τα νησιά των Κυκλάδων.

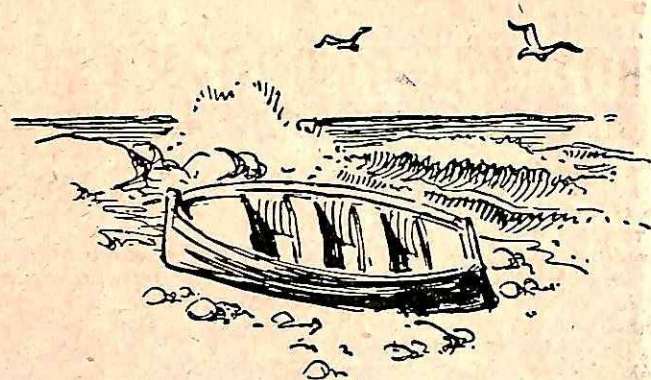
Η χερσόνησος της Μονεμβασίας, ή «Μινωά άκρα» των αρχαίων επήρε μεγάλη σημασία κατά τα τέλη του δου αιώνας μ.Χ., επί του Βυζαντινού αυτοκράτορος Μαυρικίου, όταν άγρια στίφη Βαρβάρων, Σλαύων και 'Αβάρων, έκαναν επίδρομες στην Πελοπόννησο. Από τότε πολλοί 'Ελληνες κατέφυγαν στο απότομο αυτό μέρος και, ταμπουραμένοι, έμειναν εκεί ως πού να περάση η θύελλα. Από τότε έκτισαν οι 'Ελληνες εκεί το κάστρο και αργότερα την κάτω πόλη της Μονεμβασίας, η οποία χάρις στον έμπορικό στόλο της, με τον όποιον οι Μονεμβασίτες μετέφεραν σε διάφορα μέρη της Αυτοκρατορίας και στο έξωτερικό το περίφημο Μονεμβασίτικο κρασί, τα μεταξωτά και άλλα είδη της βιοτεχνίας των, ή έκαναν μεταφορές σιτηρών, δερμάτων ή αλιπ-

στων από τη Μαύρη θάλασσα στα μέρη της Πελοποννήσου και τα νησιά. Προώδευσε πολύ, αλλά και ήταν γι' αυτό ο στόχος των πειρατών. Το 1138 ο ναύαρχος των Νορμανών Γεώργιος 'Αντιοχεύς, έλεηλάτησε την πόλη κι έπήρε σκλάβους πολλούς, και μάλιστα γυναίκες, τις όποιες έφερε στη Σικελία, όπου έδιδασαν και διέδωσαν την τέχνη της μεταουργίας. Άλλη μεγάλη λεηλασία της Μονεμβασίας αναφέρεται στην ιστορία κατά το έτος 1292, από τον Καταλανό ναύαρχο Ρογήρον Λουριάν. Οι Φράγκοι ήγεμόνες, ένώ είχαν κατακτήσει ολόκληρη την Πελοπόννησο, δεν είχαν κατορθώσει να κυριεύσουν τη Μονεμβασία μέχρι το 1248, όποτε η Μονεμβασία αναγκάστηκε να ύποταχθή στον Γουλιέλμο Βιλλεαρδουίνου, τρίτον Φράγκον πρίγκηπα του Μορέως, ύστερα από τριών έτών πολιορκία από στεριά και από θάλασσα.

Μετά την κατάλυσι της 'Ελληνικής Αυτοκρατορίας του Βυζαντίου, η Μονεμβασία έζητησε την προστασία της Βενετίας κι έπολέμησε σκληρά τους Τούρκους μέχρι το 1540, όποτε οι Βενετοί αναγκάστηκαν να την παραδώσουν με συνθήκη στους 'Οθωμανούς. Έτσι, στις 4 Νοεμβρίου 1540, οι κάτοικοί της με το Μητροπολίτη τους και με τα ιερά κειμήλια και τα όστα των πατέρων των, έγκατέλειψαν την πατρίδα τους και κατέφυγαν στην 'Επτανήσο και στην Κρήτη. Το 1690 οι Βενετοί ξαναπήραν τη Μονεμβασία, αλλά δεν μπόρεσαν να την διατηρήσουν παρά μόνον μέχρι το 1715, όποτε ξαναήρθαν και πάλι στο Μορέα οι Τούρκοι κι έμειναν μέχρι το 1821. Τότε το κάστρο της Μονεμβασίας παρέδόθη στους 'Ελληνες ύστερα από πολιορκία τεσσάρων μηνών (23 'Ιουλίου 1821). Κατά τα τελευταία χρόνια της Τουρκοκρατίας η Μονεμβασία είχε πολύ ξεπέσει και η παλαιά άκμη κι ο πλούτος της είχαν έκμηδενισθή. Δεν έμειναν πιά παρά μόνον τα ερείπια των παλαιών κτιρίων και τα τέλη, που σώζονται ακόμη μέχρι σήμερα.

Η χερσόνησος της Μονεμβασίας

ΟΙ ΝΑΥΑΓΟΙ

ΝΙΚ. ΔΗΜΟΥ

Καί μ' ένα νεύμα ο δυνατός βασιλιάς διέταξε να τους πάρουν από κει, που ήταν ξεπλωμένοι και να τους οδηγήσουν — πού; κανένας τους δεν ήξερε. 'Η αλήθεια είναι πως τα είχαν χαμένα από αυτή τη φοβερή και παράξενη περιπέτεια και βέβαια ήταν και τρομαγμένοι γιατί φοβόνταν πως όλα αυτά θα είχαν κακό τέλος. 'Ως και του Νίκου το μυαλό — που ήταν παραφουσκωμένο από τις περιπέτειες των βιβλίων, που διάβαζε — δεν μπορούσε να προβλέψει τί θα γινόταν. 'Ενα ήταν σίγουρο: Πώς οι μαύροι έτρεχαν τώρα ολόταχως μέσα στα δρομάκια της ζούγκλας και μάλλον θα τους οδηγούσαν στο χωριό τους.

Πραγματικά, ύστερα από λίγη ώρα έφτασαν σε ένα μεγάλο άνοιγμα του δάσους όπου ήταν παρατεταγμένες στη σειρά κάπου 50 μεγάλες καλύβες. Οι έπικεφαλής των μαύρων άρρισαν να φωνάζουν και άμέσως από τις καλύβες μέσα ξενύθηκε ένα πλήθος από άσπρινες με τα παιδιά τους, που μόλις είδαν το τί έφεραν οι πολεμιστές, άρρισαν να φωνάζουν κι αυτές από τη χαρά τους.

Στο κέντρο του χωριού βρισκόταν μια καλύβα, που ξεγόριζε από τις άλλες. 'Ηταν δηλαδή πιο μεγάλη και πιο ψηλή και ήταν ακόμα χρωματισμένη με διάφορα χρώματα, που την έκαναν να μοιάζει σημαίοστολισμένη. 'Εκεί μπροστά τους άφηκαν οι Νέγροι και ο βασιλιάς Ουκουρουτού στάθηκε μπροστά στην πόρτα της καλύβας και φώναξε μερικά ακατάληπτα λόγια. Τότε η πόρτα άνοιξε και βγήκαν από μέσα πρώτα ένας φοβερός και ύπεροδιακοσμημένος άράπης — ο 'Αγκο - Μήλο, μάγος του χωριού, όπως έμαθαν αργότερα, ύστερα δύο κοπέλλες, άραπίνες, πολύ όμορφες και πολύ περίεογα ντυμένες. 'Ηταν οι δύο «πριγκήπισσες», να ποίμε, αδελφές του βασιλιά, ή Τίνα - Λίνα και ή Σνούκη - Χούκη. 'Αφού ο βασιλιάς πήρε τα συγχωρητήρια της οικογενείας του και του μάγου για τη μεγάλη του έπιτυχία — βλέπετε οι λευκοί σπανίζουν στη ζούγκλα — γύρισε προς το μέρος του χωριού και φώναξε δυνατά: «'Εο! Μπουκουρουτού!» 'Αμέσως από τον ουίλο των Νέγων έβγήκε ένας πελώριος Μαύρος πανύς σαν βαρέλι και στάθηκε προσοχή μπροστά στον βασιλιά. 'Οπως έμαθαν αργότερα, ήταν ο αρχιμάγειρος του χωριού και

έπαιρνε παραγγελία για το βραδινό γεύμα. Γιατί σήμερα ήταν μεγάλη γιορτή για τους νέγρους και το βράδυ ο βασιλιάς θα έδινε ένα μεγάλο γεύμα για όλο το χωριό. Πραγματικά, σε λίγο καταστρώθηκε το μενού — ο κατάλογος δηλαδή των φαγητών — που είχε ως εξής:

ΟΡΕΚΤΙΚΑ

Μπουτί ρινόκερω με μπανάνες στο φούρνο.

Προβοσκίδα έλέφαντα γεμιστή.

ΠΡΩΤΟ ΠΙΑΤΟ

Μαύρος τηγανιτός με πατάτες.

2ο ΠΙΑΤΟ

Λευκός βραστός με σάλτσα α λα Μπουκουρουτού.

3ο ΠΙΑΤΟ

Λευκή φρικασσέ.

ΦΡΟΥΤΑ

Μπανάνες, καρύδια κλπ.

Το μενού αυτό χαράχτηκε σε μια μεγάλη σανίδα και τοιχοκολλήθηκε (ή μάλλον δεινροκολλήθηκε) σε μια μεγάλη φοινικιά στο κέντρο του χωριού. 'Αμέσως μετά άρρισαν οι προετοιμασίες για το γλέντι.

Οι τρεις φίλοι μας εν τώ μεταξύ, αφού πληροφορήθηκαν τη φοβερή τύχη, που τους περίμενε, προσπαθούσαν να σκεφθούν κανένα τρόπο να το σκάσουν. 'Ο Παρασκευάς, που ήταν πιο έμπειρος σ' αυτά, τους είπε πως ήταν άνωφελο να προσπαθήσουν να ξεφύγουν τώρα, που τους έπιτηρούσε όλο το χωριό — και μέσα στο μυστήριο. 'Όταν όμως ξανάγινε το βράδυ και οι νέοι θα τη έβρισκαν στο νορό, στο τρανούδι και στο πιστό — γιατί το φαί γινόταν στο τέλος του γλεντιού και το ψήσιμο παρουσία έλλο του κόσμου — τότε λίγο πριν τους πάρουν νιά να τους ιερατρέψουν σε φαγώσιμα, θα δοκίμαζαν να το σκάσουν. Πώς το παρόν το καλύτερο, που θα είχαν να κάνουν, θα ήταν να παρακολουθήσουν τις έτοιμασίες των νέγων.

Πραγματικά, οι έτοιμασίες ήταν πολύ ένδιαφερους. 'Η κεντρική πλα-

τεία είχε διακοσμηθεί με γιρλάντες από πολύχρωμα φύλλα και έξωτικά λουλούδια. Στη μέση της πλατείας και πάνω από ένα σωρό ξύλα βρισκόταν ένα πελώριο καζάνι κρεμασμένο από δύο γειτονικά δέντρα. Κοντά σ' αυτά είχαν στήσει ένα πελώριο τύμπανο και στις γωνίες ήταν μικροί σωροί από ξύλα, πού, όταν θα άναβαν, θα έκαναν ένα κύκλο μικρές φωτιές γύρω στη μεγάλη φωτιά.

Δεν άργησε να σουρουπώσει και ο κόσμος άρχισε να μαζεύεται σε ένα μεγάλο κύκλο γύρω στη φωτιά. Σε λίγο ήρθε και ο τυμπανιστής και άρχισε με άργες μεγαλοπρεπείς κινήσεις να χτυπάει το τύμπανο για να προσκαλέσει τον υπόλοιπο λαό. 'Όταν άρχισε να νυχτώνει, ήρθε και ο βασιλιάς με το μάγο, τις αδελφές του και όλη τη βασιλική ακολουθία. Φορούσαν όλοι τα γιορτινά τους και ήταν να πεθάνει απ' τα γέλια βλέποντας τον βασιλιά φορτωμένο ένα σωρό άπίθανα πράγματα, ρολόγια της τσέπης, μονόκλ, καπάκια από κονσέρβες, δυο ζευγάρια γυαλιά, μία ταμπάκαρα, ένα παράσημο και όλα αυτά κρεμασμένα από ένα σκοινί γύρω στο λαιμό του. 'Αλλωστε αυτά ήταν πράγματα ιερά για το λαό και προκαλούσαν το μεγαλύτερο θαυμασμό, όταν ο βασιλιάς τα φορούσε σε τέτοιες έπισημες περιστάσεις. 'Ιδιαίτερα το ρολόι, που, όταν το είχε πρωτοπαίρει ο βασιλιάς από έναν 'Αγγλο έξερευνητή, (που έγινε μετά σιφάδο) κτυπούσε και όλοι το θεωρούσαν μαγικό. 'Υστερα βέβαια σταμάτησε

Βγήκε από την καλύβα ο Μάγος του χωριού.

μά και τώρα ακόμα οι μαύροι είχαν μεγάλο σεβασμό γι' αυτό το ρολόι.

Με την άφιξη του βασιλιά άρχισε η γιορτή. Το τύμπανο άρχισε να παίζει έναν εύθυμο σκοπό και τότε νέοι και νέες σηκώθηκαν κι άρχισαν να χορεύουν. 'Ηταν ένας πολύ περίεργος χορός και ή 'Αλική ρώτησε τον Παρασκευά πως τον έλεγαν. «'Είναι ο καινούργιος χορός τόμπο», αποκρίθηκε, «περίεργο, δεν ήρθε ακόμα στην Ευρώπη; Συνήθως κάθε καινούργιο χορό, που βγάζουμε εδώ τον χορεύετε άμέσως και εκεί».

Το κέφι είχε ανάψει για καλά. 'Ιδιαίτερα ή μεγάλη αδελφή του βασιλιά, ή Τίνα - Λίνα είχε τέτοιο κέφι, που την είχε πιάσει ένα φοβερό και ακατάσχετο γέλιο και ήταν αδύνατο να το σταματήσουν. Μάταια ο μεγάλος μάγος 'Αγκο - Μήλο προσπαθούσε να βγάλει τα «κακά πνεύματα», που της προξενούσαν το γέλιο. Εύτυχώς, που κάποιος είχε την καλή ιδέα να της ρίξει ένα κύπελλο νερό στο κεφάλι και έτσι να την κάνει να πάψει.

'Εν τώ μεταξύ όμως τί έκαναν οι φίλοι μας; 'Ο Νίκος είχε καταφέρει με το σουγιά του να κόψει τα σκοινιά της 'Αλικής — γιατί δεν μπορούσε να κόψει τα δικά του — και αυτή έλευθερη πιά έλευθέρωσε και τους άλλους δυο. 'Η πρώτη τους σκέψη ήταν να φύγουν. 'Αλλά που να πάν; 'Η νύχτα είχε πέσει μέσα στη ζούγκλα και κινδύνευαν να γίνουν τροφή των αγρίων θηρίων ή να ναθούν γιατί αυτό το μέρος ούτε ο Παρασκευάς δεν το γνώριζε. «Μπορώ να κρεμάω και πίσω ρέμα», έλεγε ο Νίκος. Τί θα διάλεγαν;

(Συνεχίζεται)

— Τί χάλια είν' αυτά, καλέ Πίπη;

— Που είναι ή όμπρέλλα σου;

— Την έχασα, μαμά μου...

— Και πότε το κατάλαβες πως την έχασες;

— 'Αμα έπαψε ή βροχή και ζήτησα να την κλείσω...

ΜΥΘΟΙ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Ο ΤΕΡΑΜΒΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΟΡΘΡΥΪΔΕΣ

ΑΓ. ΜΕΤΑΞΑ

Τί κακή μοίρα δέρνει αυτό το μικρό ζωύφιακι! Μοιάζει με κάρταρο. Μά τον λέν κεράμβυκα! Στα χωριά μας όμως τον ξέρουν για ξυλοφάγο! Και πόσο τον κυνηγούν οι άνθρωποι! Τον πιάνουν, του κόβουν αλύπητα το κεφάλι, το περνούν σ' ένα μεγάλο κορδόνι και το κρεμούν στο λαιμό των παιδιών τους. Τα φυλάει, λέν, από τη βασκανία!... 'Ο κεράμβυκας μόλις δη ξύλο, το τρυπάει για να φτιάσει φλογέρα!... Μά δεν τα καταφέρνει. 'Αλλ' αυτός ακούραστος τα τρυπάει. Γι' αυτό, και τον λένε ξυλοφάγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΔΡΟΣΙΝΗ

ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΗ ΑΥΓΗ

Τ' άστρα σβύστηκαν ή μέρα Γλυκοφέγγει ντροπαλή
Και στον ξάστερον αέρα
Κελαδούν κορυδαλλοί.

Γύρω στάνθη τα περίσσια
Της λευκής αγραμπελιάς
Φτερουγίζουν τα μελίσσια
Με την ένοια της δουλειάς.

Κι ανασαίνουν τα δάση
Μέσ' στη διάπλητη γιορτή,
Πού γιορτάζει δλ' ή πλάση
'Ανθισμένη φτερωτή...

Είναι πολύ παλιά ή ιστορία του. 'Ακούστε την:

Τί όμορφα έπαιζε τη φλογέρα του ο Τέραμβος, ο πιστικός, που φύλαγε τα πρόβατά του πάνω στην 'Ορθρυ, το όμορφο βουνό, που χωρίζει τη Θεσσαλία από τη Στερεά!

Οι νύμφες, οι ώραιες 'Ορθρυίδες, μόλις τον άκουαν έτρεχαν γρήγορα - γρήγορα κοντά του για να χορέψουν στους χαρούμενους ρυθμούς της μουσικής του!

Και οι κορυφές, και τα φαράγγια, κι οι πεδιάδες αντίλαλυσαν από τις άρμονίες του μάγου αυτού πιστικού, που είχε μάθει την τέχνη από τον ίδιο τον 'Απόλλωνα.

Γιός του Εύσειρου και της Είδοθέας ο Τέραμβος μάγευε στην 'Ορθρυ άπάνω με τον «ποιμεινικό» αὐλό του» και αυτά ακόμα τα δέντρα. Και τα θηρία, μερωμένα από τους ήχους της φλογέρας του, ξάπλωναν στα πόδια του!...

Κι αυτός ο Πάν τον άγαπούσε και τον τιμούσε για την μουσική τέχνη του!

Κάποτε ο Πάν του μήνυσε να κα-

τεβή στις πεδιάδες, για να παίξει τη φλογέρα του σε κάποια γιορτή του Διόνυσου.

Μά ο Τέραμβος άρνήθηκε να ικανοποιήσει την έπιθυμία του θεού των δασών και των ποιμνίων.

— Δεν πάει να κουρεύεται ο κατσικοπόδαρος, είπε χλευάζοντάς τον. 'Αν θέλη ν' άκούση την μουσική μου, ας έλθη στα δικά μου τα λημέρια!...

Οι νύμφες όμως, που τον άγαπούσαν, μήτηκαν στη μέση:

— 'Οχι. Τέραμβε, του είπε μια από τις 'Ορθρυίδες, ή Διοπάτρη... Μην έπιμένεις: 'Ελα να πάμε μαζί στη γιορτή του Διόνυσου!

Τον παρακάλεσαν και οι άλλες νύμφες...

— Φύγετε και σεις από δω! είπε τώρα θυμωμένος ο Τέραμβος. Λέτε πως είσατε θυγατέρες του Δία!... Μά δεν είσατε! 'Ο Δίας δεν είναι πατέρας σας...

'Εκλαψαν τόσο πολύ οι 'Ορθρυίδες, που τα κλάματά τους έφθασαν μέχρι του 'Ολύμπου!

Και ο Δίας έστειλε τον 'Ερμή να μάθει τί γίνονταν στην 'Ορθρυ και τί έκαμε τις άγαπημένες του θυγατέρες να κλαίν τόσο γοερά!

Σαν έμαθε το λόγο θύμωσε: Βαρύς χειμώνας πλάκωσε σε λίγο στην 'Ορθρυ. Τα πάντα καλύφθηκαν από χιόνια. Κι αυτά τα πρόβατα του Τέραμβου πάγωσαν. 'Η φλογέρα του χάθηκε κι αυτός μεταμορφώθηκε σε κάρταρο.

Κι από τότε άποζητάει τη φλογέρα του. Κι όπου βρή ξύλο το τρυπάει έλπίζοντας πως θα ξαναφτιάσει τον πρώτο, το μάγο αὐλό του!

Μά του κάκου προσπαθεί. Δεν θα το καταφέρει στους αιώνες.

Τί όμορφα έπαιζε τη φλογέρα του ο Τέραμβος

Ἀπήντησαν εἰς τὴν ἑκκλησίαν μας καὶ ἀπέστειλαν σταφίδα:

(Συνέχεια ἀπὸ τεύχος Μαρτίου)

- 6) Τὸ Γυμνάσιον Φιλιατρῶν, 2 σάκκους εἰς ἀπόρους μαθητὰς περιφ. Ἰωαννίνων.
- 7) Τὸ Γυμνάσιον Μεγαλῶν, 4 κιβώτια εἰς τὰ Δημ. Σχολεῖα Σκαλοῦρας, Αἰγιτίου, Βουνιχώρας, Γρανίτσας, Μαλανδρινῶν καὶ Σερνικακίου Φωκίδος.
- 8) Τὰ Δημ. Σχολεῖα περιφ. Πύργου, 14 σάκκους εἰς τὰ Δημ. Σχολεῖα Μεγάλου Χωρίου, Μικροῦ Χωρίου, Κλαφίου Εὐρυτανίας καὶ εἰς τὸ Γυμνάσιον Καρπενησίου.
- 9) Τὸ Γυμνάσιον Γαργαλιᾶν, 4 κιβώτια καὶ 1 χαρτοκιβώτιον εἰς ἀπόρους μαθητὰς περιφ. Ἰωαννίνων.
- 10) Τὸ Γυμνάσιον Ἀκράτας, 4 σάκκους εἰς Δημ. Σχολεῖα περιφ. Νεστορίου.
- 11) Τὸ Ἀρσάκειον Πατρῶν, 2 σάκκους εἰς Δημ. Σχολεῖα περιφ. Πτολεμαΐδος.
- 12) Τὰ Δημ. Σχολεῖα περιφ. Ὀλυμπίας, 4 χαρτοκιβώτια εἰς Δημ. Σχολεῖα περιφ. Πτολεμαΐδος.
- 13) Τὸ Γυμνάσιον Κυπαρισσίας, 2 κιβώτια εἰς ἀπόρους μαθητὰς περιφ. Νεστορίου.
- 14) Τὸ Β'. Γυμνάσιον Πατρῶν καὶ τὸ Δημ. Σχολεῖον Ριόλου, 2 σάκκους καὶ 1 δέμα εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Καρπενησίου.
- 15) Τὰ Δημ. Σχολεῖα περιφ. Κορίνθου, 11 σάκκους εἰς ἀπόρους μαθητὰς περιφ. Θεσσαλονίκης.
- 16) Ὁ Ἐπιθεωρητὴς Δημ. Σχολείων Αἰγιαλείας εἰς τοὺς Ἐπιθεωρητὰς τῶν Δημοτ. Σχολείων Ζαγορίου - Μετσόβου περὶ τὸν 1 τόννον.
- 17) Τὸ Β'. Δημ. Σχολ. Αὐαλιάδος 14 κιβώτια καὶ 1 βαρέλι εἰς τὰ Δημ. Σχολεῖα Γρεβενῶν.

ΑΙ ΠΑΛΑΙΑΙ ΥΙΟΘΕΣΙΑΙ ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΙ

- 1) Ἡ Ἰδιωτικὴ Σχολὴ Ἑρ. Λεωνιδοπούλου Ἀθηνῶν ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Πισσοδερίου - Φλωρίνης 5 χαρτοκιβώτια με σχολικὰ εἶδη καὶ παιγνίδια.
- 2) Ἡ Ἰδιωτικὴ Σχολὴ Χίλλ Ἀθηνῶν ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Τερρόβου - Ἰωαννίνων 162 δέματα με ἱματισμὸν, γραφικὴν ὕλην καὶ τροφίμα καὶ 1 χαρτοκιβώτιον με φαρμακευτικὸν ὕλικόν.
- 3) Τὸ Δημ. Σχολεῖον Ζαννείου Ὀρφανοτροφείου - Πειραιῶς ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Ἐλατοχωρίου - Ἰωαννίνων 1 χαρτοκιβώτιον με διάφορα εἶδη.
- 4) Τὸ 55ον Δημ. Σχολεῖον Γ'. Περιφ. Ἀθηνῶν ἔστειλε 2 κιβώτια εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Γεροπλατάνου - Ἰωαννίνων.
- 5) Ἡ Ἰδιωτικὴ Σχολὴ Σαλβάνου ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Βερενίκης - Ἰωαννίνων 3 δέματα με εἶδη ἱματισμοῦ καὶ γραφικὴν ὕλην.
- 6) Τὸ 15ον Δημ. Σχολεῖον Β'. Περιφ. Πειραιῶς ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Διποταμίας - Καστοριάς 3 δέματα με διάφορα εἶδη.
- 7) Τὸ 6ον Γυμνάσιον Ἀρρένων Ἀθηνῶν ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Ἀσπραγγέλων - Ἰωαννίνων 2 σάκκους με 26 δέματα.
- 8) Τὸ Β'. Γυμνάσιον Θηλέων Πειραιῶς ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Σκούπας - Καλεντζίου 6 σάκκους με διάφορα εἶδη, μιὰ θερμάστρα με 8 σωλῆνες καὶ ἓνα δίσκο θεομάστρας.
- 9) Ἡ Ἰδιωτικὴ Σχολὴ Χουμεριανοῦ Πειραιῶς ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Πολυκάρπου - Ἀλμωπίας 1 σάκκο καὶ 1 δέμα με εἶδη ἱματισμοῦ καὶ γραφ. ὕλην.
- 10) Τὸ Δημ. Σχολεῖον Γαλατᾶ - Τροιζηνίας ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Σιτσαίνων - Ἰωαννίνων 1 δέμα με σχολικὰ εἶδη.
- 11) Τὸ 41ον Δημ. Σχολεῖον Β'. Περιφ. Ἀθηνῶν ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Κίωτου - Κοζάνης 1 βαρέλι με εἶδη ἱματισμοῦ.
- 12) Τὸ 9ον Δημ. Σχολεῖον Καλλιθέας ἔστειλε εἰς τὰ Δημ. Σχολεῖα Ν. Σάντας - Κομοτηνῆς, Λιμνοχωρίου - Φλωρίνης καὶ Πρώτης - Φλωρίνης, 10 δέματα με

εἶδη ἱματισμοῦ, ὑποδήσεως καὶ τροφίμα.

- 13) Τὸ 1ον Δημ. Σχολεῖον Λιόπεςσι ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Κ. Βροντούς - Δράμας 1 σάκκο με εἶδη ἱματισμοῦ.
- 14) Τὸ 1ον Δημ. Σχολεῖον Κορωπίου ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Κ. Βροντούς - Δράμας 5 χαρτοκιβώτια με σχολικὰ εἶδη καὶ 1 δέμα.
- 15) Τὸ 15ον Δημ. Σχολεῖον Α'. Περιφ. Πειραιῶς ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Πηγαδίων - Ἰωαννίνων 2 κιβώτια με εἶδη ἱματισμοῦ καὶ γραφικὴν ὕλην.
- 16) Τὸ 26ον Δημ. Σχολεῖον Β'. Περιφ. Ἀθηνῶν ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Κάτω Καλεντίνης - Ἀρτης 1 δέμα με βιβλία.
- 17) Τὸ 1ον Δημ. Σχολεῖον Ἀσπροπύργου - Ἀττικῆς ἔστειλε εἰς τὰ Δημ. Σχολεῖα Χρυσορράχης καὶ Δωδώνης - Ἰωαννίνων 6 χαρτοκιβώτια με γραφικὴν ὕλην.
- 18) Τὸ 46ον Δημ. Σχολεῖον Β'. Περιφ. Ἀθηνῶν ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Γορίτσας - Κονίτσας 1 χαρτοκιβώτιον με εἶδη ἱματισμοῦ, παιγνίδια κλπ.

ΝΕΑΙ ΥΙΟΘΕΣΙΑΙ

- 1) Ἡ Ἑλληνογαλλικὴ Σχολὴ Πειραιῶς Ἰωάννας Ντάρκ ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Στίβας - Κοζάνης 6 σάκκους με εἶδη ἱματισμοῦ καὶ ὑποδήσεως.
- 2) Ἡ Ἰδιωτικὴ Σχολὴ Κ. Μόσχου Ἀθηνῶν ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Γρανίτσας - Δωρίδος 2 σάκκους με διάφορα εἶδη.
- 3) Ἡ Ἰδιωτικὴ Σχολὴ Νεστορίδου Ἀθηνῶν ἔστειλε εἰς τὰ Δημ. Σχολεῖα Καρυωτίσσης - Γιαννιτσῶν, Σαχού - Λαγκαδᾶ καὶ Δροσόπηγης - Τριφυλλίας 8 δέματα με παιγνίδια.
- 4) Ἡ Ἰδιωτικὴ Σχολὴ Μ. Παπαϊωάννου Ἀθηνῶν ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Ἀνα Φυγαλείας - Ὀλυμπίας 1 δέμα με εἶδη ἱματισμοῦ καὶ ὑποδήσεως.
- 5) Τὸ 5ον Γυμνάσιον Θηλέων Ἀθηνῶν ἔστειλε εἰς τὰ Δημ. Σχολεῖα Ἀνα καὶ Κάτω Ζαλόγγου 2 σάκκους με εἶδη ἱματισμοῦ καὶ σχολικὸν ὕλικόν.
- 6) Ἡ Ἑλληνογαλλικὴ Σχολὴ «Ἁγίου Ἰωσήφ» Ἀθηνῶν ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Μεταξᾶ - Κοζάνης 4 χαρτοκιβώτια με εἶδη ἱματισμοῦ.
- 7) Τὸ 4ον καὶ 7ον Δημ. Σχολεῖον Α'. Περιφ. Ἀθηνῶν ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Ἰδίας - Ἀλμωπίας 3 χαρτοκιβώτια με εἶδη γραφικῆς ὕλης καὶ βιβλία.
- 8) Τὸ Γυμνασιακὸν Παράρτημα Σπάτων ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Πύργου - Ἐορδαίας 1 σάκκο με εἶδη ἱματισμοῦ.
- 9) Τὸ Μικτὸν Γυμνάσιον Μοσχάτου ἔστειλε εἰς τὸ Τραπάζειον Γυμνάσιον Σιατίστης 3 χαρτοκιβώτια καὶ 1 σάκκο με διάφορα εἶδη.
- 10) Τὸ Λύκειον Ἡλιουπόλεως Ἀθηνῶν ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Μαρσουλίου - Ζαγορίου Μετσόβου 2 δέματα με εἶδη ἱματισμοῦ.
- 11) Τὸ Δημ. Σχολεῖον Παλαιοῦ Ψυχικοῦ ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Ἀνατολικοῦ - Κοζάνης 6 δέματα με εἶδη ἱματισμοῦ.
- 12) Ἡ Ἀθηναϊκὴ Σχολὴ ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Ἀσπροπύργου - Εὐρυτανίας 2 σάκκους με εἶδη ἱματισμοῦ.
- 13) Ἡ Ἰδιωτικὴ Σχολὴ Μ. Καρούση - Πειραιῶς ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Μεγαλοκάμπου - Δράμας 2 χαρτοκιβώτια με εἶδη ἱματισμοῦ.
- 14) Τὸ 90ον Δημ. Σχολεῖον Ε'. Περιφ. Ἀθηνῶν ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Βαρδαλῆ - Δομοκοῦ 5 χαρτοκιβώτια με εἶδη ἱματισμοῦ καὶ ὑποδήσεως.
- 15) Τὸ 7ον Δημ. Σχολεῖον Γ'. Περιφ. Ἀθηνῶν ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Ἀρδόσης - Ἰωαννίνων 2 δέματα με γραφικὴν ὕλην.
- 16) Τὸ Δημ. Σχολεῖον Λαχίου Βοιῶν ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Κ. Βροντούς - Δράμας 1 δέμα με γραφικὴν ὕλην.
- 17) Ἡ Ἰδιωτικὴ Σχολὴ «Πλάτων» Πειραιῶς ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Ροδοβυζίου - Ἰωαννίνων 25 δέματα με διάφορα εἶδη.

ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Η ΣΩΣΤΗ ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ

- 1) Ποὺ βρίσκονται αἱ νῆσοι Βερμούδαι;
— Στὸν Ἀτλαντικὸ Ὠκεανό. Στὸν Εἰρηνικόν. Στὸν Ἰνδικόν Ὠκεανό.
- 2) Μὲ ποιά θερμοκρασία ἀντιστοιχεῖ τὸ ἀπόλυτο μηδέν;
— Μὲ 73, με 195, με 273 βαθμοὺς ὑπὸ τὸ μηδέν.
- 3) Ποὺ βρίσκεται τὸ Κασμίρ ποὺ εἶναι περίφημο γιὰ τὰ ὑφάσματά του;
— Στὴν Ἀραβία. Στὸ Τουρκεστάν. Στὸ Ἰνδοστάν.
- 4) Ποίος εἶναι ὁ μεγαλύτερος πλανήτης τοῦ ἡλιακοῦ συστήματος;
— Ὁ Ἑρμῆς. Ὁ Ζεὺς. Ἡ Ἀφροδίτη.
- 5) Πόσες εἶναι οἱ ἀνθρώπινες πλευρές;
— Δεκαοχτώ. Εἰκοσιτέσσερες. Εἰκοσιόχτώ.
- 6) Ποία εἶναι ἡ μονὰς μετρήσεως τῆς ηλεκτρικῆς ἐντάσεως;
— Τὸ βόλτ. Τὸ βάττ. Τὸ ἀμπέρ.

ΔΡΑΚΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ
Γυμνάσιον Νικαίας

ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Ἐνας κύριος στέλνει τὸν ὑπῆρέτη τοῦ στοῦν κῆπο, καὶ τοῦ λέγει, νὰ μοῦ φέρῃς 1 μῆλο. Στὸ γυρισμὸ θὰ περάσῃς ἀπὸ τρεῖς σταθμοὺς, καὶ στὸν κάθε σταθμὸ θὰ δώσῃς μῆλα τὰ μισὰ καὶ τὸ μισό. Καὶ στὸ τέλος θὰ βγῇς με ἓνα μῆλο στὸ χέρι, τὸ ὁποῖον θὰ μοῦ φέρῃς.

ΑΙΝΙΓΜΑ

Γάϊδαρος δὲν εἶναι, σαμάρι ἔχει. Κέρατα ἔχει, βόδι δὲν εἶναι. Γράμματα δὲν ξέρει καὶ ὅπου πάει γράφει. Τί εἶναι;

ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
Μαθητὴς Α' Τάξεως Γυμνασίου Κιλκίς

ΑΙΝΙΓΜΑ

Ἐμοιαζε με ἄλογο, ἄλογο δὲν ἦταν, μέσα σ' αὐτὸ ψυχαὶ κρυφτήκαν, χάριν αὐτοῦ, ἄλλα καταστραφῆκαν. Τί ἦτο;

ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ ΧΑΧΛΑΚΗΣ
Μαθητὴς Γυμνασίου Πόμπας Τάξις Δ'

ΠΑΙΔΙΚΟ ΠΝΕΥΜΑ

Τάκης: Μαμά, τὸ ξέρεις ὅτι ὁ ἐλέφας εἶναι φυτὸν καὶ ὄχι ζῶον ὅπως μοῦ εἶχες πῆ;
Μαμά: Πῶς σοῦ ἦρθε αὐτό;
Τάκης: Νά, με ρώτησε σήμερὰ ὁ δάσκαλος νὰ τοῦ πῶ τὴ ρίζα του.

ΟΥΡΑΝΙΑ ΚΟΜΠΟΡΟΖΟΥ
Β' Γυμνασίου Θηλέων Πατρῶν

ΕΛΛΙΠΟΣΥΜΦΩΝΟΝ

Μπορεῖτε νὰ συμπληρώσετε τὰ παρακάτω σύμφωνα ὥστε νὰ σχηματίσετε ἓνα γνωμικὸν τοῦ Ξενοφώντος;

Η — Ε — — Α — ΕΥ — Α — ΙΑ — Ω
— ΕΙ — — Ο — ΕΙ Η — ΕΑ — ΙΑ
— Ο — — ΟΥ — Η — Η Α — Ο — Ω
— Ε — Ε —

ΠΡΟΒΛΗΜΑ 1ον)

Νὰ δοθοῦν 111.111.111 καρῦδια σὲ παιδιά, ὥστε νὰ μὴν περισσέψῃ κανένα. Πόσα παιδιά θὰ πάρουν καὶ ἀπὸ πόσα;

ΠΡΟΒΛΗΜΑ 2ον)

Μὲ 80.000 δραχμὲς νὰ ἀγοράσετε 80 ὀκάδες μῆλα τριῶν εἰδῶν, τῶν 500 δρχ., τῶν 2.000 δρχ. καὶ τῶν 3.000 δρχ. τὴν ὁκάν.

Θ. ΔΕΡΜΙΤΖΙΔΗΣ
Γυμν. Ροδοβυζίου

ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

Σὲ πρόθεσι ἓνα ἄρθρο ἀπλούστατα κολλᾷς καὶ ἔτσι, φίλε, κιόλας μᾶς ἀποχαιρετᾷς.

ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
Ἑμπ. Σχ. Πειραιῶς

ΜΑΓΙΚΟ ΤΕΤΡΑΓΩΝΟ

Ἄν γράψετε τέσσερες κατάλληλους ἀριθμοὺς στὰ ἰσάριθμα ἀδεία-νὰ ἐσωτερικὰ χωρίσματα αὐτοῦ τοῦ τετραγώνου, τὸ ἀθροισμα τῶν ἀριθμῶν κάθε κατακόρυφης στήλης, κάθε ὀριζοντίας γραμμῆς καὶ κάθε διαγωνίου θὰ εἶναι πάντοτε 34.

4	14	3	13
5	.	.	12
16	.	.	1
9	11	6	8

ΣΥΝ Ἡ ΠΛΗΝ;

Προσπαθήστε νὰ βρῆτε ποιά σημεία (+ ἢ —) πρέπει νὰ βάλετε ἀνάμεσα στοὺς κατωτέρω ἀριθμοὺς οὕτως ὥστε νὰ σὰς δίνουν στὸ τέλος γιὰ σύνολον —1072
159, 310, 31, 22, 1510, 29, 7
ΡΟΥΣΣΟΣ Γ. ΦΡΑΓΚΟΥΛΗΣ
Μαθητὴς Ε' Τάξεως Γυμν. Σητείας - Κρήτης

ΤΡΙΓΩΝΟΝ 1ον)

1)	*	*	*	*	*
2)	*	*	*	*	*
3)	*	*	*	*	*
4)	*	*	*	*	*
5)	*	*	*	*	*

- 1) Λιμὴν τῆς Ἑλλάδος. 2) Δὲν λείπει ἀπὸ καμμιὰ συμφωνία. 3) Ἀρχικὰ ποὺ ἔχουν σχέσηιν με τὸν στρατὸν μας. 4) Ἀναφορικὴ ἀντωνυμία. 5) Συμφωνον.

ΤΡΙΓΩΝΟΝ 2ον)

1)	*	*	*	*	*
2)	*	*	*	*	*
3)	*	*	*	*	*
4)	*	*	*	*	*
5)	*	*	*	*	*

- 1) Συνοικία τῆς Κων/πόλεως. 2) Χρονικὴ ὑποδιαίρεσις. 3) Κίνησις ὕγρου. 4) Προτρέπει. 5) Συμφωνον.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΓΡΙΒΑΣ
Γυμνασίου Σπερχειῶδος

ΣΚΑΛΑ

1)	Τ	—	ς
2)	Τ	—	ς
3)	Τ	—	ς
4)	Τ	—	ς
5)	Τ	—	ς
6)	Τ	—	ς

- 1) Ἐρωτημ. ἀντωνυμία. 2) Ἀριθμητ. ἐπίρρημα. 3) Νήσος τῶν Κυκλάδων. 4) Ἀγριον ζῶον. 5) Πόλις τῆς Πελοποννήσου. 6) Ὄρος τῆς Πελοποννήσου.

ΙΩΑΝΝΗΣ Σ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
Μαθητὴς ΣΤ' Τάξεως Γυμν. Τεγέας Ἀρκαδίας

ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟΝ ΤΕΤΡΑΓΩΝΟΝ

.	.	.	.	.	.
.	.	.	.	.	.
.	.	.	.	.	.
.	.	.	.	.	.
.	.	.	.	.	.
.	.	.	.	.	.

Νὰ τοποθετηθοῦν οἱ ἀριθμοὶ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 καταλλῆλως στὸ παραπάνω τετράγωνον ὥστε ὀριζοντίως, καθέτως καὶ διαγωνίως νὰ δίδουν ἀθροισμα 15.

ΙΕΡΟΘΕΟΣ ΔΟΜΠΡΟΓΙΑΝΗΣ
Ε' Τάξις Γυμνασίου Μεγάρων

ΠΡΟΒΛΗΜΑ 1ον)

Νὰ τεθῶσι εἰς τὸ κατωτέρω τετράγωνον οἱ ἀριθμοὶ 4, 5, 6 καὶ 8 οὕτως ὥστε ἀθροιζόμενοι εἴτε ὀριζοντίως, εἴτε καθέτως νὰ δίδουν τὸν ἀριθμὸν 23.

.	.	.	.	.	.
.	.	.	.	.	.
.	.	.	.	.	.
.	.	.	.	.	.
.	.	.	.	.	.
.	.	.	.	.	.

ΠΡΟΒΛΗΜΑ 2ον)

Νὰ τεθῶσι εἰς τὸ κατωθι τετράγωνον οἱ ἀριθμοὶ 2, 3, 4, 5, 6 καὶ 7 οὕτως ὥστε ἀθροιζόμενοι εἴτε ὀριζοντίως, εἴτε καθέτως νὰ δίδουν τὸν ἀριθμὸν 27.

.	.	.	.	.	.
.	.	.	.	.	.
.	.	.	.	.	.
.	.	.	.	.	.
.	.	.	.	.	.
.	.	.	.	.	.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ Α. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ
Μαθητὴς Γυμνασίου Ἰτέας - Φωκίδος

ΑΙΝΙΓΜΑ 1ον)

Τὸ προβάτακι τὸ μικρὸ ἐνώθηκε με γράμμα κι ἔτσι στὸ δάσος μόνο του εὐρέθη ἐν τῷ ἄμα.

ΑΙΝΙΓΜΑ 2ον)

Ἀπὸ πόλιν τῆς Ἑλλάδος ὅταν βγάλης ἓνα γράμμα θὰ προβάλοιτε λουλούδια ἐν τῷ ἄμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ
 'Ο δάσκαλος: Κλίνε τὸ ρήμα
 «τάσσω».
 'Ο Τάσσης: Ποιό ρήμα, κύριε;

ΚΛΙΜΑΞ
 1) Π — Σ
 2) Π — — Σ
 3) Π — — — Σ
 4) Π — — — — Σ
 5) Π — — — — — Σ
 6) Π — — — — — — Σ
 7) Π — — — — — — — Σ
 1) 'Ο καθένας. 2) Πόδι. 3) Νή-
 σος τοῦ Αἰγαίου. 4) Κύριον ὄνομα.
 5) Μυθολογικὸν πρόσωπον. 6) 'Εν-
 δοξος ἀνὴρ τῆς 'Αρχαιότητος. 7)
 Φίλος τοῦ 'Αχιλλέως.

ΜΕΣΟΣΤΙΧΙΣ
 Τὰ μεσαία γράμματα τῶν κάτω-
 θι ζητούμενων λέξεων ἀποτελοῦν βα-
 σιλέα νήσου.
 1) Πόλις τῆς Στερεᾶς 'Ελλάδος.
 2) Δηλητήριον. 3) Πρόθεσις. 4) Με-
 γαλύτερα τῶν Δωδεκανήσων μετὰ
 τὴν Ρόδον. 5) 'Υδρόβιον ζῶον.

Ο ΞΕΧΑΣΙΑΡΗΣ
 'Ο καθηγητής: Σοὺ εἶχα πῆ νὰ
 γράψης ἑκατὸ φορές τὴ φράσι: «Εἴ-
 μαι ξεχασιάρης». Τὴν ἔγραψες;
 'Ο μαθητής: 'Οχι, κύριε καθηγη-
 τὰ. Τὸ ξέχασα.

ΑΙΝΙΓΜΑ
 'Αρχαία θεὰ τὸ πρῶτο μου
 ἄνθος τὸ δευτέρό μου
 κι ἓνα 'Ελληνικὸ βουνὸ
 θὰ ἰδῆς στὸ σύνολό μου.
 ΜΕΤΑΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ
 Εἶμαι νῆσος τῆς Εὐρώπης
 ἂν μ' ἀλλάξης ἓνα γράμμα
 πάλι νῆσο τῆς Εὐρώπης
 θὰ προβάλλω ἐν τῷ ἄμα.

ΑΠΟΡΙΑ
 'Η ἀπορία τοῦ Μίμη: «'Αφοῦ ἡ
 γῆ λένε πῶς εἶναι ἄστρον, γιατί δὲν
 τὴν βλέπουμε τὴ νύχτα στὸν οὐ-
 ρανό;»

ΤΡΙΓΩΝΟ
 1) * * * * *
 2) * * * * *
 3) * * * * *
 4) * * * * *
 5) * * * * *
 1) Νησί τῆς Δωδεκανήσου. 2) 'Α-
 θανάτο εἶναι τὸ ... τοῦ 'Αλθανικοῦ.
 3) Τρέξιμο ὕγρου. 4) 'Ο ὁποῖος. 5)
 Σύμφωνο.

ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΣ
 Μὲ τὰ ἀρχικὰ τῶν λέξεων ποὺ ζη-
 τᾶμε σχηματίζεται τὸ ὄνομα Καρχη-
 δονίου στρατηγού.
 1) 'Ηφαιστειογενὲς βουνὸ μεσο-
 γειακοῦ νησιού. 2) Νύμφη τῆς θα-
 λάσσης. 3) 'Ενας ἀπὸ τοὺς μεγά-
 λους τῆς 'Ιστορίας. 4) 'Αρχηγὸς
 τῶν Ἀργοναυτῶν. 5) Θρησκεία ἀνα-
 τολικῶν λαῶν. 6) 'Ομορφὴ στὴν ὁ-
 ρμὴ καὶ στὴ μυρωδιά. 7) 'Αναταραχὴ.

ΦΩΝΗΝΤΟΛΙΠΟ
 —ν —δ —τ —δ—ν
 —ι —δ—
 Συμπληρώνοντας τὰ φωνήεντα
 ποὺ λείπουν σχηματίζετε μιὰ φράσι
 τοῦ Σωκράτη.

 — Πίπη, Τασία, Νίκο, Μίμη, ἐ-
 λᾶτε γρήγορα, κάτι ἔφερα.
 — Τί, μαμά;
 — Μὰ δὲν σὰς τὸ εἶπα;

ΡΟΜΒΟΣ
 1) * * * * *
 2) * * * * *
 3) * * * * *
 4) * * * * *
 5) * * * * *

1) Σύμφωνον. 2) Συμπερασματι-
 κόν. 3) Μεγάλο 'Ελληνικὸ νησί. 4)
 Εὐγενικὸ ζῶο. 5) Φωνήεν.
 ΣΚΑΝΚΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
 Γυμνάσιον 'Αρρένων Καλαμών

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΣ
 1) * * * * *
 2) * * * * *
 3) * * * * *
 4) * * * * *
 5) * * * * *
 6) * * * * *
 7) * * * * *
 8) * * * * *
 9) * * * * *

1) Ποταμὸς τῆς Γαλλίας. 2) Μέ-
 γα 'Ασιατικὸν κράτος. 3) Πρωτεύ-
 ονσα ἀχανοῦς κράτους. 4) Λίμνη
 τῆς Μ. 'Ασίας. 5) Νῆσος τοῦ Αἰ-
 γαίου πελάγους, ἡ ὁποία χαρακτη-
 ρίζεται διὰ τοὺς μύλους τῆς. 6) 'Ο-
 ρος μεγάλου τῆς 'Ιταλίας. 7) Κράτος
 τῶν Σκανδιναυικῶν χωρῶν (γεν.).
 8) Πόλις τῆς Νοτίου 'Ισπανίας.
 9) Κράτος τῆς 'Αρμενίας.
 Α. ΣΤΑΥΡΙΔΟΥ
 Μαθήτρια Γυμνασίου 'Αρσακείου Ψυχικοῦ

ΑΝΑΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ
 Μὲ προσκυνᾷ πᾶς τόπος
 ἄλλὰ διαφοροτρόπως.
 "Αν μ' ἀναγραμματίσης,
 συνήθεια θ' ἀποκτήσης.

ΕΛ. ΚΑΡΠΕΤΗ
 Οἰκοκ. Σχολὴ Θεσσαλονίκης
 ΦΩΝΗΝΤΟΛΙΠΟΝ
 'Εὰν μορῆτε νὰ συμπληρώσετε
 τὰ κάτωθι φωνήεντα, τότε θὰ σχη-
 ματίσετε ἓνα ἠθικὸ ἀπόφθεγμα.
 — Σ — Μ — Σ — — Σ, — Τ — Ρ —
 Μ — Π — — — Σ — Σ.
 ΝΙΚ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ
 Γυμν. Λουτρῶν Αἰδηψοῦ

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ
 'Εκ πέτρας λευκῆς, ἀνὴρ γεννη-
 θείς διὰ τῶν ὁστέων αὐτοῦ πνεοσιν
 ἄνεμοι καὶ διὰ τῆς φωνῆς αὐτοῦ νε-
 κροὶ ἀνίστανται.

 "Εχω ἓνα ὄπλον, στὴν γῆν βυθί-
 ζεται, αἷμα δὲν βγάζει τὰς χώρας
 πλουτίζει.

 Στὸν τοῖχον μὲ κρεμμάσανε, ὡ-

σὰν φυλακισμένον καὶ ἡ καρδιά μου
 κτυπᾷ ὥσάν τὸν μεθυσμένον καὶ ὁ-
 λοι μὲ κοιτάζουν ἐκλεκταὶ καὶ μα-
 θηταὶ καὶ ὅσοι κοπιᾶζουσι.

"Ενας ἠλεκτρικὸς σιδηρόδρομος
 προχωρεῖ ἐκ Δ. πρὸς Α. καὶ φυσὰ
 σφοδρὸς ἄνεμος ἀπὸ Β. πρὸς Ν. 'Ο
 καπνὸς, ποὺ βγάζει ὁ σιδηρόδρομος
 ποὺ πηγαίνει;

 Τί εἶναι ἐκεῖνο, ποὺ καὶ μὲ τὸ πιεῖ
 σκληρὸ μέταλλον ἐὰν τὸ κτυπήσω-
 μεν δὲν ραγίζεται;
 ΦΩΤΙΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
 'Ελληνικὸν Γυμνάσιον Πάφου - Κύπρος

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ
 1) Ποῖος εἶχε τὴν ἔμπνευσιν νὰ
 μεταφρασθῇ ἡ Παλαιὰ Διαθήκη εἰς
 τὴν 'Ελληνικὴν.
 2) Ποία χώρα παράγει στὸν κό-
 σμον τὸν περισσότερον κασιτίτερον.
 3) Ποῖος μηχανικὸς ἔκαμε τὴν
 διώρυγα τοῦ Σουέζ.
 4) Ποῖος ἐνίκησε καὶ ποὺ τὸν 'Α-
 νίβαν τὸ ἔτος 202 π.Χ.

ΤΣΟΥΤΣΑΝΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
 Μαθητὴς Ε' τάξ. Γυμν. 'Αρρένων Κορίνθου

1) Ποῖος εἶναι ὁ πρῶτος βασι-
 λεὺς τῶν 'Ελλήνων;
 2) Πότε ἐγίνε ἡ ναυμαχία τῆς
 Σαλαμίνας;
 3) Πότε ἀπέθανεν ὁ Σωκράτης;
 4) Ποία εἶναι ἡ πιὸ πυκνοκατω-
 κημένη χώρα τῆς Εὐρώπης;
 5) Ποία θρησκεία ἔχει τοὺς πε-
 ρισσότερους ὁπαδοὺς;

ΛΑΤΣΟΥΔΗΣ ΦΩΤΙΟΣ
 Μαθητὴς Γυμνασίου Νικαίας Τάξις Δ'

ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ
 ΧΩΡΙΣ ΕΙΚΟΝΑ
 "Ολγα Λάκη ἔλατε νὰ τὸ πιήτε.
 Τί καλέ;
 Μὰ σὰς τὸ εἶπα.

ΧΙΟΥΜΟΡ
 'Η μαμά: Τάκη ὁ Νίκος ἔχει ται-
 νία, εἶπε ὁ γιατρός.
 Τάκης: Πολὺ ὠραία θὰ παίξῃ καὶ
 κινηματογράφου.

ΙΩΑΝΝΑ ΝΙΚΑ
 Τάξις ΣΤ' Α' Δημ. Σχολείου Πρεβέζης

Η ΠΡΟ... ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
 'Ο καθηγητής: "Οταν ἡ πρό-
 θεσις πρὸ εἶναι σύνθετη μὲ μιὰ λέξι
 δείχνει ὅτι κάτι ὑπάρχει ἢ γίνεται
 μπροστὰ ἀπὸ κάτι ἄλλο.
 ("Υστερα ἀπὸ λίγο). Γιὰ πές μου
 Γιωργάκη, τί σημαίνει ἡ λέξις προ-
 παρασκευή;
 'Ο μαθητής: Πρό... Παρα-
 σκευή; σημαίνει Πέμπτη, κύριε κα-
 θηγητά!

ΦΩΤΙΟΣ Β. ΓΟΥΛΙΑΜΗΣ
 Β' Γυμνάσιον Πατρῶν

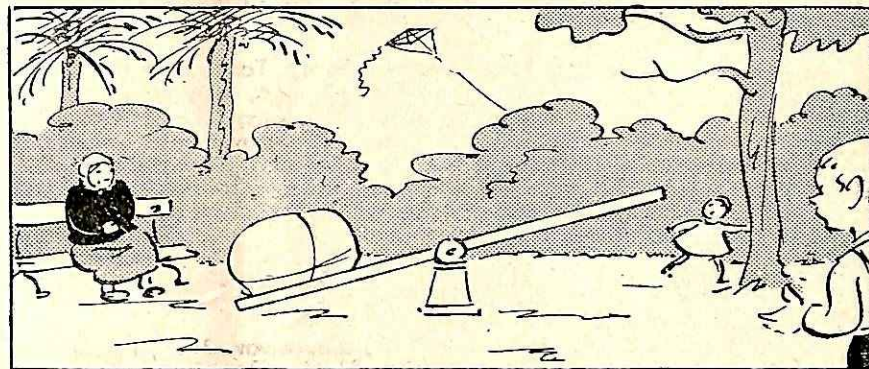
ΤΑ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΛΕΛΕ

Η ΤΡΑΜΠΑΛΑ

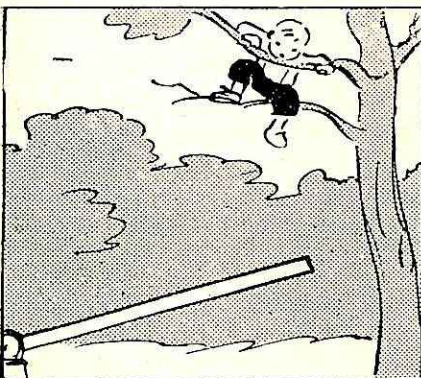
'Υπὸ ΑΝ. ΒΩ.

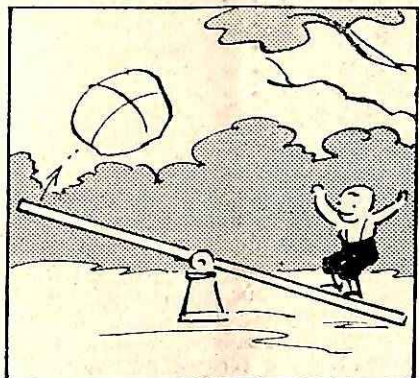
Τώρα πηγαίνει ὁ Λελές
 μὲ βήματα μεγάλα
 σὲ κάποιο πάρκο παιδικό,
 ποὺ ἔχει καὶ τραμπάλα.

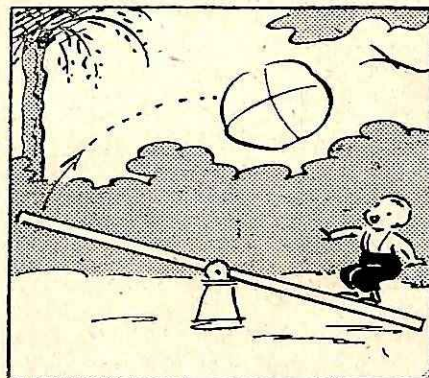
Καὶ μόλις φτάνει, τί νὰ δῇ.
 Μιὰ γρηὴ εἶχε καθίσει
 ἀπ' τὴν τραμπάλα παρακεῖ,
 καὶ εἶχε ἀκουμπήσει

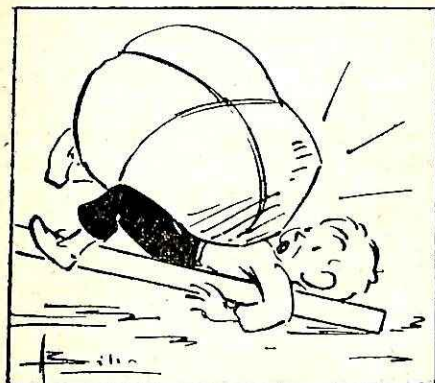
στὴν ἄκρῃ ἐκεῖ τοῦ σανιδιοῦ
 ἓνα πελώριο μπόγο,
 ποὺ τὸν κουβάλαγε ἡ φτωχὴ
 ποιὸς ξέρει γιὰ πιὸ λόγο.

Κι ἀμέσως νέα ἔμπνευσι
 τοῦρχειται στὸ μυαλό του
 καὶ σκαρφάζει στὸ δειντρί
 εὐθὺς τὸ διπλανό του.

Ξάφνου ἀμοιλιέται ἀπὸ κεῖ
 καὶ πέφτει στὴν τραμπάλα,
 κ' ἔτσι ἀπ' τὴν ἄλλῃ ὁ μπόγαρος
 πετάχτηκε σὰν μπάλα.

'Απὸ τὸ χτύπο πάει ψηλά,
 καμπύλη σημειώνει
 καὶ πέφτει ἀπάνω στὸ Λελέ
 καὶ... τὸν ἰσοπεδώνει!

Μεμιάς σηκώνεται ὁ Λελές.
 'Αλλὰ μισολυωμένος
 κι ἀπ' τὴν φωνάρες τῆς γρηᾶς
 ὁ δόλιος τρομαγμένος,

Σ. Γ. ΚΩΤΣΑΡΙΔΗ
 Σ' ΕΝΑ ΜΙΚΡΟ ΠΑΙΔΙ
 Δὲν μπορεῖ νὰ περπατήσῃ
 τὸ καμμένο τὸ μικρό.
 Νὰ το! Θὰ παραπατήσῃ...
 "Ελα δῶ, νὰ σὲ χαρῶ.
 Θέλεις ἀπὸ τὸ χεράκι
 σίγουρα νὰ σὲ κρατῶ;
 Καὶ μαζί μου τὸ δρομάκι
 νὰ περάσης θαρρετό;
 Κι ὅταν πιά μεγάλος γίνῃς
 μὲ γερό κορμί, μυαλό,
 μόνο τότε—ἐμένα ἀφίνεις—
 πᾶς στὸ δρόμο τὸν καλὸ.

ΑΝΑΣΤΑΣΙ

Ποίηση

Κ. ΠΑΛΑΜΑ.

Μουσική

Ξ. ΑΣΤΕΡΙΑΔΗ.

Μέτρια. Μμ

Νταν, νταν, νταν, νταν, νταν, νταν, νταν. Ά- νά- στα- σι κι ά- γά- πη λαμ- πε- ρή

κά- θε καμ- πιά- να χα- ρώ- πά ση- μαίνει και ξη- με- ρώ- νει ή μέρα και φορεϊ στο- λή μάστέρα κι άνδη κεντη

μέ- - νη, και ξη- με- ρώ- νει ή μέρα και φο- ρεϊ στο- λή μάστέρα κι άνδη κεντη- μέ- νη.

Γοργά.

Riten.

Κ' ή γη ό- μορ- φαί- νε και λαμ- πο- κο- πιά- ό- άγ- γε- λος ό- που ήρ- δε να κυ-

a tempo

λή- ση την πέ- τρα ά- πό- τό- μνη- μα, διασκορ- πιά, δαρ- ρεϊς, ό- λη τη

λάμψη του στή- φύ- - σι. Νταν, νταν, νταν, νταν, νταν, νταν, νταν, νταν, νταν.

ΡΙΧ. ΦΡΕΤΣΑΙ.

2] Καί μέσα στην καρδιά μου μυστικά
νοιώθω να ξημερώνει μιά ημέρα,
μέ κάλλη άκόμη πλέον μαγικά,
άπό όσα είναι στη γη και στον αϊδέρα,

Ή όμορφιά κ' ή άνοιξι κ' ή νειότη
φωλιάζουν μέσα μου, τρεις θησαυροί,
και ντύνουν της καρδιάς μου τη γυμνότη,
μ' άνάστασι κι άγάπη λαμπερή.